

Budapest,
2007. december 4.,
kedd

167. szám

Ára: 2478,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
143/2007. (XII. 4.) FVM r.	A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól.	12497
144/2007. (XII. 4.) FVM r.	A szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek leparlásáról és kivonásáról szóló 75/2004. (V. 4.) FVM rendelet módosításáról.	12527
145/2007. (XII. 4.) FVM r.	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások esetében a kedvezőtlen adottságú területek és az azokhoz tartozó települések megállapításáról szóló 24/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról.	12527
146/2007. (XII. 4.) FVM r.	Az erdők közjóléti célú védelmét és bővítését szolgáló feladatok ellátásának 2007. évi csekély összegű (de minimis) támogatásáról, a személyi jövedelemadó 1%-ának adófizetők által felajánlott részéből képzett bevételből című 91/2007. (VIII. 23.) FVM rendelet módosításáról.	12528
147/2007. (XII. 4.) FVM r.	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 3. és 4. tengelyének keretében megalakuló helyi akciócsoportok elismerési rendjével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján előzetesen elismert helyi közösségek tervezési folyamatával, és a LEADER csoportok kiválasztásával kapcsolatos egyes kérdésekről	12528
81/2007. (XII. 4.) ME h.	A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatójának felmentéséről.	12597
82/2007. (XII. 4.) ME h.	A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatójának kinevezéséről	12597
83/2007. (XII. 4.) ME h.	Az Információs Hivatal főigazgatójának kinevezéséről	12597

A tartalomjegyzék a 12496. oldalon folytatódik.

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

35/2007. (XII. 4.) KüM h.	A kapcsolt vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, 1990. július 23-án Brüsszelben aláírt Egyezmény, az Osztrák Köztársaságnak, a Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak a társult vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Alírási Jegyzőkönyv, a kapcsolt vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló 1990. július 23-i egyezmény módosításáról szóló Jegyzőkönyv, valamint a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak a kapcsolt vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló Egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Alírási Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi XXXVI. törvény 3–6. §-ai hatálybalépéséről.	12597
36/2007. (XII. 4.) KüM h.	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között Hegyeshalom–Nickelsdorfban közös kapcsolattartási szolgálati helyen történő együttműködésről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 274/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről.	12598
37/2007. (XII. 4.) KüM h.	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között határforgalmi ellenőrző helyek létesítéséről és a határforgalom ellenőrzésében való együttműködésről szóló, Bécsben, 2004. április 29-én aláírt Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 275/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről.	12599
38/2007. (XII. 4.) KüM h.	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között a közös államhatáron átvezető turistaútvonalakon történő államhatár-átlépésről szóló Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 276/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről.	12599
39/2007. (XII. 4.) KüM h.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Moldovai Köztársaság Kormánya között a Moldovai Köztársaságnak a Magyar Köztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között kötött kétoldalú szerződésekben való utódlásáról szóló, Budapesten, 2005. november 17-én aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi CXIII. törvény 2–3. §-a hatálybalépéséről.	12600
	Helyesbítés.	12601

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelete

a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól

Az állategészségügyről szóló 2005. évi CLXXVI. törvény 47. § (2) bekezdése 2., 15. és 25. pontjában kapott felhatalmazás alapján a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *d*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

(1) Ezt a rendeletet a madárinfluenza

a) megfigyelését és korai észlelését, továbbá megelőzését célzó intézkedésekre,

b) járványkitörés esetén a baromfi és más, fogságban tartott madarak körében alkalmazandó intézkedésekre,

c) vírusok más fajokra történő átterjedésének elkerülését szolgáló egyéb kiegészítő intézkedésekre kell alkalmazni.

(2) Amennyiben magas patogenitású madárinfluenza H5N1 altípusa vadon élő madarakban jelentkezik, a Közösségben a vadon élő madarakban előforduló magas patogenitású madárinfluenza H5N1 altípusával kapcsolatos egyes védekezési intézkedésekről és a 2006/115/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2006. augusztus 11-i 2006/563/EK bizottsági határozat előírásaiban foglaltakat kell alkalmazni.

Fogalommeghatározások

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *madárinfluenza*: a baromfi és más, fogságban tartott madarak olyan A típusú influenza vírus által okozott fertőzése, amely influenza vírus

a) a H5 vagy H7 altípusba tartozik, vagy
b) hathetes csirkékben 1,2-nél nagyobb intravénás patogenitási indexszel rendelkezik;

2. *magas patogenitású vírus törzs(ek) okozta madárinfluenza*: a baromfi és más, fogságban tartott madarak alábbiak által okozott fertőzése:

a) a megfigyelt többi magas patogenitású madárinfluenza vírushoz hasonló, a hemagglutinin molekula hasadási helyén többszörösen bázisos aminosavakat kódoló génszekvenciával rendelkező H5 vagy H7 altípusú madárinfluenza vírusok, kiemelve, hogy a hemagglutinin molekulát hasíthatja egy mindenütt jelenlévő gazdaproteáz, vagy

b) hathetes csirkékben 1,2-nél nagyobb intravénás patogenitási indexszel rendelkező madárinfluenza vírusok;

3. *alacsony patogenitású vírus törzs(ek) okozta madárinfluenza*: a baromfi és más, fogságban tartott madarak H5 vagy H7 altípusú madárinfluenza vírus által okozott fertőzése, amely nem tartozik a 2. pont meghatározása alá;

4. *baromfi*: valamennyi olyan madár, amelyet hús vagy étkezési tojás termelése, más termékek előállítására, vadállomány fenntartása, vagy e szárnyas kategóriák előállítását célzó tenyésztési program céljából nevelnek vagy tartanak fogságban;

5. *napos baromfi*: a 72 óránál fiatalabb, nem etetett baromfi és a 72 óránál fiatalabb pézsmakacsa (*Cairina moschata*) vagy keresztezett fajtáik, akár etették őket, akár nem;

6. *vadon élő madár*: szabadon élő madár, amelyet nem a 9. pontban meghatározott gazdaságban tartanak;

7. *más, fogságban tartott madár*: bármely olyan madár, amely nem baromfi, és a 4. pontban leírtaktól eltérő okokból tartják fogságban, többek között kedvtelésből, bemutatók, kiállítások, versenyek, tenyésztés vagy eladás céljából;

8. *hivatalosan nyilvántartott ritka baromfi- vagy más, fogságban tartott madárfajták*: a madárinfluenza elleni védekezésnek e rendelet 54. §-a szerinti készenléti tervében ritka fajtaként elismert bármely baromfi (beleértve az őshonos, illetve védett baromfit is) vagy más, fogságban tartott madár;

9. *gazdaság*: minden mezőgazdasági vagy egyéb létesítmény, beleértve a keltetőket, cirkuszokat, állatkerteket, a kedvtelésből tartott madarakat árusító üzleteket, a madárpiacokat és a madárházakat, amelyekben baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat tartanak, kivéve a vágóhidakat, szállítóeszközöket, karanténlétesítményeket, állategészségügyi határállomásokat és a madárinfluenza vírussal való rendelkezésre felhatalmazott laboratóriumokat;

10. *kereskedelmi célú baromfitartó gazdaság*: azon gazdaság, amelyben kereskedelmi céllal tartanak baromfit;

11. *nem kereskedelmi célú gazdaság*: olyan gazdaság, amelyben a tulajdonos

a) saját fogyasztásra vagy felhasználásra, vagy

b) kedvtelésből

tart baromfit vagy más, fogságban tartott szárnyast;

12. *baromfitartó egység vagy más, fogságban tartott madarakat tartó egység*: közös járványvédelmi irányítási rendszerbe tartozó gazdaság vagy gazdaságok, amelyben a madárinfluenza tekintetében meghatározott állategészségügyi státuszú, megfelelő megfigyelésnek, ellenőrzésnek és járványvédelmi intézkedéseknek alávetett baromfi vagy más, fogságban tartott madarak alpopulációját tartják;

13. *termelési egység*: a gazdaságon belüli olyan egység, amelyet a hatósági állatorvos az ugyanabban a gazdaságban lévő más egységektől teljesen függetlennek minősít annak elhelyezkedése, és az ott tartott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak napi ellátása szempontjából;

14. *tulajdonos*: olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amely baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tulajdonjogával rendelkezik, vagy ilyenek tartását végzi, akár kereskedelmi céllal, akár anélkül;

15. *állomány*: az egy termelési egységen belül tartott összes baromfi vagy más, fogságban tartott szárnyas;

16. *diagnosztikai kézikönyv*: a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 1999. június 28-i 1999/468/EK határozattal összhangban kiadott diagnosztikai kézikönyv;

17. *tojásrakás előtt álló*: tojás termelés céljából tenyésztett/tartott baromfi, amely az első tojó ciklusát még nem kezdte el és nem tartozik a 5. pont meghatározása alá;

18. *fertőzésre gyanús baromfi vagy más, fogságban tartott madár*: minden baromfi vagy más, fogságban tartott madár, amelyek esetében a klinikai tünetek, kórbonctani elváltozások vagy a laboratóriumi vizsgálati eredmények alapján a madárinfluenza jelenléte nem zárható ki;

19. *kontaktgazdaság*: olyan gazdaság, ahonnan a madárinfluenza vírus máshová bekerülhetett, vagy amelybe a madárinfluenza vírust annak fekvése, a személyek, baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, vagy járművek mozgása eredményeképpen vagy bármely más módon behurcolhatták;

20. *hatósági állatorvos*: a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal létrehozásáról és működéséről szóló 274/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 13. §-ában meghatározott állatorvos;

21. *igazgatóság*: a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal illetékes területi szerve;

22. *hatósági megfigyelés*: egy adott gazdaságban tartott baromfi vagy más, fogságban tartott madár vagy emlős egészségügyi állapotának a hatósági állatorvos által végzett, madárinfluenzára irányuló gondos figyelemmel kísérése;

23. *hatósági felügyelet*: az illetékes állategészségügyi hatóság intézkedései annak ellenőrzésére, hogy az e rendeletben foglalt követelményeket, valamint az állategészségügyi hatóságtól származó, az említett követelmények teljesítésére vonatkozó utasításokat betartották, illetve betartják-e;

24. *leölés*: minden olyan eljárás a levágáson kívül, amely egy emlős, baromfi vagy más, fogságban tartott madár halálát okozza;

25. *levágás*: minden olyan eljárás, amely egy emlős vagy baromfi kivézetéssel bekövetkező halálát okozza, emberi fogyasztás céljából;

26. *ártalmatlanítás*: az állati melléktermékek összegyűjtése, szállítása, tárolása, kezelése, feldolgozása és felhasználása vagy ártalmatlanítása

a) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, vagy

b) külön jogszabályban meghatározott szabályok szerint;

27. *elsődleges járványkitörés*: olyan járványkitörés, amely járványtanilag nem kapcsolódik azonos megyében korábban előfordult kitöréshez, vagy egy másik megyében történt első járványkitörés;

28. *járványkitörés gyanúja*: ha az illetékes állategészségügyi hatóság egy gazdaságban a madárinfluenza jelenlétére gyanakszik, mert a kórokozó vírust laboratóriumban kimutatták, de annak további tulajdonságait még nem határozták meg, vagy a klinikai tünetek, és a kórbonctani elváltozások alapján járványkitörés kialakulásától lehet tartani;

29. *járványkitörés*: madárinfluenza megállapítása valamely gazdaságban az illetékes állategészségügyi hatóság által az 1. pontban meghatározott kórokozó vírus kimutatásával, illetve az elsődleges járványkitöréssel összefüggésbe hozható további járványkitörés esetén a madárinfluenzára jellemző klinikai tünetek és kórbonctani elváltozások alapján;

30. *a fertőzött és beoltott állatok megkülönböztetésének stratégiája (DIVA-stratégia)*: olyan védőoltás-stratégia, amely lehetővé teszi a beoltott/fertőzött és a beoltott/nem fertőzött állatok megkülönböztetését, a vadvírus elleni antitestek kimutatására tervezett diagnosztikai vizsgálat és a be nem oltott jelzőmadarak alkalmazásával;

31. *járványvédelem*: azon megelőző biológiai biztonsági intézkedések összessége, amely az állat, illetve állatállomány kórokozóval történő fertőződésének kockázatát csökkentik;

32. *Helyi Járványvédelmi Központ (HJK)*: a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szervén belüli, járványfelszámolást irányító szervezet, melynek felállítását a területi szerv vezetője rendeli el járványkitörés vagy annak gyanúja esetén;

33. *Országos Járványvédelmi Központ (OJK)*: a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központján belüli, járványfelszámolást irányító országos szervezet, melynek felállítását az országos főállatorvos rendeli el járványkitörés vagy annak gyanúja esetén;

34. *emlős*: az emlősök osztályába tartozó állat.

II. Fejezet

JÁRVÁNYVÉDELEM, MEGFIGYELÉS
(SURVEILLANCE),
BEJELENTÉSEK ÉS JÁRVÁNYÜGYI
VIZSGÁLATOK

3. §

A járványügyi helyzettől függően az országos főállatorvos, az 5. számú mellékletben meghatározott elvek alapján, a külön jogszabállyal összhangban határozatban megelőző járványvédelmi intézkedéseket írhat elő a Magyarországon területén található baromfi, illetve vízibaromfi állományok alacsony vagy magas patogenitású madárinfluenza vírussal történő fertőződése kockázatának csökkentésére, különös tekintettel

a) a vadon élő madarak, különösen a vízi szárnyasok, és a baromfi, illetve más madarak, különösen a kacsák és libák közötti közvetlen vagy közvetett kapcsolat megakadályozására,

b) a házi kacsáknak és libáknak az egyéb baromfitól való elkülönítésére.

Megfigyelési (surveillance) programok

4. §

Az országos főállatorvos a külön bizottsági iránymutatással összhangban határozatban előírja a különböző baromfifajokban, valamint vadon élő madarakban a madárinfluenza vírus H5 és H7 altípusával való fertőzöttség előfordulási gyakoriságának kimutatására irányuló megfigyelési programok végrehajtását.

Jelentések

5. §

(1) A madárinfluenza bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség. Aki e betegséget vagy a betegség gyanúját észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles erről közvetlenül vagy közvetve értesíteni az állatorvost, illetve az illetékes állategészségügyi hatóságot.

(2) A bejelentési kötelezettség akkor is fennáll, ha egészségesnek látszó állaton vágás során fertőzöttségre gyanút keltő elváltozást észleltek.

(3) A bejelentést szóban, írásban, személyesen vagy megbízott útján is lehet teljesíteni.

(4) A bejelentésnek tartalmaznia kell:

a) a baromfit, illetve a más fogságban tartott madarat tartó nevét, címét;

b) a tartás helyét, vadon élő madár esetén az észlelés helyét.

6. §

(1) A madárinfluenza járványnak az illetékes hatósági főállatorvos által

a) gazdaságokban,

b) vágóhidakon,

c) szállítóeszközökön,

d) állategészségügyi határállomásokon,

e) a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak behozatalára vonatkozó közösségi szabályoknak megfelelően működő karantén-létesítményekben vagy -központokban

megállapított kitörése esetében az 1. számú mellékletben meghatározottakat az igazgatóság jelenti az Országos Járványvédelmi Központnak.

(2) Amennyiben a 7. § szerinti járványügyi nyomozás azt mutatja, hogy a madárinfluenza más tagállamokból származhatott vagy más tagállamokba terjedhetett, az országos főállatorvos haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) és a többi érintett tagállamot a nyomozás eredményeiről.

(3) Az (1) bekezdés adatai alapján az országos főállatorvos jelentést készít a Bizottságnak.

(4) Az országos főállatorvos az emlősökön madárinfluenza vírus tekintetében végzett megfigyelés eredményeit jelenti a Bizottságnak.

Járványügyi nyomozás

7. §

(1) Az igazgatóság a járványkitörés gyanúja esetén megkezdi a járványügyi nyomozást a készenléti terv mellékletében található kérdőívek alapján.

(2) A járványügyi nyomozás legalább a következőkre terjed ki:

a) azon időtartam, amely alatt a madárinfluenza vírusa a gazdaságban vagy egyéb helyeken vagy szállítóeszközön jelen lehetett;

b) a madárinfluenza vírus lehetséges forrása;

c) a kontaktgazdaságok azonosítása;

d) a madárinfluenza terjedését esetlegesen okozó baromfi vagy más, fogságban tartott madár, személy, emlős, jármű vagy bármely anyag vagy eszköz mozgása.

(3) A járványügyi nyomozás eredményét figyelembe kell venni az alábbi esetekben:

a) a kiegészítő járványvédelmi intézkedések alkalmazásakor;

b) az e rendeletben meghatározott felmentések megadásakor.

III. Fejezet

A JÁRVÁNYKITÖRÉS GYANÚJA

A járványkitörés gyanúja esetén az érintett gazdaságokban alkalmazandó intézkedések

8. §

(1) Járványkitörés gyanúja esetén az illetékes hatósági állatorvos haladéktalanul megkezdi a vizsgálatot a madárinfluenza jelenlétének megállapítására vagy kizárására a készenléti tervben foglaltak szerint, és a gazdaságot hatósági megfigyelés alá helyezi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti gazdaságban az illetékes hatósági főállatorvos

a) utasítására a baromfit, a más, fogságban tartott madarat és valamennyi emlős háziállatot számba kell venni, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak számát kategóriánként vagy fajonként meg kell becsülni;

b) utasítása szerint listát kell összeállítani a baromfi és más, fogságban tartott madár, valamint valamennyi házi emlősállat beteg, elhullott vagy fertőzöttségre gyanús egyedeinek megközelítő számáról, és a listát naponta frissíteni kell a kitörés gyanújának időszakában történő új keletések, születések és elhullások számításba vételével;

c) utasításai alapján az a) és b) pont alapján gyűjtött adatokat az igazgatóság naponta egy alkalommal jelenti az Országos Járványvédelmi Központnak;

d) utasítása szerint valamennyi baromfit és egyéb, fogságban tartott madarat a gazdaságon belül elzártan kell tartani. Amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható, az állatokat a gazdaság valamely más helyére kell elkülöníteni úgy, hogy ne érintkezhessenek a gazdaságban található többi baromfival vagy más, fogságban tartott madarakkal és a vadon élő madarakkal való érintkezésük lehetősége a minimálisra csökkenjen;

e) rendelkezésének megfelelően tilos baromfi vagy más, fogságban tartott madár gazdaságba való bevitelére vagy onnan történő kivitele;

f) elrendeli, hogy az illetékes hatósági állatorvos engedélye nélkül a gazdaságot ne hagyja el baromfi vagy más, fogságban tartott madarak hullája, baromfihús, beleértve a vágási melléktermékeket és belsőségeket (a továbbiakban: baromfihús), baromfitakarmány (a továbbiakban: takarmány), felszerelés, anyagok, hulladék, ürülék, baromfi vagy más, fogságban tartott madarak trágyája (a továbbiakban: trágya), hígtrágya, használt alom vagy a madárinfluenzát valószínűleg terjesztő bármilyen egyéb;

g) elrendeli a tojáskivitel tilalmát;

h) rendelkezése szerint tilos a személyek, házi emlősállatok, járművek és eszközök gazdaságból vagy gazdaságba irányuló mozgása, kivéve az illetékes hatósági állatorvos engedélyével és feltételei mellett történő mozgást;

i) utasítására a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására szolgáló épületek és a gazdaság bejáratainál és kijáratainál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell alkalmazni.

(3) Az illetékes hatósági főállatorvos a 7. § szerint haladéktalanul megkezdi a járványügyi nyomozást.

(4) Az igazgatóság a diagnosztikai kézikönyv szerinti madárinfluenzára irányuló vizsgálatokat kockázatértékelés alapján, valamint a megtett óvintézkedések és a járványügyi nyomozás eredményeit mérlegelve kiterjesztheti más gazdaságokra is a (2) bekezdésben foglalt intézkedések foganatosítása nélkül, vagy ezek részbeni, illetve teljes foganatosításával együtt is.

(5) A járványkitörés gyanúja esetén az érintett gazdaságokban alkalmazandó intézkedéseket mindaddig fenn kell tartani, amíg a madárinfluenza gyanúja egyértelműen ki nem zárható.

(6) Az illetékes hatósági főállatorvos a betegség gyanújának hatósági megállapításáról haladéktalanul értesíti az érintett önkormányzat (fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat) jegyzőjét és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes intézetének vezetőjét.

A járványkitörés gyanúja esetén az érintett gazdaságban alkalmazható egyes intézkedésektől való felmentés

9. §

(1) A kockázatértékelés alapján, valamint a megtett óvintézkedések, a szállítandó madarak és termékek rendeltetési helyének és a járványügyi nyomozás eredményeinek figyelembevételével az illetékes hatósági főállatorvos felmentést adhat a 8. § (2) bekezdésének d)–f) pontjában meghatározott intézkedések alól.

(2) Az illetékes hatósági főállatorvos felmentést adhat a nem kereskedelmi célú gazdaságokban tartott madarak esetében a 8. § (2) bekezdésének i) pontja alól.

(3) A 8. § (2) bekezdésének g) pontja alkalmazása esetén az illetékes hatósági főállatorvos engedélyezheti a tojások elküldését

a) közvetlenül a tojástermékek gyártásával az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerinti létesítménybe, az élelmiszer-higiénéről szóló 2004. április 29-i 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelés céljából, amennyiben a létesítmény helye szerinti illetékes igazgatóság ilyen enge-

délyt bocsát ki, az utóbbira az ezen rendelet II. mellékletében meghatározott feltételek vonatkoznak, vagy

b) ártalmatlanítás céljából.

A járványügyi nyomozáson alapuló kiegészítő intézkedések

10. §

Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője

a) Magyarország teljes területén, vagy meghatározott területén ideiglenesen korlátozhatja a baromfi vagy más fogságban tartott madarak, a tojás, valamint a baromfiágazatban használt járművek mozgását. Ez a korlátozás kiterjeszhető a háziasított emlősfajok mozgására, de ebben az esetben – indokolt esetek kivételével – az nem haladhatja meg a 72 órát;

b) a 11. §-ban meghatározott intézkedéseket alkalmazhatja a gazdaságra. Ha azonban a feltételek megengedik, ezen intézkedések alkalmazása korlátozható a fertőzöttségre gyanús baromfira vagy más, fogságban tartott madárra és termelési egységeikre. A baromfiból vagy más, fogságban tartott madaraktól leölésükkor a diagnosztikai kézikönyvben foglaltak szerint mintát kell venni annak érdekében, hogy a járványkiterés gyanújának kockázatát meg lehessen erősíteni vagy ki lehessen zárni;

c) a gazdaság körül ideiglenes ellenőrzési körzetet létesíthet, és a gazdaságokra szükség szerint a 8. § (2) bekezdésében meghatározott néhány vagy minden intézkedést alkalmazhatja.

IV. Fejezet

A MAGAS PATOGENITÁSÚ MADÁRINFLUENZA

1. Cím

GAZDASÁGOK, KÜLÖN TERMELÉSI EGYSÉGEK ÉS KONKONTAKTGAZDASÁGOK

A járványkiterés helyén alkalmazandó intézkedések

11. §

A járványkiterés helyén az illetékes hatósági főállatorvos a 8. § (2) és (3) bekezdésében foglalt intézkedéseket hozza, továbbá elrendeli

a) a gazdaságban lévő minden baromfi és más, fogságban tartott madár hatósági felügyelet melletti, késedelem nélküli leölését; a leölést – a közreműködők egészségvédelmének biztosítása mellett – oly módon kell végezni, hogy a madárinfluenza terjedésének veszélye elkerülhető legyen, különösen szállítás közben; a leölés alól felmentés adható, hivatalosan nyilvántartott ritka baromfi vagy más,

fogságban tartott madárfajok esetében, ha ezek egyedei kedvtelésből, az ember lakóhelyeül szolgáló helyiségben tartott állatok, vagy a baromfiállománytól elkülönítetten tartottak, feltéve, hogy ezzel a járványvédelem érdekei nem sérülnek; az illetékes hatósági főállatorvos e rendelet szerinti további intézkedéseket hozhat a madárinfluenza lehetséges, a gazdaság területén lévő bármely vadon élő madárra való terjedésének korlátozása érdekében;

b) a gazdaság területén lévő valamennyi hulla és tojás hatósági felügyelet mellett történő ártalmatlanítását;

c) a gazdaságból a magas patogenitású madárinfluenza gazdaságba történő behurcolásának valószínű időpontja és a 8. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedések alkalmazása közötti időszakban begyűjtött tojásokból kikelt baromfi hatósági felügyelet alá kell helyezését, melyeken a diagnosztikai kézikönyvnek megfelelő vizsgálatokat el kell végezni;

d) a magas patogenitású madárinfluenza gazdaságba történő behurcolásának valószínű időpontja és a 8. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedések alkalmazása közötti időszakban levágott baromfi húsának és az ez idő alatt begyűjtött tojásoknak lehetőség szerinti felkutatását és hatósági felügyelet melletti ártalmatlanítását;

e) minden, a vírussal történt kontaminációra gyanús anyagot és hulladékot, mint például a takarmány a hatósági állatorvos utasításainak megfelelő megsemmisítését, vagy a madárinfluenza vírus megsemmisítését biztosító kezelésnek történő alávetését;

f) a vírussal történt kontaminációra gyanús trágya, hígtrágya és alom a 46. §-ban meghatározott módon fertőtlenítését;

g) hogy a hullák ártalmatlanítását követően a tárolásukra használt épületeket, a legelőket vagy földeket, a vírussal történt kontaminációra gyanús eszközöket, valamint a fertőzöttségre gyanús baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, hullák, hús, takarmány, trágya, hígtrágya, alom vagy bármely más, vírussal történt kontaminációra gyanús anyag szállítására használt járműveket a 46. §-ban meghatározott módon takarítani, fertőtleníteni kell;

h) hogy a gazdaságba nem vihetők be vagy onnan nem vihetők ki más, fogságban tartott madarak vagy házi emlősállatok az illetékes hatósági főállatorvos engedélye nélkül; ez a korlátozás nem vonatkozik azon háziasított emlősfajokra, amelyeknek csak az emberi lakóhelyeül szolgáló területekre van bejárásuk;

i) hogy elsődleges kiterés esetén a vírusizolátumot a diagnosztikai kézikönyv szerinti laboratóriumi eljárásnak kell alávetni, a genetikai altípus meghatározása céljából.

Felmentések

12. §

(1) A 11. § a) pontjában, a 13. § és 14. §-okban szabályozott felmentés csak az Országos Járványvédelmi Köz-

pont vezetője előzetes jóváhagyásával és az általa meghatározott kiegészítő intézkedések alkalmazásával adható.

(2) Az országos főállatorvos az (1) bekezdés szerinti jóváhagyást a Bizottsággal történt egyeztetés során a külön jogszabállyal összhangban módosíthatja, kiegészítheti.

Egyes gazdaságokra vonatkozó felmentések

13. §

(1) Az igazgatóság felmentést adhat a 11. § a) pontjában meghatározott intézkedések alól a magas patogenitású madárinfluenza olyan kitörése esetében, amely nem kereskedelmi célú gazdaságban, cirkuszban, állatkertben, kedvtelésből tartott madarakat árusító üzletben, vadsparkban, tudományos célokból baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására vagy a veszélyeztetett faj vagy hivatalosan nyilvántartott ritka baromfi- vagy más, fogságban tartott madárfaj megőrzése céljaira szolgáló bekerített területen következik be, feltéve, hogy a felmentés nem veszélyezteti a járványvédelmet.

(2) A felmentés alkalmazása esetén a gazdaságban tartott baromfit és más, fogságban tartott madarakat

a) a gazdaságon belüli épületben elzártan kell tartani; amennyiben ez a gazdaságban tartott faj és annak hasznosítása szempontjából célszerűtlen, vagy veszélyeztetné az állatok jólétét, azokat ugyanazon gazdaság valamely más helyén kell elkülöníteni, úgy, hogy ne érintkezhessenek más gazdaságok baromfijával vagy más, fogságban tartott madaraival, valamint a vadon élő madarakkal;

b) hatósági megfigyelés alatt kell tartani és a készenléti tervben foglaltak szerint vizsgálatoknak kell alávetni a gazdaságból történő elszállításukig, ami csak akkor lehetséges, ha a laboratóriumi vizsgálatok azt jelzik, hogy többé már nem képviselnek jelentős kockázatot a magas patogenitású madárinfluenza továbbterjedésének szempontjából; és

c) a származási gazdaságukból, csak levágásuk, vagy olyan más gazdaságba történő szállításuk céljából lehet kivinni

ca) amely Magyarországon található, állategészségügyi hatósági ellenőrzés alatt álló gazdaság, vagy

cb) a rendeltetési hely szerinti tagállammal kötött megállapodás alapján valamely más tagállamban található, kijelölt gazdaság.

(3) A 11. § d) pontjában meghatározott intézkedések alól felmentés adható, abból a célból, hogy a tojásokat a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint közvetlenül tojástermékek gyártásával foglalkozó létesítménybe küldjék, és a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetében leírt kezelésnek vessék alá. Minden ilyen engedélyezés az ezen rendelet 2. számú mellékletében meghatározott feltételek mellett történhet.

Különálló termelési egységekben alkalmazandó intézkedések

14. §

A magas patogenitású madárinfluenza olyan gazdaságban bekövetkező kitörése esetén, amely két vagy több különálló termelési egységből áll a 11. § a) pontjában meghatározott intézkedések alól az igazgatóság felmentést adhat a baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat tartó azon termelési egységek számára, amelyekben a magas patogenitású madárinfluenza gyanúja nem áll fenn. A felmentés nem veszélyeztetheti a járványvédelmi intézkedéseket és csak akkor alkalmazható, ha a hatósági állatorvos vizsgálat igazolja, hogy a termelési egységek – figyelembe véve szerkezetüket, méretüket, működésüket, az állattartás módját, a takarmányozást, a vízforrást, felszerelésüket, a gazdaságok személyzetét és látogatóit – teljesen függetlenek más termelési egységektől, elhelyezkedésük és az ott tartott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak napi kezelése vonatkozásában.

A kontaktgazdaságokban alkalmazandó intézkedések

15. §

(1) Amennyiben a járványügyi nyomozás alapján egy adott gazdaságot az igazgatóság kontaktgazdaságnak minősített, úgy a 8. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedéseket kell alkalmazni e kontaktgazdaságokban mindaddig, amíg a magas patogenitású madárinfluenza jelenlétét a készenléti tervben foglaltak szerint ki nem zárják.

(2) A járványügyi nyomozás eredménye alapján, különösen, ha a kontaktgazdaság magas állománysűrűségű területen fekszik, illetve a 3. számú melléklet szempontjai szerint elvégzett kockázatelemzés ezt alátámasztja, a 11. §-ban meghatározott intézkedések kiterjeszthetők a kontaktgazdaságokra.

(3) A készenléti terv előírásai szerint a baromfiból és más, fogságban tartott madarakból leöléskor az eljáró hatósági állatorvosnak mintát kell venni a magas patogenitású madárinfluenza vírus kontaktgazdaságokban való jelenlétének megállapítása vagy kizárása céljából.

(4) Minden olyan gazdaságban, ahol baromfi vagy más, fogságban tartott madarak leölésére és ártalmatlanítására, majd ezt követően madárinfluenza megállapítására kerül sor, az épületeket és minden vírussal történt kontaminációra gyanús eszközt, valamint a baromfi és más, fogságban tartott madarak, hullák, hús, takarmány, trágya, hígtrágya, alom és bármely más, vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállítására használt járművet a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

2. Cím

*VÉDŐ-, MEGFIGYELÉSI ÉS TOVÁBBI,
KORLÁTOZÁS ALATT ÁLLÓ KÖRZETEK*

16. §

(1) A magas patogenitású madárinfluenza járvány kitörést követően az igazgatóságnak haladéktalanul ki kell jelölni:

a) a védő körzet területét a gazdaság körüli legalább 3 km sugarú körben;

b) a megfigyelési körzet területét a gazdaság körüli legalább 10 km sugarú körben, beleértve a védő körzet területét is.

(2) A védő- és megfigyelési körzetek (1) bekezdésben meghatározott létrehozásakor legalább az alábbi szempontokat figyelembe kell venni:

a) a járványügyi nyomozás rendelkezésre álló adatai;

b) a földrajzi helyzet, különösen a természetes határok;

c) a gazdaságok elhelyezkedése és közelsége, a baromfi becsült száma;

d) a baromfi és más, fogságban tartott madarak szállítási útvonalai és kereskedelmének szerkezete;

e) a védő- és megfigyelési körzeteken belül a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, hulláik, a trágya, alom vagy használt alom bármely mozgásának ellenőrzésére rendelkezésre álló felszerelés és személyzet, különösen, ha a leöleendő és ártalmatlanítandó baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat a származási gazdaságukból el kell szállítani.

(3) Ha a magas patogenitású madárinfluenza más, fogságban tartott madarak körében történt kitörését megállapították valamely nem kereskedelmi célú gazdaságban, cirkuszban, állatkertben, kedvtelésből tartott madarakat árusító üzletben, vadsparkban, vagy olyan bekerített területen, ahol tudományos célokból, illetve a veszélyeztetett fajok megőrzéséhez kapcsolódó célokból más, fogságban tartott madarakat, vagy olyan hivatalosan nyilvántartott, más, fogságban tartott ritka madárfajtákat tartanak, amelyek között nincs baromfi, a kockázatértékelést követően, a szükséges mértékben el lehet térni a 2–4. Címnek a védő- és megfigyelési körzetek létrehozásáról és a bennük alkalmazandó intézkedésekről szóló előírásaitól, feltéve, hogy az ilyen felmentések nem veszélyeztetik a járványvédelmet.

(4) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője további, korlátozás alatt álló körzetek létesítését rendelheti el a védő- és megfigyelési körzetek körül vagy azokhoz csatlakozóan, a (2) bekezdésben meghatározott szempontok figyelembevételével.

(5) A további, korlátozás alatt álló körzetekben:

a) az igazgatóság elrendelheti a 3. és 4. Címben előírt valamely vagy minden intézkedés alkalmazását.

b) a 3. számú melléklet szempontjai alapján veszélyeztetettnek minősülő gazdaságokban a 17. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazhatóak.

(6) Amennyiben a védő-, megfigyelési vagy korlátozás alatt álló további körzetek Magyarországról más tagállam területére átnyúlnának, az érintett tagállamok illetékes hatóságait az országos főállatorvos értesíti.

17. §

(1) A védő- és a megfigyelési körzetekben a járványügyi nyomozást ki kell terjeszteni

a) minden olyan dolog, anyag vagy személy felkutatására, összeírására, visszakereshetőségére, amely vagy aki a madárinfluenza vírust valószínűleg terjesztheti, beleértve a baromfit, más, fogságban tartott madarakat, a húst, a tojást, a hullákat, a takarmányt, az almot, valamint a fertőzött baromfival vagy más, fogságban tartott madarakkal kapcsolatba kerülő személyeket vagy a baromfiágazathoz kapcsolódó járműveket;

b) minden fontos információra a gazdaságba bevitt vagy onnan kivitt baromfiról vagy más, fogságban tartott madarakról, valamint tojásról.

(2) A védő- és a megfigyelési körzetek határán a körzet fő közlekedési útjain jól látható „Védőkörzeti zárlat madárinfluenza miatt”, illetve „Madárinfluenza megfigyelési körzet” feliratú táblát kell elhelyezni. Továbbá biztosítani kell, hogy a védő- és a megfigyelési körzetekben alkalmazott korlátozások által érintett valamennyi személy a helyben szokásos módon értesüljön az érvényben lévő korlátozásokról.

(3) Amennyiben a járványügyi információk és egyéb körülmények, bizonyítékok alátámasztják, az Országos Járványvédelmi Központ vezetője előzetes jóváhagyásával és az általa meghatározott kiegészítő intézkedések alkalmazásával az igazgatóság elrendelheti a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak veszélyeztetett gazdaságban és területeken való, megelőző célú levágását és leölését megelőző célú felszámolási program végrehajtását is beleértve.

3. Cím

*A VÉDŐKÖRZETBEN ALKALMAZANDÓ
INTÉZKEDÉSEK*

18. §

(1) Az igazgatóság minden baromfitartó gazdaságot a lehető leghamarabb számba vesz.

(2) A számba vett kereskedelmi célú gazdaságokat a baromfi és más, fogságban tartott madarak klinikai vizsgálata céljából a hatósági állatorvosnak a lehető leghamarabb

fel kell keresnie és szükség esetén a készenléti tervben meghatározottak szerint mintát kell vennie a laboratóriumi vizsgálatokhoz. A gazdaságban tett látogatásokról és azok megállapításairól jegyzőkönyvet kell felvenni és azt meg kell őrizni. A nem kereskedelmi célú gazdaságokat a hatósági állatorvosnak legkésőbb a védőkörzet feloldását megelőzően kell meglátogatnia.

(3) Az igazgatóság a készenléti tervvel összhangban, haladéktalanul, további vizsgálati programot (surveillance) kezd a madárinfluenza védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokban történő továbbterjedésének felderítése, illetve azonosítása céljából.

A védőkörzet gazdaságaiban alkalmazandó intézkedések

19. §

(1) A védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokban minden baromfiállományt és egyéb, fogságban tartott szárnyast a gazdaság kijelölt épületében zártan kell tartani. Amennyiben ez a gyakorlatban nem megoldható, vagy veszélyeztetné az állatok jólétét, azokat a gazdaság valamely más helyén kell elkülöníteni, úgy, hogy ne érintkezhesse a gazdaságban található többi baromfiállománnyal vagy más, fogságban tartott madarakkal. Továbbá minden ésszerű lépést meg kell tenni a vadon élő madarakkal való érintkezésük minimálisra csökkentése érdekében.

(2) Az állati hullákat a lehető leghamarabb ártalmatlanítani kell.

(3) A baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, valamint a hús, takarmány, trágya, hígrágya és alom, és minden más, vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállítására használt járművet és eszközt a fertőzést követően a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

(4) A gazdaságba belépő vagy onnan távozó személyek által használt minden, a vírussal történt kontaminációra gyanús járművet haladéktalanul a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

(5) A gazdaságba csak az igazgatóság engedélyével vihető be baromfi, más, fogságban tartott szárnyas vagy háziasított emlős. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol

- a) nem érintkeznek a háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyással, és
- b) nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen háztáji baromfit vagy fogságban tartott madarak tartanak.

(6) A gazdaságban a megnövekedett morbiditást vagy mortalitást, vagy a gazdaság termelési adataiban bekövetkezett jelentős változást különös tekintettel az alábbiakra

a) a takarmány- és vízfelvétel csökkenése meghaladja a 20%-ot,

b) a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot,

c) egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot,

d) bármilyen, madárinfluenzára utaló klinikai tünetet vagy kórbonctani elváltozást

a tulajdonosnak haladéktalanul jelentenie kell az állategészségügyi hatóságnak, amely elvégezteti a szükséges vizsgálatokat.

(7) A gazdaságba belépő vagy onnan távozó valamennyi személynek be kell tartania a madárinfluenza terjedésének megakadályozását célzó járványvédelmi intézkedéseket, különös tekintettel:

a) a gazdaságban használatos öltözet cseréjére,

b) a gazdaság bejáratában történő kéz- és lábfertőtlenítésre, valamint

c) a látogatási naplóba valamennyi a gazdaságba belépő személy adatainak bejegyzésére.

(8) A (7) bekezdés c) pontját nem kell alkalmazni, ha a látogatóknak nincs hozzáférésük a madarak tartására szolgáló területekhez például állatkertek, vadsparkok esetében.

Használt alom, trágya kiviteli tilalma

20. §

Tilos a védőkörzetekben lévő gazdaságokból a baromfi vagy más madarak tartásából származó használt almot, trágyát vagy hígrágyát kivinni vagy szétszórni. Az igazgatóság engedélyezheti azonban a trágya vagy hígrágya járványvédelmi intézkedések hatálya alatt álló gazdaságokból kijelölt telepre történő szállítását, a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel vagy külön jogszabályban foglaltakkal összhangban a madárinfluenza vírusok lehetséges jelenlétének megszüntetését szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés célját szolgáló köztes tárolás céljából.

21. §

(1) A védőkörzetben tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vásárainak, piacainak, kiállításainak vagy egyéb csoportos bemutatásának, illetve versenyének a rendezése.

(2) A védőkörzetben tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

*A baromfi, tojás, baromfihús és állati hullák
szállításának tilalma*

22. §

(1) A védőkörzet területén belül tilos – a gazdaságok magánjellegű szervizútjain történő szállítás kivételével – a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, tojás és a baromfi vagy más madarak hulláinak gazdaságokból az utakon történő és vasúti szállítása.

(2) A védőkörzetben lévő vágóhidakról, daraboló üzemekből és hűtőházakból tilos a baromfihús szállítása, kivéve ha azt:

a) védőkörzeteken kívülről származó baromfiból állították elő és a védőkörzeteken belülről származó baromfihústól elkülönítve tárolták és szállították; vagy

b) a védőkörzeten belüli gazdaságban a legkorábbi fertőzés becsült időpontja előtt legalább 21 nappal előbb be- szállított baromfiból állították elő, és amelyet az előállítás óta az ezen időpont után előállított húsoktól külön tároltak és szállítottak.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben szereplő tilalmak nem vonatkoznak a védőkörzeten közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállításra.

Felmentések a védőkörzet korlátozásai alól az azonnali levágásra szánt baromfi közvetlen szállítására, és a baromfihús mozgatására és kezelésére vonatkozóan

23. §

(1) A 22. §-ban foglaltaktól eltérve, az igazgatóság engedélyezheti a védőkörzetben lévő gazdaságból származó, azonnali levágásra szánt baromfi az ilyen állatok levágására az Országos Járványvédelmi Központ vezetője által kijelölt vágóhidra való közvetlen szállítását, az alábbi feltételek mellett:

a) a baromfit a vágóhidra küldést megelőző 24 órán belül hatósági állatorvosi vizsgálatnak vetik alá a származási gazdaságban;

b) ha a 18. § (2) bekezdése szerint a származási gazdaságban a baromfin elvégzett laboratóriumi vizsgálatok kedvező eredménnyel zárultak;

c) a baromfit a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

d) azon igazgatóság, melynek illetékeségi területén belül a kijelölt vágóhidra található, értesítését követően az hozzájárul a baromfi fogadásához, és megerősíti a levágást az illetékes feladó igazgatóságnak;

e) a védőkörzetből érkező baromfit a többi baromfítól elkülönítve tartják, és azokat a többi baromfítól elkülönítetten, lehetőleg a munkanap végén vágják le; más baromfi levágása előtt takarítást és fertőtlenítést végeznek;

f) a baromfit vágóhidra érkezésekor, valamint levágása után hatósági állatorvos által végzett részletes vizsgálatnak vetik alá a kijelölt vágóhidron;

g) a hús nem kerül Magyarországon kívül kereskedelmi forgalomba, és azt az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek termelésére, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló, 19/2005. (III. 22.) FVM rendelet 3. számú mellékletében meghatározott, friss húsról vonatkozó egészségügyi jelzéssel látják el, kivéve, ha jogszabály másként nem rendelkezik;

h) a húst a Közösségen belüli és nemzetközi kereskedelemre szánt hústól elkülönítve darabolják, szállítják és tárolják, valamint olyan módon használják fel, hogy elkerüljék annak a Közösségen belüli és nemzetközi kereskedelemre szánt hússal történő keveredését, kivéve ha:

ha) a húst az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek termelésére, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló, 19/2005. (III. 22.) FVM rendelet 2. számú mellékletében meghatározott kezelésnek vetették alá, vagy

hb) jogszabály másként nem rendelkezik.

(2) A védőkörzeten kívülről származó, azonnali levágásra szánt baromfi közvetlenül a védőkörzeten belül található kijelölt vágóhidra szállítható, és az így nyert hús ezt követően elszállítható az alábbi feltételek mellett:

a) a kijelölt vágóhidért felelős igazgatóság értesítését követően az hozzájárul a baromfi fogadásához, és megerősíti a levágást az illetékes feladó igazgatóságnak;

b) a baromfit külön tartják a védőkörzeten belülről származó egyéb baromfítól, és azt az egyéb baromfítól (térben vagy időben) elkülönítve vágják le;

c) az előállított baromfihúst a védőkörzetből származó más baromfi hústól külön darabolják, szállítják és tárolják;

d) a melléktermékeket ártalmatlanítják.

Felmentések a védőkörzet korlátozásai alól a napos baromfi közvetlen szállítására vonatkozóan

24. §

(1) A 22. § előírásaitól eltérően, a védőkörzeten belül elhelyezkedő gazdaságból származó tojásokból kikelt napos baromfi Magyarországon területén lévő és lehetőleg a védő- és megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságba vagy annak egy termelési egységébe közvetlenül szállítható a hatósági főállatorvos engedélyével, az alábbi feltételek mellett:

a) a baromfit hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

b) megfelelő járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak a szállítás során és a rendeltetési gazdaságban;

c) a rendeltetési gazdaságot a napos baromfi megérkezése után hatósági állatorvosi megfigyelés alá helyezik;

d) amennyiben a baromfit a védő- vagy megfigyelési körzeten kívülre szállítják, azt legalább 21 napig a rendeltetési helyen tartják.

(2) A 22. § előírásaitól eltérően, a védő- és megfigyelési körzeteken kívül elhelyezkedő gazdaságokból származó tojásból kikelt napos baromfi közvetlenül, bármely másik magyarországi, lehetőleg a védő- és megfigyelési körzeten kívül elhelyezkedő gazdaságba szállítható a hatósági főállatorvos engedélyével, feltéve, hogy a feladó keltető képes biztosítani logisztikája és higiénikus munkafeltételei révén azt, hogy az említett tojás ne kerülhessen érintkezésbe az ilyen körzetekben található, és ennél fogva különböző egészségi állapotú baromfiállományból származó keltetőtojással és napos baromfival és ezt a feladás helye szerinti igazgatóság igazolta.

Felmentések a tojásrakás előtt álló baromfi közvetlen szállítására vonatkozóan

25. §

A 22. § előírásaitól eltérően, a tojásrakás előtt álló baromfi közvetlenül, lehetőleg a védő- vagy megfigyelési körzeten belül található olyan gazdaságba, vagy olyan gazdaság egy termelési egységébe szállítható a hatósági főállatorvos engedélyével, amelyben más baromfit nem tartanak, az alábbi feltételek mellett:

a) a származási gazdaságban a hatósági állatorvos elvégzi a baromfi és más, fogságban tartott madarak – különösen a szállításra kerülők – klinikai vizsgálatát;

b) ha 18. § (2) bekezdése szerint a származási gazdaságban a baromfin laboratóriumi vizsgálatokat végeztek és azok kedvező eredménnyel zárultak;

c) a tojásrakás előtt álló baromfit a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

d) a rendeltetési gazdaság helye szerint illetékes igazgatóság, értesítését követően, hozzájárul a baromfi fogadásához és a rendeltetési gazdaságot vagy annak egy termelési egységét a tojásrakás előtt álló baromfi megérkezése után hatósági megfigyelés alá helyezi legalább 21 napra;

e) amennyiben a baromfit a védő- vagy megfigyelési körzeten kívülre szállítják, azt legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban tartják.

A keltető- és étkezési tojás közvetlen szállítására vonatkozó felmentés

26. §

(1) A 22. § előírásaitól eltérően a keltetőtojás közvetlenül, akár bármely gazdaságból a védőkörzetben lévő és az

igazgatóság által kijelölt keltetőbe (a továbbiakban: a kijelölt keltető), akár a védőkörzetben elhelyezkedő valamely gazdaságból bármely keltetőbe szállítható a hatósági főállatorvos engedélyével, az alábbi feltételek mellett:

a) a szülőállományokat, amelyektől a keltetőtojások származnak, a készenléti tervvel összhangban a hatósági állatorvos kedvező eredménnyel megvizsgálta, és ezekben a gazdaságokban nem áll fenn a madárinfluenza gyanúja;

b) a keltetőtojást és csomagolását feladás előtt fertőtlenítik, valamint biztosítják e tojások visszakereshetőségét;

c) a keltetőtojásokat a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járművekben szállítják;

d) a hatósági főállatorvos utasításainak megfelelően a kijelölt keltetőben járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak.

(2) A 22. § előírásaitól eltérően, a tojások közvetlenül szállíthatók a hatósági főállatorvos engedélyével:

a) az igazgatóság által kijelölt csomagolóközpontba (a továbbiakban: a kijelölt csomagolóközpont), feltéve, hogy azok egyszer használatos csomagolásúak és hogy a hatósági főállatorvos által előírt valamennyi járványvédelmi intézkedést alkalmazzák;

b) a tojástermékek gyártásával a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerinti létesítménybe, a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelésre; vagy

c) ártalmatlanításra.

Felmentés az állati hullák közvetlen szállítására vonatkozóan

27. §

A 22. § előírásaitól eltérően az igazgatóság engedélyezheti a baromfi vagy más madarak hullájának szállítását közvetlen ártalmatlanítás céljából.

A szállítóeszközök takarítása és fertőtlenítése

28. §

A 23–27. §-okban meghatározott szállításra használt járműveket és eszközöket a szállítást követően késedelem nélkül a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

Az intézkedések időtartama

29. §

(1) A 3. Címben meghatározott intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak a 46. §-ban megállapított egy vagy több

eljárás keretében végzett előzetes takarítása és fertőtlenítése befejezésének napjától számított legalább 21 napig, illetve addig kell fenntartani, amíg a védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokat a készenléti tervvel összhangban meg nem vizsgálták.

(2) Amennyiben a 3. Címben említett intézkedéseket az (1) bekezdésben meghatározottak szerint többé már nem kell fenntartani, a korábbi védőkörzetben a 30. §-ban megállapított, a megfigyelési körzetekben alkalmazandó intézkedéseket kell alkalmazni.

4. Cím

A MEGFIGYELÉSI KÖRZETBEN ALKALMAZANDÓ INTÉZKEDÉSEK

30. §

(1) A megfigyelési körzetben az illetékes igazgatóságnak minden baromfitartó gazdaságot a lehető leghamarabb számba kell venni.

(2) Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás megfigyelési körzeten belüli mozgatása, kivéve a megfigyelési körzeten át közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállítást. E tilalom alól az igazgatóság a madárinfluenza terjedésének megelőzését célzó megfelelő járványvédelmi intézkedések alkalmazása után adhat felmentést.

(3) Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi valamint tojás szállítása a megfigyelési körzeten belül a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe, az alábbi kivételekkel:

a) a vágóbaromfinak egy kijelölt vágóhidra szállítása, a 23. § (1) bekezdésének szerinti azonnali levágás céljából;

b) tojásrakás előtt álló baromfi a Magyar Köztársaság területén lévő olyan gazdaságba szállítása, amelyben nincs más baromfi és amelyet e célra az igazgatóság előzetes értesítés alapján engedélyezett, és hozzájárult a baromfi fogadásához. A tojásrakás előtt álló baromfit a gazdaságba érkezését követően hatósági megfigyelés alá kell helyezni és a tojásrakás előtt álló baromfinak legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban kell maradnia;

c) napos baromfi szállítása a Magyar Köztársaság területén lévő gazdaságba vagy gazdaság egy termelési egységébe, feltéve, hogy megfelelő járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak és a rendeltetési gazdaság helye szerinti igazgatóság értesítését követően az hozzájárul a napos baromfi fogadásához és a rendeltetési gazdaságot vagy egy termelési egységét a szállítást követően hatósági megfigyelés alá helyezi. A napos baromfinak legalább 21 napig a rendeltetési gazdaságban kell maradnia, vagy bármely más gazdaságba, ha a napos baromfi a védő- és megfigyelési körzeteken kívül fekvő baromfitartó gazdaságokból

származó keltetőtojásból kelt ki, feltéve, hogy a feladó keltető logisztikája és biológiailag biztonságos munkafeltételei révén biztosítani tudja, hogy e tojások nem kerültek érintkezésbe az e körzetekben található baromfiállományokból származó, és ennél fogva más egészségügyi állapotú keltetőtojással vagy napos baromfival;

d) a keltetőtojás kiszállítható a megfigyelési körzetben vagy azon kívül elhelyezkedő kijelölt keltetőbe; feltéve, hogy a tojást és annak csomagolását feladás előtt fertőtlenítik és biztosítják a visszakereshetőségüket;

e) egyszer használatos csomagolású étkezési tojások kiszállíthatók a kijelölt csomagolóközpontba, feltéve, hogy az hatósági főállatorvos által előírt valamennyi járványvédelmi intézkedésnek megfelel;

f) tojások kiszállíthatók az élelmiszer-higiéniairól szóló 2004. április 29-i 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelésre a megfigyelési körzeten belül vagy kívül elhelyezkedő, a tojástermékek gyártásával az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó létesítménybe;

g) tojások kiszállíthatók ártalmatlanítás céljából.

(4) Az igazgatóság a fertőződések lehetőségének kizárása esetén engedélyezheti a védőkörzeten és megfigyelési körzeten kívülről származó, azonnali levágásra szánt baromfi a megfigyelési körzeten belül található kijelölt vágóhidra történő közvetlen szállítását, és az ilyen baromfiból nyert hús ezt követő elszállítását.

(5) A megfigyelési körzetben található gazdaságokba az előírt járványvédelmi intézkedéseket betartva – különös tekintettel a belépéskori és távozáskori fertőtlenítésre – csak olyan személyek léphetnek be, akik jelenléte az állatok ellátása, hatósági felügyelete miatt szükséges.

(6) Az élő baromfi, más, fogságban tartott madarak, takarmány, trágya, hígtrágya, alom és minden más a vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállításához használt járművet és eszközt a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

(7) Baromfi és más, fogságban tartott madarak vagy háziasított emlősfajok csak az igazgatóság engedélyével vihetők be a baromfitartó gazdaságba, illetve onnan ki. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol:

a) nem érintkeznek a háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyassal, és

b) nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen háztáji baromfit vagy fogságban tartott madarakat tartanak.

(8) A gazdaságban 19. § (6) bekezdésben felsorolt változásokat jelenteni kell az állategészségügyi hatóságnak.

(9) Tilos a használt alom, trágya vagy hígtrágya elszállítása vagy szétszórása, amennyiben az igazgatóság azt nem engedélyezte. A járványvédelmi intézkedések betartása mellett engedélyezhető a trágyának a megfigyelési körzetben fekvő gazdaságból valamely kijelölt telepre történő szállítása, az a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel vagy külön jogszabályban meghatározott szabályokkal összhangban a madárinfluenza vírusok lehetséges jelenlétének megszüntetését szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés céljából történő köztes tárolás céljából.

(10) Tilos a vásárok, piacok, kiállítások, illetve a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak egyéb bemutatásának, illetve versenyének tartása.

(11) Baromfi vadállomány-újratelepítési céllal nem engedhető szabadon.

Az intézkedések időtartama

31. §

A 4. Címbe előírt intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak a 46. §-ban meghatározott módon elvégzett előzetes takarítási, fertőtlenítési befejezésének napjától számított legalább 30 napig kell fenntartani.

5. Cím

FELMENTÉSEK ÉS TOVÁBBI JÁRVÁNYVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A felmentések engedélyezésének részletes szabályai

32. §

(1) A 16. § és a 23–27. §-ban meghatározott felmentés(ek) alkalmazása előtt kockázatértékelést kell készítenie az igazgatóságnak.

(2) Az (1) bekezdésben hivatkozott kockázatértékelésnek ki kell terjednie legalább:

a) a felmentés alkalmazásának állatvédelmi, gazdasági előnyeire, állategészségügyi kockázataira;

b) szállítás, letelepítés, vágás, feldolgozás, továbbtartás, ártalmatlanítás folyamatának megtervezésére és az annak során alkalmazandó járványvédelmi intézkedések ismertetésére;

c) az (1) bekezdésben hivatkozott kockázatértékelést az Országos Járványvédelmi Központ vezetője hagyja jóvá, illetve a Bizottság véleményét is figyelembe véve előírja az esetleg szükséges kiegészítő intézkedéseket.

(3) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője felmentést adhat a 18. § (2) és (3) bekezdésében, a 22. §-ban és a 30. § (2), (3) és (7) bekezdésében meghatározott tiltások, illetve intézkedések alól a magas patogenitású madárinfluenza nem kereskedelmi célú gazdaságban, cirkuszban, állatkertben, vadsparkban, tudományos célból baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására, vagy veszélyeztetett faj, vagy hivatalosan nyilvántartott ritka baromfifajta vagy más, fogságban tartott madárfajta megőrzésének céljára szolgáló bekerített területen történő kitörése esetén.

(4) A 3. és 4. Cím alatt szereplő rendelkezésektől eltérve, a magas patogenitású madárinfluenza kitörése esetén kockázatértékelés alapján az Országos Járványvédelmi Központ vezetője külön intézkedéseket vezethet be a versenygalambok védő- és megfigyelési körzetekbe, azokból és azokon belül történő mozgása vonatkozásában.

(5) Az (1)–(4) bekezdésben meghatározott felmentéseket kizárólag abban az esetben lehet engedélyezni, ha az ilyen felmentések nem veszélyeztetik a járványvédelmet.

(6) Olyan baromfit (napos baromfit is beleértve), más, fogságban tartott szárnyast, keltető tojást, használt almot, trágyát vagy hígtrágyát, ami olyan gazdaságból származik, amely számára ezen paragrafus értelmében felmentést engedélyeztek, nem lehet a Magyar Köztársaságon kívül forgalmazni, kivéve, ha ettől eltérő bizottsági határozat születik.

(7) Az országos főállatorvos 24 órán belül tájékoztatja a Bizottságot, amennyiben az (1)–(4) bekezdésekben meghatározott felmentés engedélyezésre kerül.

Kiegészítő járványvédelmi intézkedések

33. §

(1) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője a madárinfluenza terjedésének megelőzése érdekében az előírt intézkedéseken túlmenően kiegészítő járványvédelmi intézkedések végrehajtását rendelheti el a védő-, megfigyelési és további, korlátozás alatt álló körzetekben lévő gazdaságokban, valamint Magyarország különleges baromfitartó egységeiben és más, fogságban tartott madarakat tartó egységeiben. Ezen intézkedések részletesen szabályozhatják a takarmányellátást, tojásbegyűjtést, a baromfi vágóhidra szállítását, az ártalmatlanítandó hullák összegyűjtését végző járművek vagy személyek, vagy az egyéb személyzet, az állatorvosok vagy a mezőgazdasági eszközöket szállító személyek mozgásának korlátozását.

(2) Az országos főállatorvos az (1) bekezdés szerinti intézkedések alkalmazását a Bizottság elé terjeszti, illetve elrendeli azok kiegészítését vagy módosítását külön jogszabályban előírt módon.

6. Cím

*A MAGAS PATOGENITÁSÚ MADÁRINFLUENZA
GAZDASÁGOKON KÍVÜLI EGYES HELYEKEN
FENNÁLLÓ GYANÚJA ÉS MEGÁLLAPÍTÁSA ESETÉN
ALKALMAZANDÓ INTÉZKEDÉSEK*

A gyanú kivizsgálása

34. §

Amennyiben a magas patogenitású madárinfluenza jelenlétét vagy annak gyanúját vágóhídon vagy szállítóeszközön állapítják meg, az igazgatóság értesíti a származási gazdaság helye szerint igazgatóságot, amely haladéktalanul vizsgálatot indít a baromfi vagy más, fogságban tartott szárnyas származási gazdaságában a készenléti tervvel összhangban a betegség jelenlétének megállapítására vagy annak kizárására.

A vágóhidakon alkalmazandó intézkedések

35. §

(1) Amennyiben a magas patogenitású madárinfluenza vagy annak gyanúja egy vágóhídon kerül megállapítására, az igazgatóság biztosítja, hogy a kockázatértékelés alapján, a vágóhídon lévő minden baromfit a lehető leghamarabb, hatósági felügyelet mellett leöljenek vagy levágjanak.

(2) Amennyiben ilyen baromfi levágására kerül sor, a baromfihúst és a baromfiból származó bármilyen mellékterméket, valamint bármely más, olyan baromfiból származó baromfihúst vagy mellékterméket, amely a levágás és a gyártási folyamat során megfertőződhetett, elkülönítve és hatósági felügyelet alatt kell tartani a készenléti tervvel összhangban végzett vizsgálatok lezártaig.

(3) Ha a magas patogenitású madárinfluenzát megállapították, a baromfihúst és a baromfiból származó bármilyen mellékterméket, valamint bármely más, olyan baromfiból származó baromfihúst vagy mellékterméket, amely a levágás és a gyártási folyamat során megfertőződhetett, hatósági felügyelet mellett a lehető leghamarabb ártalmatlanítani kell.

*Az állategészségügyi határállomáson
vagy szállítóeszközön alkalmazandó intézkedések*

36. §

(1) Amennyiben a magas patogenitású madárinfluenzát vagy annak gyanúját állategészségügyi határállomá-

son vagy szállítóeszközön állapítják meg, az igazgatóság az elvégzett kockázatértékelés alapján dönt minden, az állategészségügyi határállomáson vagy szállítóeszközön jelenlévő baromfi vagy más, fogságban tartott szárnyas leöléséről vagy levágásáról, illetve más baromfitól vagy egyéb, fogságban tartott szárnyastól való elszigetelt elhelyezéséről és hatósági felügyelet alatti tartásáról, mindaddig, amíg a vizsgálat a készenléti tervvel összhangban le nem zárult.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az igazgatóság a 8. §-ban meghatározott intézkedéseket megfelelően alkalmazza.

(3) A határ vagy befogadóhely szerint illetékes igazgatóság engedélyezheti a baromfi vagy más, fogságban tartott szárnyas olyan egyéb helyre történő szállítását, ahol azokat leölik, levágják vagy elszigetelten helyezik el.

(4) Az igazgatóság dönthet az állategészségügyi határállomáson lévő azon baromfi vagy más, fogságban tartott madarak leölésének vagy levágásának mellőzéséről, amelyek nem érintkeztek a fertőzöttségre gyanús baromfival vagy más, fogságban tartott madarakkal.

(5) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti baromfit levágják, a baromfihússal és az ilyen baromfiból származó bármilyen melléktermékkel a 35. § (2) és (3) bekezdéseinek előírásai szerint kell eljárni.

*Vágóhidakon, állategészségügyi határállomáson,
szállítóeszközön alkalmazandó kiegészítő
intézkedések*

37. §

A magas patogenitású madárinfluenza vagy annak gyanúja megállapítása esetén, a vágóhidakon, állategészségügyi határállomásokon vagy szállítóeszközön az igazgatóság az alábbi kiegészítő intézkedéseket rendeli el:

a) a baromfi vagy más, fogságban tartott szárnyas vágóhídra történő beszállításának megtiltása a 46. §-ban meghatározott módon elvégzett takarítási, fertőtlenítési eljárás befejezését követő 24 óráig;

b) a fertőzött épületek, eszközök és járművek hatósági állatorvos felügyelete melletti, a 46. §-ban meghatározott módon történő takarítási, fertőtlenítési eljárása;

c) járványügyi nyomozás indítása a 7. § szerint;

d) a 8. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedések alkalmazása a fertőzött baromfi vagy hullák származási gazdaságában és a kontaktgazdaságokban;

e) amennyiben a járványügyi nyomozás és a 34. §-ban meghatározott további vizsgálatok másképp nem indokolják, a származási gazdaságban a 11. §-ban meghatározott intézkedések alkalmazása.

V. Fejezet

AZ ALACSONY PATOGENITÁSÚ
MADÁRINFLUENZA KITÖRÉSE ESETÉN
ALKALMAZANDÓ INTÉZKEDÉSEK

1. Cím

A GAZDASÁGOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS
RENDELKEZÉSEK

A gazdaságokban alkalmazandó intézkedések

38. §

(1) Az alacsony patogenitású madárinfluenza észlelése esetén, kockázatértékelés alapján, valamint legalább a 4. számú mellékletben meghatározott szempontok figyelembevételével a 8. § (2) bekezdésének *a)*, *b)*, *c)*, *e)*, *g)* és *h)* pontjában, a 8. § (3) bekezdésében, valamint a (2)–(5) bekezdésekben meghatározott intézkedéseket kell alkalmazni.

(2) A gazdaságból minden baromfit, valamint minden más, olyan fajba tartozó fogságban tartott szárnyast, amelyben az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus jelenlétét megállapították, hatósági állatorvosi felügyelet mellett és a madárinfluenza terjedését megelőző módon el kell távolítani. A kiürítést ki lehet terjeszteni a gazdaságban lévő más, fogságban tartott madarakra is, az általuk a madárinfluenza továbbterjedése vonatkozásában képviselt kockázat alapján, valamint a járványügyi nyomozás alapján a kontaktgazdaságnak tekinthető más gazdaságokra is. A kiürítés előtt baromfi vagy más, fogságban tartott szárnyas a gazdaságba nem vihető be és onnan nem vihető ki, kivéve ha azt az igazgatóság engedélyezte.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása során a baromfit addig nem szabad a gazdaságból a kijelölt vágóhídra szállítani, amíg az igazgatóság – figyelembe véve a laboratóriumi tesztek – meg nem állapítja, hogy az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus továbbterjedésének kockázata minimális. A kiürítést az állatvédelmi szabályokkal összhangban kell végezni, és az igazgatóság döntése szerint, a baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat

a) a lehető leghamarabb le kell ölni, vagy

b) a (4) bekezdésnek megfelelően egy kijelölt vágóhídon – a baromfi további megfigyelésének és vizsgálatának biztosításával – le kell vágni.

(4) A (3) bekezdés szerinti, kijelölt vágóhídon történő levágásra csak azzal a feltétellel kerülhet sor, hogy:

a) a baromfit a gazdaságból közvetlenül a kijelölt vágóhídra küldik;

b) minden egyes szállítmányt feladás előtt a gazdasággért felelős hatósági állatorvos – vagy annak felügyelete alatt más – leplombál;

c) a kijelölt vágóhídra történő szállítása során minden szállítmány mindvégig plombával lezárva marad;

d) teljesítik az illetékes hatósági főállatorvos által előírt további járványvédelmi intézkedéseket;

e) a kijelölt vágóhídért felelős igazgatóság – értesítését követően – hozzájárul a baromfi fogadásához;

f) az élő baromfi és minden más, vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállításához használt járművet és eszközt a fertőzést követően haladéktalanul a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak vetnek alá; és

g) az ilyen baromfi – kijelölt vágóhídon keletkezett – melléktermékeit ártalmatlanítják.

(5) Az állati hullákat és a gazdaságban lévő keltetőtojásokat hatósági állatorvosi felügyelet mellett ártalmatlanítani kell.

(6) Az igazgatóság elrendeli, hogy:

a) a gazdaságban az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus gazdaságba történő behurcolása és az e rendeletben meghatározott intézkedések megtétele közötti időben összegyűjtött keltetőtojásokat lehetőség szerint fel kell kutatni és hatósági megfigyelés mellett kell kikelteni;

b) az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus gazdaságba történő valószínű behurcolása és az e rendeletben meghatározott intézkedések megtétele közötti időben begyűjtött tojásból már kikelt baromfit hatósági megfigyelés alá kell helyezni és a készenléti tervvel összhangban azokat vizsgálat alá kell vonni;

c) a (2) bekezdésben meghatározott kiürítés előtt a gazdaságban lévő és a gazdaságban tovább termelt tojást – feltéve, hogy az alacsony patogenitású madárinfluenza elterjedésének kockázatát minimalizálják – el lehet szállítani:

ca) az igazgatóság által kijelölt csomagolóközpontba (a továbbiakban: a kijelölt csomagolóközpont), feltéve, hogy azokat egyszer használatos csomagolással látják el, és az illetékes hatósági főállatorvos által előírt valamennyi járványvédelmi intézkedést alkalmazzák,

cb) egy, a tojástermékek gyártásával az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó létesítménybe, az élelmiszer-higiénéről szóló 2004. április 29-i 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelésre, vagy

cc) ártalmatlanításra;

d) minden, a vírussal történt kontaminációra gyanús tárgyat vagy anyagot a hatósági főállatorvos utasításainak megfelelően kezelni vagy ártalmatlanítani kell;

e) a vírussal történt kontaminációra gyanús trágyát, hígtrágyát és almot a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni;

f) a kiürítés után a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására használt épületeket, a vírussal történt kontaminációra gyanús eszközöket, valamint a hullák, takarmány, trágya, hígtrágya és alom vagy minden, a vírussal történt kontaminációra gyanús egyéb tárgy vagy anyag szállítására használt járművet késedelem nélkül a 46. §-ban meghatározott egy vagy több eljárásnak kell alávetni;

g) az igazgatóság engedélye nélkül a gazdaságba nem vihetők be vagy onnan nem vihetők ki házasított emlősök; ez a korlátozás nem vonatkozik azon emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol:

ga) nem érintkeznek a háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyassal, és

gb) nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen háztáji baromfit vagy fogságban tartott madarakat tartanak;

h) az alacsony patogenitású madárinfluenza elsődleges kitörése esetében a vírusizolátumot a diagnosztikai kézikönyvvel összhangban a nemzeti referencialaboratóriumba kell küldeni.

(7) A (2), (4) és (5) bekezdésekben meghatározott intézkedések alkalmazásáról az országos főállatorvos értesíti a Bizottságot.

Felmentések egyes gazdaságokra vonatkozóan

39. §

(1) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője felmentést adhat a 38. § (2) bekezdésében és a 38. § (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott intézkedések alól az alacsony patogenitású madárinfluenza nem kereskedelmi célú gazdaságban, cirkuszban, állatkertben, kedvtelésből tartott madarakat árusító üzletben, vadsparkban, tudományos célokból baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására, vagy a veszélyeztetett fajok vagy hivatalosan nyilvántartott, ritka baromfi- vagy más, fogságban tartott madárfajta megőrzése céljaira szolgáló bekerített területen történő kitörése esetén, feltéve, hogy az ilyen felmentés nem veszélyezteti a járványvédelmet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott felmentés engedélyezésekor a felmentésekkel érintett baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat:

a) a gazdaságon belül egy épületbe kell zárni és ott kell tartani; amennyiben ez célszerűtlen vagy veszélyeztetné az állatok jólétét, azokat a gazdaság valamely más helyén kell elkülöníteni úgy, hogy ne érintkezhessenek más gazdaságok baromfijával vagy más, fogságban tartott szárnyasaival, továbbá minden ésszerű lépést meg kell tenni a vadon élő madarakkal való érintkezésük minimálisra csökkentése érdekében;

b) mindaddig alávetik további megfigyelésnek és vizsgálatoknak – a készenléti tervvel összhangban –, és addig nem szállíthatják őket sehova, amíg a laboratóriumi vizsgálatok azt nem jelzik, hogy többé már nem képviselnek jelentős kockázatot az alacsony patogenitású madárinfluenza továbbterjedésének szempontjából; és

c) nem lehet elvinni a származási gazdaságukból, kivéve levágásuk vagy olyan más gazdaságba történő szállításuk céljából:

ca) amely a Magyar Köztársaság területén található, és a szállítás az igazgatóság utasításainak megfelelően történik, vagy

cb) amely valamely más tagállamban található, és a szállítás a rendeltetési hely szerinti tagállammal kötött megállapodás alapján történik.

(3) Az alacsony patogenitású madárinfluenza keltetőkben való kitörései esetén, kockázatértékelés alapján felmentés adható a 38. §-ban meghatározott intézkedések valamelyike vagy mindegyike alól.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben meghatározott felmentés alkalmazása előtt kockázatértékelést kell készítenie az igazgatóságnak.

(5) A (4) bekezdésben hivatkozott kockázatértékelést a 32. § (2) bekezdésében előírtak szerint kell végezni.

(6) Az (1)–(5) bekezdések alapján adott felmentésekről az országos főállatorvos 24 órán belül értesíti a Bizottságot.

2. Cím

KÜLÖN TERMELÉSI EGYSÉGEK ÉS KONTAKTGAZDASÁGOK

*Az alacsony patogenitású madárinfluenza
kitörése esetén a külön termelési egységekben
alkalmazandó intézkedések*

40. §

(1) Az alacsony patogenitású madárinfluenza olyan gazdaságban történő kitörése esetén, amely két vagy több különálló termelési egységből áll, felmentés engedélyezhető a 38. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedések alól az egészséges baromfit tartó termelési egységek számára, feltéve, hogy az ilyen felmentések nem veszélyeztetik a járványvédelmet.

(2) Az (1) bekezdésben hivatkozott felmentések alkalmazásakor a 32. § (2) bekezdése szerint kockázatértékelést kell készíteni.

(3) Az (1)–(2) bekezdések alapján adott felmentésekről az országos főállatorvos 24 órán belül értesíti a Bizottságot.

A kontaktgazdaságokban alkalmazandó intézkedések

41. §

(1) Amennyiben a járványügyi nyomozás alapján egy adott gazdaságot az igazgatóság kontaktgazdaságnak minősített, úgy a 8. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedéseket kell alkalmazni e kontaktgazdaságokban mindaddig, amíg az alacsony patogenitású madárinfluenza jelenlétét a készenléti tervben foglaltak szerint megfelelően ki nem zárják.

(2) A járványügyi nyomozás alapján a 38. §-ban meghatározott intézkedések alkalmazandók a kontaktgazdaságokra, különösen ha a kontaktgazdaság magas állomány-sűrűségű területen fekszik. A 38. § meghatározott intézkedések kontaktgazdaságokra történő alkalmazásakor figyelembe veendő főbb szempontokat a 3. számú melléklet alapítja meg.

(3) A készenléti terv előírásai szerint a baromfiból és más, fogságban tartott madaraktól leölésekor mintát kell venni az alacsony patogenitású madárinfluenza vírus kontaktgazdaságokban való jelenlétének megállapítása vagy kizárása érdekében.

(4) Minden olyan gazdaságban, ahol baromfi vagy más, fogságban tartott madarak leölésére és ártalmatlanítására, majd ezt követően madárinfluenza megállapítására kerül sor, az épületeket és minden, a vírussal történt kontaminációra gyanús eszközt, valamint a baromfi, más, fogságban tartott madarak, hullák, hús, takarmány, trágya, hígtrágya, alom és bármely más, vírussal történt kontaminációra gyanús tárgy vagy anyag szállítására használt járművet a 46. §-ban meghatározott módon takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

3. Cím

**KORLÁTOZÁS ALATT ÁLLÓ KÖRZETEK
LÉTREHOZÁSA AZ ALACSONY PATOGENITÁSÚ
MADÁRINFLUENZAJÁRVÁNY-KITÖRÉS ESETÉBEN**

*A korlátozás alatt álló körzetben alkalmazandó
intézkedések*

42. §

(1) Az alacsony patogenitású madárinfluenzajárvány-kitörést követően az igazgatóság haladéktalanul korlátozás alatt álló körzetet hoz létre a gazdaság körüli legalább egy kilométer sugarú körben.

(2) A korlátozás alatt álló körzetben:

a) minden kereskedelmi célú gazdaságot az igazgatóságnak a lehető leghamarabb számba kell venni;

b) a készenléti tervvel összhangban laboratóriumi vizsgálatokat kell elvégezni;

c) a b) pont szerinti vizsgálat szükség esetén kiterjeszhető az 1 km sugarú körön kívül elhelyezkedő gazdaságokra is;

d) a baromfi és más, fogságban tartott madár, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi, valamint tojások korlátozás alatt álló körzeten belüli vagy körzetbe belépő minden mozgatása csak az igazgatóság engedélyével lehetséges; ez a korlátozás nem vonatkozik a korlátozás alatt álló körzetben közúton vagy vasúton, kirakodás vagy megállás nélkül történő átszállításra;

e) a baromfi és más, fogságban tartott madár, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi, valamint tojások szállítása a korlátozás alatt álló körzetből csak az igazgatóság engedélyével lehetséges, ha:

ea) a vágóbaromfit közvetlenül a Magyar Köztársaság területén lévő vágóhidra szállítják,

eb) az élő baromfit közvetlenül a Magyar Köztársaság területén lévő olyan gazdaságba vagy annak egy termelési egységébe szállítják, ahol nincs más baromfi, és az élő baromfi 21 napig az említett gazdaságban hatósági felügyelet alatt marad,

ec) a napos baromfit a Magyar Köztársaság területén lévő gazdaságba közvetlenül szállítják, és a napos baromfi 21 napig az említett gazdaságban hatósági felügyelet alatt marad, vagy ha a napos baromfi olyan tojásból kelt ki, amely a korlátozás alatt álló körzeten kívüli baromfitartó gazdaságból származik, bármely más gazdaságba szállítható, feltéve, hogy a keltető logisztikája és biológiai biztonságos munkafeltételei révén biztosítani tudja, hogy a korlátozás alatt álló körzet baromfiállományából származó, és ennélfogva különböző egészségügyi állapotú keltetőtojással vagy napos baromfival való bármiféle érintkezés kizárt,

ed) a keltetőtojásokat és azok csomagolását a kijelölt keltetőbe szállításuk előtt fertőtlenítik és biztosítják a visszakereshetőségüket,

ee) az étkezési tojásokat egyszer használatos csomagolással látják el, és valamennyi járványvédelmi intézkedést alkalmazva közvetlenül egy csomagolóközpontba szállítják,

ef) a tojásokat a tojástermékek gyártásával a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó olyan létesítménybe szállítják közvetlenül, mely a korlátozás alatt álló körzeten belül vagy kívül helyezkedik el, és a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban történő kezelésnek vetik alá,

eg) tojásokat ártalmatlanítás céljából szállítják ki;

f) a hullákat ártalmatlanítani kell;

g) a madárinfluenza terjedésének megelőzését célzó, megfelelő járványvédelmi intézkedéseket a korlátozás alatt álló körzetben lévő gazdaságokba belépő vagy onnan távozó valamennyi személynek be kell tartani;

h) az élő baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, takarmány, trágya, hígtrágya, alom, és minden más, a vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag

szállításához használt járművet és eszközt a fertőzést követően késelem nélkül ki kell takarítani és fertőtleníteni a 46. §-ban megállapított egy vagy több eljárás elvégzésével;

i) tilos a baromfi, más, fogságban tartott madarak vagy házasított emlősfajok az igazgatóság engedélye nélkül, a baromfit tartó gazdaságba történő bevitele és az onnan való kivitele; ez a korlátozás nem vonatkozik azon emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol:

ia) nem érintkeznek a háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyassal, és

ib) nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen háztáji baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat tartanak;

j) tilos a használt almot, trágyát vagy hígtrágyát elszállítani vagy szétszórni. Az igazgatóság engedélyezheti azonban a trágya vagy hígtrágya járványvédelmi intézkedések melletti, korlátozás alatt álló gazdaságokból kijelölt telepre történő szállítását, az 1774/2002/EK rendelettel vagy a külön jogszabályban foglaltakkal összhangban a madárinfluenza vírusok lehetséges jelenlétének megszüntetését szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés célját szolgáló köztes tárolás céljából;

k) tilos az igazgatóság engedélye nélküli vásárok, piacok, kiállítások, vagy a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak egyéb bemutatóinak, illetve versenyeinek megtartása;

l) tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítését célzó szabadon engedése.

(3) Az e Címben meghatározott intézkedéseken túlmenően, az Országos Járványvédelmi Központ vezetője a kockázatértékelés alapján további intézkedéseket vezethet be, és erről az országos főállatorvos tájékoztatja a Bizottságot, illetve intézkedését a külön jogszabálynak megfelelően kiegészítheti, módosíthatja.

Az intézkedések időtartama

43. §

A 3. Címben meghatározott intézkedéseket fenn kell tartani:

a) a fertőzött gazdaság 46. §-ban meghatározott módon történő előzetes takarítása és fertőtlenítése befejezésének időpontját követően legalább 21 napig, de mindaddig, amíg a korlátozás alatt álló körzetben a készenléti tervvel összhangban elvégzett vizsgálatok és laboratóriumi vizsgálatok, valamint a kockázatértékelés alapján az alacsony patogenitású madárinfluenza terjedésének kockázata elhanyagolhatóvá nem válik;

b) legalább 42 napig a kitörés megállapítását követően, de mindaddig, amíg az alacsony patogenitású madárinfluenza terjedésének kockázata elhanyagolhatóvá nem válik, a korlátozás alatt álló körzetben a készenléti tervvel

összhangban elvégzett vizsgálatok és laboratóriumi vizsgálatok, valamint a kockázatértékelés alapján; vagy

c) bármely egyéb időtartamig, ami külön jogszabályban kerül megállapításra.

Felmentések

44. §

(1) Amennyiben az alacsony patogenitású madárinfluenzát keltetőben állapítják meg, kockázatértékelés alapján el lehet térni a 42. §-ban meghatározott valamely vagy minden intézkedéstől.

(2) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője felmentést adhat a 3. Cím által meghatározott intézkedések alól az alacsony patogenitású madárinfluenza olyan kitörése esetében, amely nem kereskedelmi célú gazdaságban, cirkuszban, állatkertben, kedvtelésből tartott madarakat árusító üzletben, vadasparkban, tudományos célokból baromfi vagy más, fogságban tartott madarak tartására vagy a veszélyeztetett faj vagy hivatalosan nyilvántartott ritka baromfi- vagy más, fogságban tartott madárfajta megőrzése céljaira szolgáló bekerített területen következik be, feltéve, hogy az ilyen felmentések nem veszélyeztetik a járványvédelmet.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott felmentés alkalmazása esetén az országos főállatorvos értesíti a Bizottságot, és külön jogszabály értelmében további intézkedést hoz.

VI. Fejezet

A MADÁR EREDETŰ INFLUENZA VÍRUSOK MÁS FAJOKRA TÖRTÉNŐ ÁTTERJEDÉSÉNEK ELKERÜLÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK

Sertéseket és más fajokat érintő laboratóriumi vizsgálatok és egyéb intézkedések

45. §

(1) A madárinfluenza bármely gazdaságban való jelenlétének megállapítását követően a gazdaság területén található sertéseket a készenléti tervvel összhangban megfelelő laboratóriumi vizsgálatoknak kell alávetni, a sertések madárinfluenza vírussal való múltbeli vagy jelenlegi fertőzöttségének megállapítása vagy kizárása érdekében. E vizsgálatok eredményének kézhezvételéig a gazdaságból sertést nem lehet kivinni.

(2) Amennyiben az (1) bekezdéssel összhangban elvégzett laboratóriumi vizsgálatok megállapítják, hogy a sertések fertőzöttek a madárinfluenza vírusok által,

a) az igazgatóság csak akkor engedélyezheti e sertések mozgását más sertéstartó gazdaságokba vagy a kijelölt vágóhidakra, ha a későbbi megfelelő vizsgálatok kimutatták azt, hogy a madárinfluenza terjedésének kockázata elhanyagolható, és

b) a laboratóriumi vizsgálatok komoly egészségügyi veszélyt állapítanak meg, a sertéseket az állatvédelmi szabályokkal összhangban és a lehető leghamarabb, hatósági felügyelet mellett, olyan módon kell leölni, hogy különösen szállítás közben, megelőzhető legyen a madárinfluenza vírus terjedése.

(3) Az igazgatóság a kockázatértékelés alapján, a madárinfluenza bármely gazdaságban való jelenlétének megállapítását követően az (1) és (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseket kiterjesztheti a gazdaságban tartott bármely emlősállatra, valamint a kontaktgazdaságok emlősállataira is.

(4) A madárinfluenza vírus sertésekben vagy bármely más, bármely gazdaságban tartott emlősben való jelenlétének megállapítását követően, a készenléti tervnek megfelelően további megfigyelést kell elrendelni az adott gazdaságra, illetve a kontaktgazdaságokra vonatkozóan a madárinfluenza vírus további elterjedésének megakadályozása érdekében.

VII. Fejezet

TAKARÍTÁS, FERTŐTLENÍTÉS ÉS ÚJRATELEPÍTÉS

46. §

A madárinfluenza vírussal való fertőzöttség vagy fertőzöttség gyanúja miatt hatósági megfigyelés alá vont gazdaságok területén található bármely dolgot vagy anyagot az alábbi elvek, valamint a készenléti terv fertőtlenítési útmutatójában részletesen meghatározottak alapján hozott utasítás szerint és hatósági állatorvosi felügyelet mellett takarítás, fertőtlenítés és a madárinfluenza vírus megsemmisítését célzó eljárások alá kell vetni:

a) a takarítást és fertőtlenítést, és szükség esetén a rágcsálók és rovarok kiirtására vonatkozó intézkedéseket hatósági állatorvosi felügyelet mellett az alábbiak figyelembevételével kell elvégezni:

aa) a fertőtlenítőszeres és azok alkalmazási koncentrációját a gyártó ajánlásai figyelembe véve, a kezelendő gazdaságok, járművek és tárgyak jellegének megfelelően kell meghatározni,

ab) a zsiroidószeres és fertőtlenítőszeres alkalmazása során biztosítani kell, hogy azok alkalmazása során a hatékonysága nem csökken, különösen be kell tartani a gyártó által feltüntetett műszaki paramétereiket, úgymint a nyo-

mást, a legalacsonyabb hőmérsékletet és a szükséges behatási időt;

b) függetlenül a használt fertőtlenítőszerrel, a következő általános szabályokat kell alkalmazni:

ba) az alom és az alomszalma, valamint a bélsár alapos átáztatása a fertőtlenítőszerrel,

bb) a talaj, a padló, a feljárók és falak kefével és súrolással végzett lemosása és megtisztítása, amennyiben lehetséges, azt követően, hogy a takarítási és fertőtlenítési eljárás hatékonyságát csökkentő eszközöket és berendezési tárgyakat eltávolították vagy lebontották,

bc) meg kell akadályozni a korábban megtisztított részek újrafertőződését,

bd) a takarítást és fertőtlenítést a gazdaság vagy a jármű nyilvántartásaiban dokumentálni kell, és azt a felügyeletet ellátó hatósági állatorvosnak igazolnia kell,

be) el kell végezni a szállításhoz használt és a személyzet által használt járművek kitakarítását és fertőtlenítését.

A gazdaságok újratelepítése

47. §

A 11. és a 38. §-okban meghatározott intézkedések alkalmazását követően a gazdaságok újratelepítésekor az alábbi erőírásokat kell betartani:

a) a kereskedelmi célú baromfitartó gazdaságokban a baromfi újratelepítése csak a 46. §-ban meghatározott végső takarítás és fertőtlenítés befejezését követő 21 napos időszak letelte után történhet meg;

b) a kereskedelmi célú baromfitartó gazdaságok újratelepítését követő 21 napos időszakban a következő intézkedéseket kell végrehajtani:

ba) a baromfit legalább egy hatósági állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni; a hatósági állatorvosi vizsgálatot vagy – amennyiben egynél többet végeznek el – a végleges állatorvosi vizsgálatot a fent említett 21 napos időszak végéhez legközelebb kell elvégezni,

bb) a készenléti tervvel összhangban laboratóriumi vizsgálatokat kell elvégezni,

bc) az újratelepítési szakaszban elhullott baromfit a készenléti tervvel összhangban meg kell vizsgálni,

bd) a gazdaságba belépő vagy onnan távozó minden személynek be kell tartania a madárinfluenza terjedésének megelőzését célzó, megfelelő járványvédelmi intézkedéseket,

be) az újratelepítési szakaszban az igazgatóság engedélye nélkül nem vihető ki baromfi a gazdaságból,

bf) a tulajdonosnak naprakész nyilvántartást kell vezetnie a termelési adatokról, beleértve a 19. § (6) bekezdésében meghatározottakat is,

bg) a 19. § (6) bekezdésében említett termelési adatokban bekövetkezett bármely lényeges változást és más szo-

katlan jelenséget haladéktalanul jelenteni kell az igazgatóságnak;

c) a kockázatértékelés alapján az igazgatóság dönt a b) pontban meghatározott eljárások a kereskedelmi célú baromfitartó gazdaságoktól eltérő gazdaságokra, valamint a kereskedelmi célú baromfitartó gazdaságban található más fajokra történő alkalmazásáról;

d) a kontaktgazdaságokban a baromfi újratelepítését az igazgatóság kockázatértékelésen alapuló utasításainak megfelelően kell végezni.

VIII. Fejezet

DIAGNOSZTIKAI ELJÁRÁSOK ÉS REFERENCIALABORATÓRIUMOK

48. §

(1) A baromfiban és más, fogságban tartott madarakban a madárinfluenza jelenlétének vagy az emlősökben a madárinfluenza vírus jelenlétének kimutatására szolgáló diagnosztikai eljárásokat, mintavételt és laboratóriumi vizsgálatokat a diagnosztikai kézikönyvvel összhangban kell elvégezni.

(2) A madárinfluenza közösségi referencialaboratóriuma a madárinfluenza elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedésekről és a 92/40/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló 2005. december 20-i 2005/94/EK tanácsi irányelv VII. melléklete 1. pontjában meghatározott laboratórium.

(3) A madárinfluenza vonatkozásában a kijelölt nemzeti referencia-laboratórium a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága.

(4) A nemzeti referencialaboratórium ellátja a 6. számú mellékletben felsorolt szerepet és feladatokat.

(5) A madárinfluenza vírusán, genomján, antigénjén és vakcináján kutatás, diagnosztika vagy oltóanyaggyártás céljából történő beavatkozást, vagy azok ilyen célú felhasználását kizárólag a nemzeti referencia-laboratórium, vagy annak hozzájárulásával más, az állategészségügyi hatóság engedélyével rendelkező, állati kórokozókkal való tudományos vizsgálatot végző intézmény végezheti. A szűrő és ellenőrző vizsgálatok elvégzésébe a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága területi intézetei is bevonhatók.

(6) A nemzeti referencia-laboratórium az Országos Epidemiológiai Központ nemzeti törzsbankja részére az emberre is veszélyt jelentő vírusmintákat – kizárólag humán oltóanyag előkészítése érdekében – átadja a külön jogszabály előírásai alapján.

IX. Fejezet

SZEROPOZITÍV ÁLLOMÁNYOKKAL VALÓ ELJÁRÁS

49. §

(1) Az az állomány vagy telep, amelyben akár csak egy szerológiai pozitív állatot találtak, teljes egészében pozitívnak tekintendő, így az állomány pozitív és esetlegesen negatív állatai egységes elbírálás alá esnek.

(2) A szeropozitív állományokat fertőzöttségre gyanús állományként kell kezelni mindaddig, amíg a vírus kimutatására irányuló vizsgálatok ki nem zárják a vírus jelenlétét. A vizsgálatra kerülő minták számát úgy kell megállapítani, hogy 5%-os prevalencia mellett 95%-os biztonsággal kimutatható legyen a vírus jelenléte az állományban. Ezeket a vizsgálatokat légtérként kell elvégezni.

(3) Amennyiben szerológiai pozitív állományból a vírus nem kerül kimutatásra, a korlátozó intézkedéseket fel kell oldani az alábbiak figyelembevételével:

a) Szeropozitív állományokból származó tenyésztőjás csak Magyarországon keltethető és az abból kikelő napos-baromfi is csak itt telepíthető le, kivéve ha az Európai Unió tagállamának az illetékes Állategészségügyi Szolgálat előzetesen hozzájárul a szeropozitív állományból származó tenyésztőjás, illetve napos baromfi befogadásához.

b) A keltetőbe való beszállítás alapfeltétele a keltető telephelye szerint illetékes igazgatóság hozzájárulása, melynek megléte esetén a származási állomány szerint illetékes igazgatóság engedélyezi a tojások kiszállítását.

c) A szeropozitív állományokból származó tojásokat a keltetőben külön gépbe kell berakni, ezáltal kizárva a negatív állományokból kikelő napos baromfival történő esetleges keveredést, illetve ezek fertőződését. Ezen állományokból származó tojás csak abban az esetben keltethető, ha már a keltetés megkezdése előtt rendelkezésre áll a kikelt napos baromfi kihelyezéséhez szükséges „befogadó nyilatkozat”.

d) A keltetőben gépenként és állományonként 60 befűldt tojás vizsgálatát el kell végeztetni.

e) A tojásokat egyértelmű azonosítóval kell ellátni, a tojások indítása, fogadása, illetve keltető gépbe behelyezése csak hatósági állatorvosi felügyelet mellett történhet.

f) A keltetőknek pontos nyilvántartást kell vezetni a beérkező tojásokról, a befűldt tojásokról, illetve a kihelyezésre kerülő állományokról.

g) A kikelt napos baromfi csak hizlalás vagy tömés céljából helyezhető ki.

h) A kihelyezést a keltető telephelye szerint illetékes igazgatóság a telepítés helye szerint illetékes igazgatóság „befogadó nyilatkozata” után engedélyezheti.

i) A vizsgálatra kerülő minták számát úgy kell megállapítani, hogy 5%-os prevalencia mellett 95%-os biztonsággal kimutatható legyen a vírus jelenléte az állományban.

Ezeket a vizsgálatokat légtérként kell elvégezni. A letelepített szeropozitív állományból származó baromfi esetében szerológiai vizsgálatokat kell végezni a madárinfluenza tekintetében:

- ia)* vízibaromfi esetében 6 hetes korban,
- ib)* egyéb baromfi esetében 4 hetes korban.
- j)* Amennyiben a tömés nem az előnevelés helyszínén történik, a megfelelő vizsgálati eredmények után az állomány kihelyezhető tömésre. A kihelyezést az előnevelés helye szerint illetékes igazgatóság a tömést végző gazdaság telephelye szerint illetékes igazgatóság „befogadó nyilatkozata” után engedélyezheti.
- k)* A szeropozitív állományokból származó állatokat mindvégig forgalmi korlátozás alatt kell tartani, az egyes szállítmányok indításánál és fogadásánál hatósági állatorvosi felügyeletet kell biztosítani.
- l)* A hizlalás, illetve a tömés végeztével az állatok csak belföldi vágóhidra szállíthatók. A vágóhidra szállítást a hizlalás vagy tömés helye szerint illetékes igazgatóság csak a vágás helye szerint illetékes igazgatóság hozzájárulása után engedélyezheti.
- m)* A szeropozitív állományok levágott állataiból származó termékek csak Magyarországon forgalmazhatók.
- n)* Az e § szerinti csak szeropozitív állatok levágása nem minősül járványügyi okból elrendelt leölésnek, elkülönített vagy zárt vágásnak.
- o)* A szeropozitív állományok levágott állataiból származó termékeket a 11. számú mellékletben szereplő különleges jelöléssel kell ellátni.
- p)* A (2) bekezdésben előírt vizsgálatok állami költségvetésből történnek.
- q)* Felmentések csak a tojásrakási szezon végéig adhatók, utána az érintett állományok továbbtartása tenyésztési célból tilos. Az ilyen állományok csak vágóhidra szállíthatók.

X. Fejezet

VÉDŐOLTÁS

1. Cím

A VÉDŐOLTÁS ÁLTALÁNOS TILALMA

Madárinfluenza vakcinák gyártása, árusítása, felhasználása

50. §

- (1) A madárinfluenza elleni védőoltás tilos, a 2. és 3. Címben meghatározottak kivételével.
- (2) A madárinfluenza elleni állatgyógyászati oltóanyagok kezelése, gyártása, tárolása, ellátása, elosztása és árusítása csak a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Köz-

pont Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága által, illetve felügyeletével történhet.

(3) Kizárólag az állatgyógyászati készítményekről szóló, 50/2006. (VI. 28.) FVM rendelettel és az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról szóló, 2004. március 31-i 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban engedélyezett oltóanyagok használhatók.

(4) Az engedély nélkül vakcinázott állományokat szeropozitív állományként kell kezelni.

2. Cím

SÜRGŐSSÉGI VÉDŐOLTÁS

Baromfi és más, fogságban tartott madarak sürgősségi, védőoltása

51. §

(1) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője, amennyiben kockázatértékelés jelzi, hogy fennáll a madárinfluenza Magyarországon belüli terjedésének vagy Magyarországra való áttérjedésének jelentős és közvetlen kockázata, a kitörés megakadályozása érdekében rövid távú intézkedésként bevezetheti a baromfi és más, fogságban tartott madarak e Cím szerinti sürgősségi védőoltását, amennyiben egy vagy több fennáll az alábbiak közül:

- a)* kitörés fordul elő Magyarországon;
- b)* kitörés fordul elő valamely közeli tagállamban; vagy
- c)* amennyiben madárinfluenza jelenlétét állapították meg baromfinál vagy más, fogságban tartott madaraknál egy közeli harmadik országban.

(2) Az (1) bekezdés szerinti sürgősségi védőoltás bevezetése előtt az Országos Járványvédelmi Központ vezetője sürgősségi védőoltási tervet készít és azt az országos főállatorvos jóváhagyásra benyújtja a Bizottságnak. E tervnek a „fertőzött és beoltott állatok megkülönböztetésének stratégiáján” (DIVA-stratégia) kell alapulnia, és legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a)* a sürgősségi védőoltás alkalmazásához vezető járványügyi helyzet;
- b)* az a földrajzi terület, amelyen sürgősségi védőoltást fognak végezni és az e területen lévő gazdaságok száma, valamint – amennyiben ettől különbözik – azon gazdaságok száma, amelyekben a védőoltást el fogják végezni;
- c)* a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak faja és kategóriája, vagy adott esetben a beoltandó baromfit vagy más, fogságban tartott szárnyastartó egység megnevezése;
- d)* a beoltandó baromfi vagy más, fogságban tartott madarak körülbelüli száma;

- e) az oltóanyag jellemzőinek összefoglalása;
- f) a sürgősségi védőoltási kampány tervezett időtartama;
- g) a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak mozgására vonatkozó külön rendelkezések, a IV. fejezet 4., 5. és 6. Címében, valamint az V. fejezet 3. Címében meghatározott intézkedések sérelme nélkül;
- h) szempontok annak eldöntéséhez, hogy a sürgősségi védőoltást a kontaktgazdaságokban alkalmazzák-e;
- i) a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak nyilvántartása és regisztrálása;
- j) az elvégzendő klinikai és laboratóriumi vizsgálatok azon gazdaságokban, amelyekben sürgősségi védőoltást kell végezni, valamint a sürgősségi védőoltási területen található többi gazdaságban, a járványhelyzetnek, a sürgősségi védőoltási kampány hatékonyságának, valamint a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak mozgásának nyomon követésére.

(3) A sürgősségi védőoltásra vonatkozóan a Bizottság által külön meghatározott részletes szabályokat is figyelembe kell venni.

(4) Az országos főállatorvos a sürgősségi védőoltási terv (2) bekezdés szerinti jóváhagyása előtt is elrendelheti a sürgősségi védőoltás alkalmazását, amennyiben:

- a) a sürgősségi védőoltási tervről és a sürgősségi védőoltás alkalmazásáról a Bizottságot előzetesen értesíti;
- b) a baromfi és más, fogságban tartott madarak és az azokból készült termékek mozgását megtiltja;
- c) a b) pont alól felmentés adható a 7. számú mellékletben meghatározott feltételek esetén, amennyiben ez nem veszélyezteti a járványvédelmet.

3. Cím

MEGELŐZŐ VEDŐOLTÁS

Baromfi és más, fogságban tartott madarak megelőző védőoltása

52. §

(1) Az Országos Járványvédelmi Központ vezetője hosszú távú intézkedésként elrendelheti baromfi és más, fogságban tartott madarak megelőző védőoltását, amennyiben kockázatelemzés alapján úgy ítéli meg, hogy a baromfitenyésztés típusa vagy a baromfi és más, fogságban tartott madarak egyes kategóriái vagy a baromfit és más, fogságban tartott madarakat tartó egységek esetében fennáll a madárinfluenza veszélye.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megelőző védőoltás bevezetése előtt az Országos Járványvédelmi Központ vezetője megelőző védőoltási tervet készít és azt az országos főállatorvos jóváhagyásra benyújtja a Bizottságnak. E terv-

nek a „DIVA-stratégián” kell alapulnia, és legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) a megelőző védőoltás indokainak világos leírása, beleértve a betegség előzményeit;
- b) a terület, a baromfitenyésztés típusa vagy a baromfi és más, fogságban tartott madarak egyes kategóriái vagy a baromfit és más, fogságban tartott madarakat tartó egységek, amelyekben megelőző védőoltást fognak végezni és az e területen lévő gazdaságok száma, valamint – amennyiben ettől különbözik – azon gazdaságok száma és típusa, amelyekben a védőoltást el fogják végezni;
- c) a baromfi és más, fogságban tartott madarak faja és kategóriája, vagy adott esetben a beoltandó baromfit és más, fogságban tartott szárnyast tartó egység;
- d) a beoltandó baromfi és más, fogságban tartott madarak körülbelüli száma;
- e) az oltóanyag jellemzőinek összefoglalása;
- f) a megelőző védőoltási kampány tervezett időtartama;
- g) a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak szállítására vonatkozó külön rendelkezések, a IV. fejezet 3., 4. és 5. Címében, valamint az V. fejezet 3. Címében meghatározott intézkedések sérelme nélkül;
- h) a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak nyilvántartása és regisztrálása;
- i) a készenléti tervben foglaltak szerint elvégzendő laboratóriumi vizsgálatok azon gazdaságokban, amelyekben megelőző védőoltást kell végezni azzal egy időben, hogy a védőoltási területen található megfelelő számú többi gazdaságban vagy a baromfit és más, fogságban tartott madarakat tartó egységekben megfigyelést és vizsgálatot tartanak, a járványhelyzetnek, a megelőző védőoltási kampány hatékonyságának, valamint a beoltott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak mozgása ellenőrzésének nyomon követésére.

(3) A megelőző védőoltásra vonatkozóan a Bizottság által külön jogszabályban meghatározott részletes szabályokat is figyelembe kell venni.

Állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban tartott madarak megelőző védőoltása

53. §

(1) Az országos főállatorvos intézkedéseket hoz a magas patogenitású madárinfluenza vadon élő madarokról az állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban tartott madarakra való áttérjedése kockázatának csökkentése céljából, figyelembe véve a 8. számú mellékletben meghatározott kritériumokat és kockázati tényezőket.

(2) Az (1) bekezdés azokra a baromfiállományban történő járványkitörésekre is vonatkozik, amelyek veszélyezte-

tik az állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban tartott madarak egészségi állapotát.

(3) A járványügyi helyzettől függően az (1) bekezdésben említett intézkedések különösen a vadon élő madaraknak – elsősorban a vízimadarak – a más, állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban fogva tartott madarakkal való közvetlen és közvetett érintkezésének megelőzésére irányulnak.

(4) Az 52. § (2) bekezdésével összhangban az állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban más, fogva tartott madarakra vonatkozó megelőző védőoltási tervnek meg kell felelnie a 9. számú mellékletben meghatározott követelményeknek.

(5) Az 52. § (2) bekezdésével összhangban benyújtott megelőző védőoltási terv akkor alkalmazható, ha magyarországi állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban tartott madarak körében a külön jogszabályban foglaltak szerint jóváhagyásra került.

(6) Az országos főállatorvos a megelőző védőoltások megkezdése előtt összegyűjti az állatkertek és az engedélyezett szervezetek, intézmények vagy központok pontos címét és helyszínét, ahol a védőoltást végrehajtják, engedélyezési vagy adott esetben nyilvántartási számot rendelve hozzájuk, és az információt naprakészen tartja.

(7) Az országos főállatorvos a Bizottsághoz minden év március 30-ig vagy a Bizottság külön kérésére jelentést nyújt be a jóváhagyott megelőző védőoltási terv végrehajtásáról az előző évre vonatkozóan, a 10. számú mellékletben meghatározott jelentéstételi minta szerint. A jelentést az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Állandó Bizottsághoz kell benyújtani.

(8) Az országos főállatorvos tájékoztatja a Bizottságot a következőkről:

a) a jóváhagyott megelőző védőoltási tervben tervezett változtatások;

b) az állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban fogva tartott madarak megelőző védőoltásának befejezési dátuma.

XI. Fejezet

KÉSZENLÉTI TERV, ELLENŐRZÉSEK

54. §

(1) Az országos főállatorvos által készítettett készenlégi tervet kell alkalmazni a madárinfluenza elleni védekezés során.

(2) Az igazgatóságoknak a készenlégi tervet, annak Bizottság általi elfogadását követő 30 napon belül kell illetékességi területükre alkalmazni.

55. §

A 2004. április 29-i 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 45. cikkével összhangban a bizottsági szakértők az illetékes állategészségügyi hatósággal együttműködve helyszíni ellenőrzéseket végezhetnek.

XII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

56. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a madárinfluenza és a Newcastle-betegség elleni védekezésről szóló 44/2002. (V. 17.) FVM rendelet

a) 2. § (1) bekezdésének helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) E rendelet alkalmazásában madárinfluenza megbetegedésnek az influenza vírus „B” és „C” típusa által a madarakban okozott megbetegedéseket kell tekinteni.”

b) melléklete hatályát veszti.

(3) A sertések jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 116/2003. (XI. 18.) FVM rendelet 15. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A vágóhíd üzemeltetője köteles:]

„b) biztosítani, hogy vágásra csak ENAR-füljelzővel vagy jelölőkalapáccsal megjelölt és sertés szállítólevéllel érkezett sertés kerüljön, kivéve a 7. § (2) és (3) bekezdésben foglalt eseteket, valamint, ha a sertés a vágóhíd felügyeletét ellátó hatósági állatorvos által a csoport részeként, más hitelt érdemlő módon azonosítható;”

(4) A tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet 8. § (1) bekezdése helyére az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az Országos Adatbázis létrehozásával, fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja látja el.”

(5) A (2)–(4) bekezdések a rendelet hatálybalépését követő harmadik napon hatályukat veszítik.

(6) Ez a rendelet a madárinfluenza elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedésekről és a 92/40/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2005. december 20-i 2005/94/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

*1. számú melléklet
a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez*

**A betegség bejelentése
és a Bizottság felé szolgáltatandó
további járványügyi információk**

1. A 6. § (1) bekezdésében említetteknek megfelelően elkészített jelentést az igazgatóságnak az elsődleges kitörés megállapításától vagy a madárinfluenza vágóhídon vagy szállítóeszközön történő észlelésétől számított 24 órán belül kell megküldeni az alábbi adatokat tartalmazóan:

- a) a bejelentés napja;
- b) a bejelentés időpontja;
- c) az érintett tagállam neve;
- d) a betegség megnevezése;
- e) a kitörés vagy a madárinfluenza vágóhídon vagy szállítóeszközön megállapított pozitív leletének száma;
- f) a betegség első gyanúja felmerülésének napja;
- g) a megállapítás napja;
- h) a megállapításra használt módszerek;
- i) az, hogy a betegséget gazdaságban, vágóhídon vagy szállítóeszközön állapították-e meg;
- j) a kitörés vagy a madárinfluenza vágóhídon vagy szállítóeszközön megállapított pozitív leletének földrajzi helye;
- k) az alkalmazott járványvédelmi intézkedések.

2. A madárinfluenza vágóhidakon vagy szállítóeszközön megállapított pozitív leletei esetében az 1. pontban említett adatokon túlmenően a következő információkat kell továbbítani:

- a) a betegségre fogékony baromfi vagy más, fogságban tartott madarak becsült száma a vágóhídon vagy szállítóeszközön;
- b) az elhullott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak becsült száma kategóriánként a vágóhídon vagy szállítóeszközön;
- c) minden egyes baromfi vagy más, fogságban tartott madarak kategóriájában megállapított morbiditás, valamint azon baromfifélék vagy más, fogságban tartott madarak becsült száma, amelyeknél a madárinfluenzát megállapították;
- d) a vágóhídon vagy szállítóeszközön leölt vagy levágott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak becsült száma;
- e) az ártalmatlanított baromfi vagy más, fogságban tartott madarak becsült száma;
- f) vágóhíd esetében a legközelebbi, baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat tartó gazdaságtól mért távolság;
- g) a fertőzött baromfi vagy a hullák származási gazdaságának vagy gazdaságainak földrajzi helye.

3. Másodlagos kitörések esetén az 1. és 2. pontban említett információkat az egyes állatbetegségek Európai Közösségnek történő bejelentési szabályairól szóló 30/2002. (IV. 19.) FVM rendeletben megállapított határidőkön belül kell továbbítani.

4. Az 1., 2. és 3. ponttal összhangban, a madárinfluenza minden kitörésével, illetve vágóhídon vagy szállítóeszközön megállapított pozitív leletével kapcsolatban a tájékoztatást a lehető leghamarabb írásos formában is el kell készíteni a Bizottság és a többi tagállam számára, amely tartalmazza legalább a következőket:

- a) az a nap, amelyen a baromfit vagy más, fogságban tartott madarakat a gazdaságban, vágóhídon vagy szállítóeszközön leölték vagy levágtak és hullájukat ártalmatlanították;
- b) a madárinfluenza lehetséges vagy – ha az bizonyos – tényleges eredetére vonatkozó bármely információ;
- c) az állatok mozgásának ellenőrzésére érvényben lévő intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítására létrehozott ellenőrzési rendszerre vonatkozó információk;
- d) a madárinfluenza vágóhídon vagy szállítóeszközön történő észlelése esetén a felelős vírus genetikai típusa;
- e) amennyiben a kontaktgazdaságokban vagy a madárinfluenza vírussal való fertőzöttségre gyanús baromfi vagy más, fogságban tartott madarakat tartó gazdaságokban baromfi vagy más, fogságban tartott madarak leölésére vagy levágására került sor, az alábbi információk:
  - ea) a leölés vagy levágás napja, és minden egyes gazdaságban a leölt vagy levágott baromfi vagy más, fogságban tartott madarak becsült száma kategóriánként,
  - eb) a járványügyi kapcsolat a fertőzés forrása és minden egyes kontaktgazdaság között, vagy a madárinfluenza jelenlétének gyanúját keltő egyéb okok,
  - ec) amennyiben a kontaktgazdaságokban a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak leölésére vagy levágására nem került sor, információt kell szolgáltatni a leölés vagy levágás mellőzésére vonatkozó döntés indokairól.

5. A madárinfluenzának a közösségi határokon, állat-egészségügyi határállomásokon vagy a közösségi behozatali jogszabályoknak megfelelően működő karantén-létesítményekben vagy központokba behozott és beléptetett élő baromfiban vagy más, fogságban tartott madarakban vagy baromfitermékekben történő megállapítása esetén az országos főállatorvosnak e megállapításról haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot, és be kell számolnia a megtett intézkedésekről.

6. Az országos főállatorvosnak 24 órán belül értesítenie kell a Bizottságot és a többi tagállamot, ha a megfigyelés eredményeként komoly egészségügyi veszélyt állapítanak meg.

2. számú melléklet
a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

Tojások gazdaságból történő kiszállítása a 9. § (3) bekezdésével és a 13. § (3) bekezdésével engedélyezhető a 853/2004/EK rendeletnek megfelelően tojástermékek gyártására jóváhagyott létesítménybe (a továbbiakban: a kijelölt létesítmény), az alábbi feltételekkel:

1. a tojást a gyanús gazdaságból közvetlenül kell a kijelölt létesítménybe küldeni; minden egyes szállítmányt feladás előtt a gyanús gazdaságért felelős hatósági állatorvosnak – vagy annak felügyelete alatt – kell leplombálni, és annak a kijelölt létesítménybe szállítása során mindvégig plombával lezárva kell maradnia;

2. a tojás származási gazdaságáért az igazgatóság tájékoztatja a kijelölt létesítmény szerint illetékes igazgatóságot a tojás odaküldésének szándékáról;

3. a kijelölt létesítményért felelős igazgatóság biztosítja és a származás helye szerint illetékes igazgatóság felé visszaigazolja, hogy:

- a) az 1. pontban említett tojást a megérkezésétől a feldolgozásáig elkülönítve tartják a többi tojástól,
- b) az ilyen tojás héját ártalmatlanítják,
- c) a tojás csomagolóanyagát megsemmisítik, vagy olyan módon tisztítják meg és fertőtlenítik, hogy az elpusztítson minden madárinfluenza vírust,
- d) az 1. pontban említett tojást kitarított és fertőtlenített járművekben szállítják. A tojás szállításában részt vevő személyzetre, felszerelésre és járművekre járványvédelmi intézkedéseket alkalmaznak.

3. számú melléklet
a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

Az intézkedések alkalmazására vonatkozó döntés fő szempontjai és kockázati tényezői a kontaktgazdaságokban vagy veszélyeztetettnek minősülő gazdaságokban és területeken további, korlátozás alatt álló körzetekben

Javasolt szempontok	
a kiürítés mellett	a kiürítés ellen
A kontaktgazdaságban klinikai tünetek utalnak madárinfluenzára	A kontaktgazdaságban nincsenek madárinfluenzára utaló klinikai tünetek és nincsen járványügyi kapcsolat
A többségben lévő baromfifaj nagy fogékonysága	A többségben lévő baromfifaj kis fogékonysága

Javasolt szempontok	
a kiürítés mellett	a kiürítés ellen
Megállapítást nyert, hogy baromfi vagy más, fogságban tartott madarak jutottak a kontaktgazdaságokba olyan gazdaságból, ahol madárinfluenzát állapítottak meg, a vírusnak e fertőzött gazdaságba történő behurcolásának valószínű időpontját követően	Nem ismert, hogy baromfi vagy más, fogságban tartott madarak jutottak volna a kontaktgazdaságokba olyan gazdaságból, ahol madárinfluenzát állapítottak meg, a vírusnak e fertőzött gazdaságba történő behurcolásának valószínű időpontját követően
A kontaktgazdaságok nagy állománysűrűségű területen fekszenek	A kontaktgazdaságok kis állománysűrűségű területen fekszenek
A felszámolási intézkedések alkalmazását megelőzően valamennyi ideje már jelen volt a betegség, és a vírus valószínűleg továbbterjedt azon gazdaságból, ahol a madárinfluenzát megállapították	A felszámolási intézkedések alkalmazását megelőzően valamennyi ideje már jelen volt a betegség, de azon gazdaságból, ahol a madárinfluenzát megállapították a vírus korlátozottan terjed tovább
A kontaktgazdaságok 500 méteren ⁽¹⁾ belül fekszenek attól a gazdaságtól, ahol a madárinfluenzát megállapították	A kontaktgazdaságok 500 méternél ⁽¹⁾ távolabb fekszenek attól a gazdaságtól, ahol a madárinfluenzát megállapították
A kontaktgazdaságoknak egynél több olyan gazdasággal van kapcsolatuk, ahol madárinfluenzát állapítottak meg	A kontaktgazdaságoknak nincs kapcsolatuk olyan gazdasággal, ahol madárinfluenzát állapítottak meg
A járvány nem tartható ellenőrzés alatt, és növekszik azon gazdaságok száma, ahol madárinfluenzát állapítottak meg	A járvány ellenőrzés alatt tartható
⁽¹⁾ Nagyon nagy állománysűrűség esetén nagyobb távolságot kell figyelembe venni.	

4. számú melléklet
a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

Az intézkedések alkalmazására vonatkozó döntés szempontjai a gazdaságokban, alacsony patogenitású madárinfluenzával kapcsolatban

A 38. § (1) bekezdésével összhangban a baromfi vagy tojás mozgatására és a gazdaság kiürítésére vonatkozóan a döntés meghozatalakor legalább az alábbi szempontokat kell mérlegelni:

- a) a szóban forgó faj;
- b) a gazdaságok száma a feladási gazdaság körüli területen;

c) a kijelölt vágóhidak, keltetők és csomagolóközpontok elhelyezkedése;

d) a szállítás és levágás során a gazdaságokban és a baromfit vagy más, fogva tartott madarakat tartó egységekben alkalmazott járványvédelmi intézkedések;

e) szállítási útvonal;

f) a terjedés bizonyítéka;

g) a közegészségügyi kockázat, ha van;

h) a szóban forgó termékek további kezelése;

i) társadalmi-gazdasági és egyéb hatások.

5. számú melléklet

a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

Megelőző járványvédelmi intézkedések

Az országos főállatorvos a 3. §-ban meghatározott jogkörében a madárinfluenza vadon élő madarakról a baromfira és más, fogságban élő madarakra történő átvitele veszélyének csökkentése érdekében hozott intézkedéseikről az ezen mellékletében előírt szempontokat, intézkedéseket, követelményeket és kockázati tényezőket veszi figyelembe.

1. A Magyar Köztársaság a magas kockázatúnak minősített területein, valamint más területein megtilthatja:

a) a baromfi szabadtartását;

b) szabadtéri vízgyűjtők használatát a baromfi számára;

c) a baromfi vízzel való ellátását vadon élő madarak által hozzáférhető felszíni vízgyűjtőkből;

d) az Anseriformes (lúdalakúak) és a Charadriiformes (lilealakúak) rendhez tartozó madarak csalimadárként való felhasználását madárvadászat idején;

e) a baromfik és egyéb madarak piacokon, bemutatókon, kiállításokon és kulturális rendezvényeken – beleértve a madárversenyeket is – való egybegyűjtését betiltását.

2. Az 1. bekezdésben foglaltak alkalmazásakor derogációk alkalmazásával élhet, miszerint engedélyezheti:

a) baromfi szabadtartását, feltéve, hogy a baromfit zárt térben vagy olyan védelmet biztosító helyen etetik és itatják, amely kellőképpen megakadályozza a vadon élő madarak berepülését, és így azoknak a baromfi táplálására szolgáló élelemmel vagy vízzel való érintkezését;

b) szabadtéri vízgyűjtők használatát, ha azok egyes baromfifélék számára állategészségügyi szempontból szükségesek, és megfelelő takarással vannak ellátva a vadon élő vízi madarakkal szemben;

c) vadon élő vízimadarak által hozzáférhető felszíni vízből történő vízvételést, olyan kezelés után, amely biztosítja az esetleges madárinfluenza vírus inaktiválását;

d) csalimadarak felhasználását madárvadászat idején:

da) az illetékes hatóságnál nyilvántartásba vett csalimadár tulajdonosok számára az illetékes hatóság szigorú felügyelete alatt a mintavételre szánt vadon élő madarak csalogatására, a tagállamok baromfik és vadon élő madarak madárinfluenza-fertőzöttségére vonatkozó felmérési programjai alapján, a 2005/732/EK határozatban előírtak szerint, vagy

db) a megfelelő járványvédelmi intézkedésekkel összhangban, melyek tartalmazzák: az egyes csalimadarak gyűrzési rendszer által való azonosítását, a csalimadarak speciális megfigyelési rendszerének megvalósítását, a csalimadarak egészségi állapotának nyilvántartását és jelentését, valamint madárinfluenzára irányuló laboratóriumi vizsgálatot ilyen madarak pusztulása esetén és a madárvadászati idény végén, a csalimadarak és a házi baromfi, illetve más fogságban tartott madarak szigorú elkülönítését, a csalimadarak szállítására és az olyan területeken való utazásra használt szállítóeszközök és felszerelések takarítását és fertőtlenítését, amelyekben csalimadarak vannak elhelyezve, a csalimadarak mozgására vonatkozó korlátozásokat és ellenőrzést, főleg a különböző nyílt vizekkel való érintkezés megakadályozása céljából, jó járványvédelmi gyakorlatra vonatkozó iránymutatók kidolgozását és végrehajtását, amelyek részletezik az elsőtől a hatodik francia bekezdésben előírt intézkedéseket, az első, a második és a harmadik francia bekezdésben említett intézkedésekből nyert adatokra vonatkozó jelentési rendszer megvalósítását, a baromfi és más fogságban tartott madarak összegyűjtését.

3. Az engedélyezés feltételei és nyomon követése:

a) az országos főállatorvos az e melléklet 2. bekezdésében foglalt engedélyeket csak egy, az igazgatóság által elvégzett kockázatelemzés kedvező eredményét követően, illetve a madárinfluenza esetleges terjedése elleni hatályos járványvédelmi intézkedések feltétele megléte esetén adja ki;

b) a 2. bekezdés szerinti engedélyalkalmazásáról szóló kockázatelemzést és -értékelést, továbbá havi jelentést az elfogadott járványvédelmi intézkedésekről a Bizottságnak meg kell küldeni.

4. Az országos főállatorvos korai észlelő rendszerek bevezetését rendelheti el azon térségekben, amelyekről megállapították, hogy különösen veszélyeztetettek a madárinfluenza bevitelét illetően, az alábbi fő kritériumok szerint:

– a gazdaság földrajzi elhelyezkedése a madarak vonulási útvonalai mentén, különösen ha azok kiindulási pontja Közép- és Kelet-Ázsia, a Kaszpi-tenger vagy a Fekete-tenger térsége;

– a gazdaság és azon vizes élőhelyek, tavacsok, mocsarak, tavak, folyók közötti távolság, amelyeknél vonuló vízimadarak gyülekezhetnek;

– a baromfitartó gazdaságok földrajzi elhelyezkedése vonuló madárfajok, különösen vízimadarak által sűrűn benépesített területeken;

– baromfi vagy más fogságban élő madarak tartása szabadtartású gazdaságokban vagy bármilyen más helyen, ahol a vadon élő madarak és a baromfi vagy egyéb fogságban élő madarak közötti kapcsolat nem akadályozható meg megfelelően; baromfigazdaság földrajzi elhelyezkedése baromfigazdaságokkal teli területeken;

– baromfi és más fogságban élő madarak, járművek és személyek gazdaságon belüli és gazdaságok közötti mozgásának intenzitása, és a gazdaságok közötti egyéb közvetlen vagy közvetett kapcsolat.

6. számú melléklet

a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

A nemzeti referencialaboratórium szerepe és feladatai

1. A nemzeti referencialaboratórium felel annak biztosításáért, hogy a madárinfluenza jelenlétének kimutatására és a vírusizolátumok genotípusának azonosítására alkalmas laboratóriumi vizsgálatokat a diagnosztikai kézikönyvnek megfelelően végezzék el. Ebből a célból külön megállapodásokat köthet a közösségi referencialaboratóriummal vagy egyéb nemzeti laboratóriumokkal.

2. A nemzeti referencialaboratórium teljes karakterizálásra késedelem nélkül megküldi a madár eredetű influenza vírusok izolátumait a közösségi referencialaboratóriumnak:

a) a madárinfluenza minden elsődleges kitörése esetén;

b) másodlagos kitörések esetén, reprezentatív számú kitörés alapján;

c) a 2. § (1)–(3) bekezdésében említettek kivüli, komoly egészségügyi veszélyt jelentő influenzavírusok baromfiban, más, fogságban tartott madarakban vagy emlősökben történő észlelése esetén.

3. A nemzeti referencialaboratórium felel minden nemzeti madárinfluenza-diagnosztizálással foglalkozó laboratóriumában alkalmazott szabványok és diagnosztikai módszerek összehangolásáért. Ebből a célból:

a) diagnosztikai reagensekkel láthatja el az egyes laboratóriumokat;

b) ellenőrzi a használt valamennyi diagnosztikai reagens minőségét;

c) időközönként összehasonlító vizsgálatokat végez;

d) őrzi az adott tagállamban észlelt kitörésekből származó madárinfluenza vírusok és más madár eredetű influenza vírusok izolátumait;

e) együttműködik a nemzeti humáninfluenza-laboratóriumokkal.

7. számú melléklet

a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

A sürgősségi védőoltással kapcsolatban a baromfi és más, fogságban tartott madarak, valamint a baromfitermékek mozgatására vonatkozó követelmények

1. Az 51. §-sal összhangban beoltott baromfi és más, fogságban tartott madarak, valamint termékeik mozgatásának ellenőrzését a (3)–(8) bekezdésben meghatározott módon, a készenléti tervben foglaltak szerint kell végezni.

2. Az élő baromfi és más, fogságban tartott madarak, tojás és baromfihús szállításához használt valamennyi járműnek és közlekedési eszköznek – e melléklettel összefüggésben – használat után közvetlenül a 46. §-ban meghatározott, egy vagy több takarítási, fertőtlenítési vagy kezelési eljárásen kell átesnie.

3. A védőoltási területen belül az élő baromfi és más, fogságban tartott szárnyas és tojás mozgatására az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) keltetőtojás esetében:

aa) annak olyan beoltott vagy oltatlan tenyészállományból kell származnia, amelyet kedvező eredménnyel megvizsgáltak a készenléti tervnek megfelelően,

ab) azt feladás előtt az igazgatóság által jóváhagyott módszerrel fertőtleníteni kell,

ac) azt közvetlenül a rendeltetési hely szerinti keltetőbe kell szállítani,

ad) annak a keltetőn belül visszakereshetőnek kell lennie;

b) a tojásoknak olyan beoltott vagy oltatlan tojóállományból kell származniuk, amelyet kedvező eredménnyel megvizsgáltak a készenléti tervnek megfelelően, majd azokat a következő helyekre kell szállítani:

ba) az igazgatóság által kijelölt csomagolóközpontba (a továbbiakban: a kijelölt csomagolóközpont), feltéve, hogy azok egyszer használatos csomagolásúak és valamennyi járványvédelmi intézkedést alkalmaznak, vagy

bb) a tojástermékek gyártásával a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó létesítménybe, majd azokat a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban kezelni kell;

c) napos baromfi esetében:

ca) azoknak olyan keltetőtojásból kell származniuk, amely megfelel az a) pontban meghatározott feltételeknek,

cb) azokat olyan baromfiótlban vagy istállóban kell elhelyezni, amelyben nem tartanak baromfit;

d) az élő baromfi és más, fogságban tartott madarak esetében:

da) azokat a madárinfluenza ellen be kell oltani, ha a védőoltási program így rendelkezik,

db) azokat a készenléti tervben foglaltak szerint kedvező eredménnyel megvizsgálták,

dc) azokat olyan baromfiólban vagy istállóban kell elhelyezni, amelyben nem tartanak baromfit;

e) vágóbaromfi esetében:

ea) azokat a berakodás előtt a készenléti tervben foglaltak szerint kedvező eredménnyel megvizsgálták,

eb) azt azonnali levágásra közvetlenül a kijelölt vágóhídra kell küldeni.

4. A védőoltási területen kívüli gazdaságból származó élő baromfinak és más, fogságban tartott szárnyasnak és tojásnak a védőoltási területen belüli helyiségekbe történő mozgatására az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) keltetőtojás esetében:

aa) azt közvetlenül a rendeltetési hely szerinti keltetőbe kell szállítani,

ab) annak a keltetőn belül visszakereshetőnek kell lennie;

b) a tojásokat a következő helyekre kell szállítani:

ba) az igazgatóság által kijelölt csomagolóközpontba (kijelölt csomagolóközpont), feltéve, hogy azok egyszer használatos csomagolásúak és valamennyi járványvédelmi intézkedést alkalmazzák, vagy

bb) a tojástermékek gyártásával a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó létesítménybe, majd azokat a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban kezelni kell;

c) a napos baromfit olyan baromfiólban vagy istállóban kell elhelyezni, amelyben nem tartanak baromfit;

d) az élő baromfi és más, fogságban tartott madarak esetében:

da) azokat olyan baromfiólban vagy istállóban kell elhelyezni, amelyben nem tartanak baromfit,

db) azokat a rendeltetési hely szerinti gazdaságban be kell oltani, ha a védőoltási terv azt előírja;

e) a vágóbaromfit azonnali levágásra közvetlenül a kijelölt vágóhídra kell küldeni.

5. A védőoltási területen belüli gazdaságból származó élő baromfinak és más, fogságban tartott szárnyasnak és tojásnak a védőoltási területen kívüli helyiségekbe történő mozgatására az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) keltetőtojás esetében:

aa) annak olyan beoltott vagy oltatlan tenyészállományból kell származnia, amelyet kedvező eredménnyel megvizsgáltak a készenléti tervnek megfelelően,

ab) azt feladás előtt az igazgatóság által jóváhagyott módszerrel fertőtleníteni kell,

ac) azt közvetlenül a rendeltetési hely szerinti keltetőbe kell szállítani,

ad) annak a keltetőn belül visszakereshetőnek kell lennie;

b) a tojásoknak olyan beoltott vagy oltatlan tojóállományból kell származniuk, amelyet kedvező eredménnyel megvizsgáltak az ellenőrző készenléti tervnek megfelelően, és azokat a következő helyekre kell szállítani:

ba) az igazgatóság által kijelölt csomagolóközpontba (kijelölt csomagolóközpont), feltéve, hogy azok egyszer használatos csomagolásúak és valamennyi járványvédelmi intézkedést alkalmazzák, vagy

bb) a tojástermékek gyártásával a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében foglaltak szerint foglalkozó létesítménybe, majd azokat a 852/2004/EK rendelet II. mellékletének XI. fejezetével összhangban kezelni kell;

c) napos baromfi esetében:

ca) azokat nem oltották be,

cb) azoknak olyan keltetőtojásból kell származniuk, amely megfelel a 2. bekezdés *a)* pontjában, a 3. bekezdés *a)* pontjában vagy a 4. bekezdés *a)* pontjában meghatározott feltételeknek,

cc) azokat olyan baromfiólban vagy istállóban kell elhelyezni, amelyben nem tartanak baromfit;

d) az élő baromfi és más, fogságban tartott madarak esetében:

da) azt előzőleg nem oltották be,

db) azokat a készenléti tervben foglaltak szerint kedvező eredménnyel megvizsgálták,

dc) azokat olyan baromfiólban vagy istállóban kell elhelyezni, amelyben nem tartanak baromfit;

e) vágóbaromfi esetében:

ea) azokat a berakodás előtt a készenléti tervben foglaltak szerint kedvező eredménnyel megvizsgálták,

eb) azt azonnali levágásra közvetlenül a kijelölt vágóhídra kell küldeni.

6. A védőoltási területen belül tartott baromfi húására az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) beoltott baromfi húsa esetén a baromfit:

aa) a DIVA-stratégiának megfelelő vakcinával beoltották,

ab) a készenléti tervben foglaltak szerint negatív eredménnyel megvizsgálták,

ac) berakodás előtt 48 órával hatósági állatorvos klinikai vizsgálatnak vetette alá, valamint szükség esetén a hatósági állatorvos a gazdaságban lévő valamennyi jelző madarat megvizsgálta,

ad) közvetlenül a kijelölt vágóhídra küldték azonnali levágásra;

b) nem oltott, vágóhídra küldött baromfiból származó bármely hús esetén a baromfit a készenléti tervben foglaltak szerint meg kell vizsgálni.

7. Az igazgatóság engedélyezheti a gazdaságokból a hullák és tojások ártalmatlanítás céljából történő mozgatását.

8. További megszorítások nem alkalmazhatók a csomagolt tojások és az e melléklet szerint levágott baromfiból származó hús mozgatására.

9. A baromfi (beleértve a napos baromfit is) vagy más, fogságban tartott madarak elszállítása a Magyar Köztársas-

ság területéről a sürgősségi védőoltási kampány kezdetétől mindaddig tilos, amíg a készenléti tervet a közösségi intézkedések sérelme nélkül a Bizottság jóvá nem hagyja, kivéve, ha a fogadó tagállam illetékes hatósága arra felhatalmazást ad.

*8. számú melléklet
a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez*

Az állatkertekben és az engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban az 53. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedések alkalmazásakor figyelembe veendő kritériumok és kockázati tényezők

1. Az állatkertek és az engedélyezett szervezetek, intézmények vagy központok földrajzi elhelyezkedése a

madarak vonulási útvonalai mentén, különösen amelyek olyan országokból érkeznek, ahol magas patogenitású madárinfluenzajárvány-kitörés fordult elő, figyelembe véve a megfigyelt szerotípust és a vadmadarak fertőzöttségének valószínűségét.

2. Az állatkertek és az engedélyezett szervezetek, intézmények és központok, valamint az olyan vizes élőhelyek – mint például tavacsók, mocsarak, tavak, folyók – közötti távolság, melyeknél vonuló vízimadarak gyülekezhetnek.

3. Az állatkertek és az engedélyezett szervezetek, intézmények vagy központok földrajzi elhelyezkedése a vonuló madárfajok, különösen a vízimadarak által sűrűn benépesített területeken.

9. számú melléklet a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

A megelőző védőoltásra vonatkozó követelmények az 53. § (4) bekezdése alapján

1.	A védőoltás kiterjedése	A madárinfluenza elleni védőoltást csak az állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban tartott madarakon kell végrehajtani. Az illetékes hatóság nyilvántartja az állatkertek és az engedélyezett szervezetek, intézmények vagy központok listáit a védőoltást követő legalább öt évig.
2.	Beoltandó madárfajok	Az illetékes hatósághoz el kell juttatni a beoltandó madarak egyéni azonosítót is tartalmazó listáját, amely azt a vakcinázás időpontját követő legalább öt évig megőrzi.
3.	A védőoltás időtartama	a) Minden állatkertben vagy engedélyezett szervezetnél, intézményben vagy központban tartott beoltandó madarat a lehető leghamarabb be kell oltani. b) Az utódok, újonnan behozott madarak és az olyan madarak, amelyek elégtelen immunválaszt adtak, szintén beoltandók. c) A madarak védettségének fenntartása érdekében ajánlott az oltás évenkénti megismétlése.
4.	Különleges előírások a madarak szállításával kapcsolatban	a) Az oltás végrehajtásának helyszínéül szolgáló engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban – beleértve az állatkerteket is – tartott beoltott madarak akkor szállíthatók át más tagállamok engedélyezett szervezeteibe, intézményeibe vagy központjaiba, amennyiben teljesítik az ebben a határozatban meghatározott követelményeket, és rendelkeznek az előírt egészségügyi bizonyítvánnyal, amelyben a II.5. pont szerint a következőket kell igazolni: „A 2007/598/EK határozatnak megfelelő madarakat ...-án/-én (dátum) beoltották madárinfluenza ellen a ... (név) vakcinával”.

		<p><i>b)</i> Az oltás végrehajtásának helyszínéül szolgáló nem engedélyezett állatkertekben tartott beoltott madarak más tagállamokba a rendeltetési tagállam engedélyével szállíthatók, amennyiben teljesítik az ebben a határozatban meghatározott követelményeket, és rendelkeznek az előírt egészségügyi bizonyítvánnyal, amelynek II.3.2. pontja a következőkkel egészül ki: „A madarak megfelelnek a 2007/598/EGK határozatnak, és ...-án/-én (dátum) beoltották őket madárinfluenza ellen a ..... (név) vakcinával”.</p> <p><i>c)</i> Miután az állatkertekben és engedélyezett szervezeteknél, intézményekben vagy központokban tartott madarak védőoltása befejeződik, a szállítás <i>a)</i> és <i>b)</i> pontban meghatározott feltételei az utolsó madár beoltásának időpontjától számított további 12 hónapig érvényesek maradnak.</p>
5.	A beoltott madarak különleges azonosítása és nyilvántartása	<p>A beoltott madaraknak egyedileg azonosíthatóknak kell lenniük, és a róluk készült azonosító nyilvántartásokat megfelelő, egyértelmű bejegyzéssel kell ellátni. Lehetőség szerint az oltás alkalmával kitörölhetetlen módon feltüntetett azonosító jelzéssel kell ellátni a más, fogságban tartott beoltott madarakat.</p>
6.	A védőoltási program végrehajtása	<p><i>a)</i> A védőoltást állatorvos felügyelete mellett kell végrehajtani, és meg kell tenni a vírus esetleges elterjedésének elkerüléséhez szükséges intézkedéseket.</p> <p><i>b)</i> A beoltott madarak számát és a felhasznált dózisokat tartalmazó jegyzőkönyvet az oltás végrehajtása után, illetve – amennyiben újabb madarakat oltanak be – azt követően a 3. pont <i>b)</i> alpontja szerint, havi rendszerességgel el kell juttatni az illetékes hatóság részére.</p> <p><i>c)</i> Lehetőség szerint a védőoltás dátumát megelőzően és legkorábban az azt követő 30. nap elteltével vérmintát kell venni a madarak 10%-ától a madárinfluenzára vonatkozó szerológiai vizsgálat céljából. A vizsgálati eredményeket tartalmazó jegyzőkönyvet a védőoltás időpontját követően legalább öt évig meg kell őrizni.</p>
7.	Az alkalmazandó oltóanyag	<p>A felhasználandó inaktivált oltóanyagot megfelelően kell összeállítani, hogy hatékony legyen a magas patogenitású madárinfluenza vírus H5 vagy H7 altípusa vagy mindkettő ellen. A gyártó és/vagy az állat-egészségügyi hatóságok utasításainak megfelelően kell felhasználni.</p>

10. számú melléklet a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

**Jelentéstételi minta a jóváhagyott megelőző védőoltási terv végrehajtásáról
az 53. § (7) bekezdésében említettek szerint**

Általános információk						
Ország	Állatkert	Oltóanyag	Vonulási útvonal (akkor kell meghatározni, ha a különböző fajok esetében eltérő)	Alkalmazott tömeg-dózis arány [A fajok tényleges (becsült) átlagos tömege]	Oltási intervallum	Az utolsó oltás és az oltást követő vérvétel közötti intervallum

HI szérum és ellenanyagtiter							
Angol név/helyi név	Latin név	Rendszertani csoport	Egyéni azonosító	Oltóanyag dózis (ml)	Oltás előtt	1. oltás után	2. oltás után

Egyedi mellékhatások		Halálozás	
Helyi	Általános	Közvetlen (fogás/kezelés)	Késleltetett (a halál oka)

A laboratóriumtól megkövetelt adatok				
Az oltóanyaghoz tartozó vírustörzs	A HI tesztben használt antigének (vírustörzsek)	Az oltóanyag hatékonyságának méréséhez használt cut-off vagy végtiter pont	Felhasznált referenciaszérum	Módszertan (hivatkozás)

11. számú melléklet a 143/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

**A szeropozitív állományok levágott állataiból származó termékeken alkalmazandó
különleges jelölés**

1. A jelölés kizárólag hatósági állatorvos engedélyével és utasítása szerint alkalmazható.
2. A jelölésnek tartalmaznia kell Magyarország ISO szabvány szerinti kétbetűs kódját: HU és ezzel egy sorban – kötőjel elválasztással – a létesítmény engedélyezési számát.
3. A 2. pontban előírt jelölés alatt „CSAK MAGYARORSZÁGON FORGALMAZHATÓ” feliratot kell jól olvashatóan feltüntetni.
4. A jelölést jól látható piros szegéllyel rendelkező téglalap alakú keretbe kell helyezni. A téglalap alapmérete 65 × 45 mm, amelynek bármely méretarányos kicsinyítése elfogadható, ha az még biztosítja a jelölés elemeinek tökéletes olvashatóságát.
5. A jelölés mintája:

<p>HU - 000 CSAK MAGYARORSZÁGON FORGALMAZHATÓ</p>

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
144/2007. (XII. 4.) FVM
rendelete**

**a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező
melléktermékek lepárlásáról és kivonásáról szóló
75/2004. (V. 4.) FVM rendelet módosításáról**

A szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 57. §-a (1) bekezdésének *f*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek lepárlásáról és kivonásáról szóló 75/2004. (V. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § Aki a 2007/2008. borpiaci évben személyesen és saját birtokán 500 hektoliter alatti mennyiségben állít elő bort, vagy 500 hektoliter alatti bornak megfelelő mennyiségben dolgoz fel szőlőt, a melléktermékek kötelező lepárlása helyett alkalmazhatja a melléktermékek ellenőrzés melletti kivonását.”

2. §

(1) Az R. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A melléktermékek kötelező lepárlásával, illetve ellenőrzés melletti kivonásával összefüggő – a (2) bekezdésben meghatározott – hatósági feladatokat a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) látja el.”

(2) Az R. 3. §-a (2) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az MVH)

„*c*) ellenőrzi a melléktermékek leadására vonatkozó kötelezettség teljesítését.”

3. §

Az R. 3. §-a (3) bekezdésének bevezető szövegében „Az OBI” szövegrész helyébe „A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja (a továbbiakban: MgSzH)” szövegrész, továbbá az 5. § (2) bekezdésének *e*) pontjában és (5) bekezdésében, valamint a 7. § (5) bekezdésében az „OBI” szövegrész helyébe az „MgSzH” szövegrész lép.

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1. §-ban foglaltakat 2007. augusztus 1-jétől kell alkalmazni.

(3) Ez a rendelet 2010. december 31-én hatályát veszti.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
145/2007. (XII. 4.) FVM
rendelete**

**az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
társfinanszírozásában megvalósuló támogatások
esetében a kedvezőtlen adottságú területek
és az azokhoz tartozó települések megállapításáról
szóló 24/2007. (IV. 17.) FVM rendelet
módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. §-a (3) bekezdésének *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a*) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások esetében a kedvezőtlen adottságú területek és az azokhoz tartozó települések megállapításáról szóló 24/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A területalapú támogatások, valamint az olyan vidékfejlesztési támogatások esetében, amelyeknek igénybevétele kedvezőtlen adottságú területhez kapcsolódik a támogatási jogosultság megállapítása a fizikai blokk szinten lehatárolt területek alapján történik.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

(3) E rendelet 1. §-a és 2. §-ának (2) bekezdése e rendelet hatálybalépését követő harmadik napon hatályát veszti.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
146/2007. (XII. 4.) FVM
rendelete**

**az erdők közjóléti célú védelmét és bővítését szolgáló
feladatok ellátásának 2007. évi csekély összegű
(de minimis) támogatásáról, a személyi jövedelemadó
1%-ának adófizetők által felajánlott részéből képzett
bevételből című 91/2007. (VIII. 23.) FVM rendelet
módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint hálszati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőt rendelem el:

1. §

Az erdők közjóléti célú védelmét és bővítését szolgáló feladatok ellátásának 2007. évi csekély összegű (de minimis) támogatásáról, a személyi jövedelemadó 1%-ának adófizetők által felajánlott részéből képzett bevételből című 91/2007. (VIII. 23.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 15. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A megkötött támogatási szerződésnek megfelelően a pályázó a tevékenység megvalósulását követően elszámolást készít, és azt a szerződésben meghatározott határidőig, de legkésőbb 2008. május 15-ig mellékletekkel, bizonylatokkal, számlákkal együtt, az illetékes MgSzH területi szervéhez két példányban benyújtja. Csak a pályázat benyújtása után kiállított számlák számolhatók el.”

2. §

Az R. 18. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény XII. Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fejezet, 10. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok, 2. alcím Egyéb fejezeti kezelési előirányzatok 26. jogcímcsoport Erdőterület közjóléti célú védelmének és bővítésének feladata támogatása forrás felhasználására terjed ki.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az adózók 1% SZJA felajánlásából támogatott közjóléti célú erdő védelmének és bővítésének feladata előirányzat 2007. évben ki nem fizetett összegei maradványként kezelendők.

(3) E rendelet 1. §-a, valamint 2. §-a e rendelet hatálybalépését követő harmadik napon hatályát veszti.

(4) E rendelet 3. §-a 2008. július 1-jén hatályát veszti.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
147/2007. (XII. 4.) FVM
rendelete**

**az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból
nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló
1698/2005/EK tanácsi rendelet 3. és 4. tengelyének
keretében megalakuló helyi akciócsoportok elismerési
rendjével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló
93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján
előzetesen elismert helyi közösségek tervezési
folyamatával, és a LEADER csoportok
kiválasztásával kapcsolatos egyes kérdésekről**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint hálszati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. §-a (3) bekezdésének e) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

A rendelet célja

1. §

A rendelet célja az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok által készítendő helyi vidékfejlesztési stratégiák elkészítésének, valamint a Helyi Vidékfejlesztési Közösségek és a LEADER helyi akciócsoportok kiválasztásának szabályozása.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

a) *LEADER helyi akciócsoport*: az Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok közül az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1698/2005/EK rendelet) 3. és 4. tengelyének keretében megalakuló helyi akciócsoportok elismerési rendjével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet [a továbbiakban: 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet] alapján kiválasztott, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 62. cikkének megfelelő helyi közösség;

b) *Helyi Vidékfejlesztési Közösség*: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 59. cikk e) pontjának megfelelő helyi közösség;

c) *helyi vidékfejlesztési stratégia (a továbbiakban: HVS)*: az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által az általa lefedett területre kidolgozott fejlesztési stratégia;

d) *felzárkóztatási terv*: az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által lefedett, e rendelet 2. számú melléklete szerinti listán szereplő leghátrányosabb helyzetű kistérségekhez tartozó települések felzárkóztatására szolgáló terv, melyet a tervezésre rendelkezésre álló 120 nap leteltével a Többcélú Kistérségi Társulás Tanácsának Kistérségi Fejlesztési Bizottságával jóvá kell hagyatni;

e) *főbb tervezési döntési pontok*: az indítandó intézkedések száma és ütemezése, intézkedések közötti belső forrásallokáció;

f) *tervezést koordináló csoport*: az IH által kiválasztott előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport tagságából, valamint az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által lefedett területen található, a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendeletben meghatározott területileg illetékes Helyi Vidékfejlesztési Iroda (a továbbiakban: területileg illetékes HVI) irodavezetőiből álló, a tervezési folyamat lebonyolításáért felelős csoport.

A tervezés és a kiválasztás folyamata

3. §

(1) A stratégia tervezési időszaka 2007–2013.

(2) A tervezés és a kiválasztás az alábbi szakaszokban történik:

- a) az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok helyi vidékfejlesztési stratégiáinak elkészítése;
- b) a helyi vidékfejlesztési közösségek és a LEADER helyi akciócsoportok IH által történő kiválasztása.

A tervezés előkészítése

4. §

(1) Az IH az előzetes elismerésről szóló határozatát (a továbbiakban: elismerő határozat) a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 10. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben meghatározottak szerint hozza meg.

(2) Az IH által kiválasztott előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok elismerő határozat szerinti tagjainak gyűlése az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport képviselője útján, az elismerő határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül köteles az 5. § (1) bekezdés szerinti tervezést koordináló csoport megalakításáról az IH részére írásban nyilatkozatot tenni, az IH által közzétett formanyomtatványon.

(3) A tervezés elektronikus felületen történik. A tervezési dokumentáció eléréséhez szükséges hozzáférést az IH a tervezést koordináló csoport felállításáról tett nyilatkozat kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül a tervezést koordináló csoport vezetője vagy hivatalos meghatalmazottja rendelkezésére bocsátja, amennyiben a csoport megfelel az 5. §-ban található formai feltételeknek.

(4) Azon települések esetében, amelyek adott helyi közösséghez csatolását az IH a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 10. §-ának (4) bekezdése alapján az elismerés feltételül szabta, a települést egyéb helyi közösséghez regisztráló bármely tag a kiválasztott előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport tagjává válhat, amennyiben taggá válási szándékát az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport képviselőjének az IH által közzétett formanyomtatványon a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: FVM) hivatalos honlapján közzétett közleményben foglaltak szerinti formában, az IH előzetesen elismert akciócsoportokról szóló közleményének az FVM hivatalos honlapján történő megjelenéstől számított 10 munkanapon belül a területileg illetékes HVI egyidejű tájékoztatása mellett írásban bejelenti.

(5) Azon helyi közösségek, melyeket az IH a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 10. §-ának (4) bekezdése alapján az előzetes elismerés feltételeként a közöttük fennálló átfedések egyeztetéssel történő megszüntetésére utasított,

e rendelet hatálybalépésétől számított 14 napon belül, de legkésőbb 2007. december 20-ig kötelesek az átfedés megszüntetése céljából legalább egy egyeztető megbeszélést lefolytatni, illetve a korábban az IH-nak benyújtott stratégiai vázlatukat a változásnak megfelelően átdolgozni. Az egyeztető megbeszélést a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet (a továbbiakban: FVM VKSZI) illetékes regionális koordinátora hívja össze.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott egyeztető megbeszélésen valamennyi átfedéssel érintett helyi közösség képviselője, a képviselők helyettesei, valamint az FVM VKSZI területileg illetékes regionális koordinátorai vesznek részt. Az egyeztető megbeszélés eredményeként született megállapodást az átfedéssel érintett valamennyi helyi közösség tagjainak gyűlésén a jelen levő tagok több mint felének egybehangzó szavazatával jóvá kell hagynia. A szavazásról az IH által az FVM hivatalos honlapján közzétett közleményben foglaltak szerinti formában jegyzőkönyvet kell készíteni.

(7) Az átfedéssel érintett helyi közösségek az egyeztetés során a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 4. §-ának (2)–(3) bekezdésének megfelelő, az IH által még el nem ismert helyi közösséghez tartozó településeket is tagjukká tehetnek, amennyiben a helyi közösség az új taggal kiegészülve is eleget tesz a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 9. §-ának (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

(8) Az egyeztető megbeszélés eredményeképpen megváltozott területi hatályú helyi közösségek kötelesek a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 6. §-ának (2) bekezdésében meghatározott, korábban az IH-nak benyújtott stratégiai vázlatukat a változásnak megfelelően átdolgozni és a helyi közösség tagjainak gyűlése által jóváhagyatni.

(9) A helyi közösség vezetője által a területileg illetékes HVI részére eljuttatott, az egyeztető megbeszéléstől szóló dokumentációt, valamint a helyi közösség módosított stratégiai vázlatát a területileg illetékes HVI köteles az IH-nak legkésőbb 2007. december 21-ig hivatalos úton eljuttatni.

(10) Az IH a benyújtott stratégiai vázlat alapján, a 4. § (8) bekezdésében foglalt dokumentumok benyújtásától számított 20 munkanapon belül határozatban dönt az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportokról.

(11) Azon településeken, amelyek egyik előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által sem kerültek lefedésre, a LEADER-tervbe vagy a helyi vidékfejlesztési tervbe integrált intézkedés nem indítható el.

A tervezést koordináló csoport

5. §

(1) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport képviselője köteles az IH által megküldött elismerő hatá-

rozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport tagjainak gyűlését összehívni, melyen az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport a tagjai több mint felének egybehangzó szavazata alapján köteles – a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – tervezést koordináló csoportot, ezen belül egy csoportvezetőt, valamint csoportvezető-helyettest választani. Az ülésről az IH által, az FVM hivatalos honlapján közzétett közleményben foglaltak szerinti formában jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A tervezést koordináló csoport tagságát az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által lefedett területen található valamennyi területileg illetékes HVI irodavezetője, valamint az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport legalább 5 megválasztott tagja alkotja. A tervezést koordináló csoport tagjai között a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendeletben meghatározott civil-, köz- és üzleti szféra képviselőjének egyaránt jelen kell lenni.

(3) A tervezést koordináló csoport vezetője a tervezést koordináló csoport megválasztásától számított 10 munkanapon belül köteles az első ülést összehívni. A tervezést koordináló csoport üléseire az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által lefedett területre tartozó valamennyi érintett HVI-t, a többcélú kistérségi társulások munkaszervezeteinek egy-egy képviselőjét, egy megyei hatáskörű környezetvédelmi vagy természetvédelmi, és egy esélyegyenlőségi célokért tevékenykedő civil szervezet egy képviselőjét, valamint az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által lefedett területre tartozó, e rendelet 2. számú mellékletében szereplő leghátrányosabb helyzetű kistérségekhez tartozó többcélú kistérségi társulások tanácsai fejlesztési bizottságainak egy képviselőjét tanácskozási joggal meg kell hívni.

(4) A megyei hatáskörű környezetvédelmi, természetvédelmi és esélyegyenlőségi célokért tevékenykedő civil szervezetek a tervezést koordináló csoport ülésein való részvételi szándékukat az IH által megküldött elismerő határozat előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport általi kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül írásban jelenthetik be a területileg illetékes HVI-nél. Amennyiben több megyei hatáskörű környezetvédelmi és természetvédelmi civil szervezet is jelzi részvételi szándékát, a tervezést koordináló csoport az első ülésén tagjainak több mint felének egybehangzó szavazatával dönt arról, hogy melyik környezetvédelmi vagy természetvédelmi, és melyik esélyegyenlőségi célokért tevékenykedő szervezet vegyen részt a tervezést koordináló csoport munkájában.

(5) A tervezést koordináló csoport vezetőjének az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport csak azon tagja választható, aki felsőfokú végzettséggel, valamint fejlesztési terv kidolgozásában tapasztalattal rendelkezik. A HVI irodavezetője nem lehet a tervezést koordináló csoport vezetője. A vezetővé választás feltételeit igazoló dokumentumokat az előzetesen elismert vidékfejlesztési ak-

ciócsoport a 4. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint köteles az IH-nak megküldeni.

(6) A tervezést koordináló csoport vezetője köteles a HVS aktuális állapotáról a tervezést koordináló csoport megalakulásától számítva havonta egy alkalommal az előzetesen elismert akciócsoportot, valamint az FVM VKSZI regionális koordinátorát írásban tájékoztatni, a főbb tervezési döntési pontokat tartalmazó tervezési beszámolót elkészíteni, valamint az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport elé terjeszteni és szavazásra bocsátani, majd a jóváhagyott beszámolót a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) illetékes regionális kirendeltségének megküldeni.

(7) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport a (6) bekezdésben meghatározott beszámolóról a tagok több mint felének egybehangzó szavazatával dönt. A szavazás során a tagok azonos szavazati joggal rendelkeznek.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott szavazásra a tervezést koordináló csoport vezetője köteles megfigyelőként meghívni az MVH illetékes kirendeltségének egy szakmai munkatársát. Amennyiben az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport egynél több régiót fed le, a területileg illetékes HVI székhelye szerinti regionális illetékességű kirendeltség képviselőjét kell meghívni.

(9) A tervezést koordináló csoport valamely nem HVI tagja, valamint a területileg illetékes HVI heti rendszerességgel köteles az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport tagjai számára a területileg illetékes HVI székhelyén fogadónapot tartani.

(10) Az IH, valamint az IH jóváhagyása után az FVM VKSZI az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport képviselőjének tájékoztatása mellett közvetlen kommunikációra jogosultak a tervezést koordináló csoport vezetőjével. A kommunikáció során csak az IH, illetve az FVM VKSZI által írásban adott tájékoztatás tekinthető hivatalosnak. Az IH és az FVM VKSZI megbízott szakértői jogosultak a tervezői munkacsoport ülésein részt venni.

(11) A tervezést koordináló csoport feladata:

a) a tervezési segédlet alapján az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által lefedett terület helyzet-elemzéshez szükséges információk, adatok begyűjtése, feldolgozása;

b) a tervezést segítő felmérő kérdőívek feldolgozása, elemzése;

c) az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport által meghatározásra kerülő fejlesztési intézkedések megvalósíthatóságának, valamint az esélyegyenlőségi és fenntarthatósági szempontok érvényesülésének vizsgálata, javaslatok készítése;

d) a tervezési időszak végén az elkészített tervnek az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport tagjai számára véleményezésre, majd jóváhagyásra történő benyújtása;

e) az IH által rendelkezésre bocsátott elektronikus tervezési felület folyamatos frissítése;

f) a csoport kötelező képviselője az IH és az FVM VKSZI által szervezett tervezési képzéseken;

g) a terv tartalmának megismertetése a tervezési területen élőkkel;

h) a terv IH általi jóváhagyása után az IH által jelzett esetleges pontosításoknak a HVS-en való elvégzése.

A tervezés folyamata

6. §

(1) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport köteles a 4. § (3) bekezdésében meghatározott hozzáférés kézhezvételétől számított 120 napon belül a 7. § (1) bekezdésében meghatározott főbb tartalmi elemek, valamint az e rendelet *1. számú mellékletében* meghatározott források figyelembevételével HVS-t készíteni.

(2) A HVS két részből, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: ÚMVP) III. intézkedéscsoportjának „mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása”, „a turisztikai tevékenység ösztönzése”, „falumegújítás és -fejlesztés”, valamint „a vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése” intézkedéseire építhető Helyi Vidékfejlesztési Tervből, valamint az 1698/2005/EK rendeletben foglaltaknak megfelelő támogatási konstrukciókra építhető LEADER-tervből áll.

(3) E rendelet *3., 4. és 5. számú melléklete* tartalmazza azon települések listáját, melyeken az ÚMVP III. intézkedéscsoportjának jogosultjai az ÚMVP III. intézkedéscsoportjának a 6. § (2) bekezdésében meghatározott intézkedései vonatkozásában támogatási kérelmet nyújthatnak be.

(4) A HVS elkészítésének és ütemezésének részletes szabályait tartalmazó formanyomtatványokat, a tervezési segédleteket, útmutatókat az IH az FVM honlapján közleményben teszi közzé.

A stratégia struktúrája és értékelése

7. §

(1) A stratégia az alábbi fő elemeket tartalmazza:

a) helyzetelemzés;

b) helyi gazdaságfejlesztési terv;

c) helyi szolgáltatás-, valamint falu- és településfejlesztési terv;

d) LEADER;

e) felzárkóztatási terv.

(2) A HVS-t az IH az alábbi szempontok szerint értékeli:

a) a stratégiai vázlat célkitűzéseivel való igazodás leírása;

b) a helyzetelemzés megalapozottsága, kapcsolódása a térség adottságaihoz;

- c) a fejlesztési prioritások kapcsolódása a helyzetfeltárás megállapításaihoz és az ÚMVP célrendszeréhez;
- d) a fejlesztési prioritások közötti szinergia, a fejlesztési intézkedések megalapozottsága, kidolgozottsága;
- e) a fő fejlesztési prioritások, fejlesztési intézkedéseknek a helyzet/adottság – probléma/lehetőség – megoldási javaslat hármashoz való kapcsolódása;
- f) a forrásallokáció indokoltsága (a terv értelmében a gazdaságfejlesztésre, falu- és szolgáltatásfejlesztésre fordítandó forrás aránya a rendelkezésre álló forrásokhoz viszonyítva);
- g) a gazdaság-, valamint a szolgáltatás- és falufejlesztési terv megvalósíthatósága, fenntarthatósága;
- h) a LEADER fejlesztési elképzelések illeszkedése a gazdaság-, a szolgáltatás- és a falufejlesztési tervhez;
- i) innováció a tervben;
- j) területközi együttműködések a LEADER-ben, azok illeszkedése a közösség fejlesztési tervéhez;
- k) a helyi partnerség, a civil-, üzleti és közszféra közötti együttműködés minősége, a fejlesztési terv helyi társadalmi vitájának kiterjedtsége, helyi szereplők bevonása a tervezési folyamatba;
- l) a fejlesztési elképzelések célrendszerének megalapozottsága, a célok egymásra épülésének logikája;
- m) az esélyegyenlőség érvényesülése a tervezés folyamán és az intézkedések tartalmában;
- n) a fenntarthatósági szempontok figyelembevétele a tervben;
- o) a fejlesztési elképzelések megvalósításából származó eredmények számszerűsítése, a monitoring indikátorok kidolgozottsága.

Forrásmegosztás

8. §

- (1) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport rendelkezésére álló forrása e rendelet 1. számú melléklete szerinti forrásokból áll.
- (2) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport a rendelkezésére álló forrás legfeljebb 20%-át a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 11. §-a szerinti jogi személyiséggel rendelkező szervezeti forma működési költségeire fordíthatja, a fennmaradó összeg legalább 45%-át a helyi vidékfejlesztési tervben „mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása”, valamint „a turisztikai tevékenység ösztönzése” intézkedések megvalósítására, a LEADER-tervben gazdaságfejlesztési intézkedésekre kötelesek fordítani.
- (3) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport a (2) bekezdés szerinti, a jogi személyiséggel rendelkező szervezeti forma működési költségeire fordítható forrásnak 2008-ban legfeljebb 30%-át, 2009-ben legfeljebb 30%-át, 2010-ben legfeljebb 20%-át, 2011-ben legfeljebb

20%-át, 2012-ben legfeljebb 20%-át, 2013-ban legfeljebb 20%-át használhatja fel.

(4) Az e rendelet 1. számú mellékletének „leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználható források” megnevezésű oszlopaiban szereplő forrásokat az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport kizárólag az általa lefedett területen található leghátrányosabb helyzetű kistérségekhez tartozó településekre fordíthatja.

(5) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport rendelkezésére álló forrásból a gépkocsi, illetve ingatlan vásárlására fordított összeg el nem számolható költségnek minősül.

(6) A LEADER-terv keretein belül megvalósítandó fejlesztések támogatási intenzitásának maximuma:

- a) a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendeletben meghatározott üzleti szféra tagjának beruházás jellegű fejlesztése esetén 40%, bármely egyéb jellegű fejlesztése esetén 75%;
- b) a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendeletben meghatározott köz- és civil szféra tagjának bármely típusú fejlesztése esetén 75%;
- c) LEADER területközi együttműködés esetén 90%.

A HVI tervezésben betöltött feladata

9. §

(1) Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport területéhez tartozó kistérségekben található valamennyi HVI az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport elismerést elfogadó nyilatkozatának IH-hoz érkezésével az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoport tagjává válik. Az érintett HVI azon előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportnak lesz a tagja, amely által lefedett területen lévő bármely település része az érintett HVI-hez tartozó statisztikai kistérségnek. Mind a területileg illetékes, mind az érintett HVI több előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportnak is tagja lehet.

(2) Azon HVI-eket, melyek több előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportnak is tagjai, a tervezés vonatkozásában titoktartási kötelezettség terheli.

(3) A területileg illetékes HVI köteles a hozzá az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoporttól írásban beérkezett valamennyi kérdést az FVM VKSZI részére írásban vagy elektronikus formában továbbítani. Az FVM VKSZI csak az IH által írásban jóváhagyott formában továbbíthat szakmai információt és válaszolhat meg kérdéseket. Az írásbeli tájékoztatás mellett kizárólag az IH által a tervezési időszakra létrehozott elektronikus felület tekinthető hivatalosnak. A tervezés hivatalos információk felülete az FVM VKSZI hivatalos honlapja.

(4) A területileg illetékes HVI köteles a tervezés aktuális állapotáról az FVM VKSZI-t heti rendszerességgel tá-

jékoztatni, az FVM VKSZI pedig köteles az IH által adott iránymutatás alapján minden szükséges információt a HVI rendelkezésére bocsátani. Az FVM VKSZI önálló, az IH jóváhagyása nélküli kommunikációra sem írásban sem szóban nem jogosult.

(5) A területileg illetékes HVI a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 12. §-ának (3) bekezdése szerint köteles az előzetesen elismert vidékfejlesztési akcióscsoport által elfogadott stratégiát véleményezni, majd az IH részére a 6. § (1) bekezdésében meghatározott határidő lejártakor továbbítani.

Záró rendelkezés

10. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az e rendelet végrehajtásához kapcsolódó formanyomtatványokat az IH közleményben teszi közzé. A formanyomtatványok használata az e rendelet által szabályozott eljárásban kötelező.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

11. §

Ez a rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 61–62. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet a 147/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

Előzetesen elismert vidékfejlesztési akcióscsoportok, melyekről az Irányító Hatóság a 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet 10. § (2) bekezdése alapján jelen rendelet hatálybalépéséig határozott

Helyi közösség elnevezése	Helyi Vidékfejlesztési Közösség számára rendelkezésre álló összeg	LEADER kiegészítő források	Összes forrás	Leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználandó források HVK esetén	Leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználandó források LEADER csoport esetén
8Palóc+28	891023760	501200865	1578524625	150968160	195134625
A Bakonyért Helyi Közösség	782892000	485507250	1428824250	0	0
A Duna összéköt Helyi Közösség	653356800	398718450	1146575250	0	0
ABAÚJ LEADER Akciócsoport	1308424320	794377530	2576651850	769345920	952327350
Alpokalja-Ikva mente LEADER Helyi Közösség	829440000	466560000	1497825000	0	0
Alsó-Tisza vidék Fejlesztéséért	439797600	411718275	905515875	0	0
Bakony és Balaton Keleti Kapuja	799934400	500574600	1408509000	0	0
Bakonyalja-Kisalföld Kapuja	643896000	406218375	1162614375	0	0
Balaton-Felvidéki Akciócsoport	798876000	472165875	1622041875	0	0
Bihar-Sárrét Összefogás	1370336400	943781625	2526293025	352218600	488241900
Borsod-Torna-Gömör Helyi Közösség	1448958240	815039010	2714447250	424959840	519212250
Bükk-Miskolc Térségi Akciócsoport (BÜKK-MAK)	1518804000	935489250	2681993250	0	0
Cserhátalja Helyi Közösség	522936000	348941250	979877250	0	0

Helyi közösség elnevezése	Helyi Vidékfejlesztési Közösség számára rendelkezésre álló összeg	LEADER kiegészítő források	Összes forrás	Leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználandó források HVK esetén	Leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználandó források LEADER csoport esetén
Dél-balatoni Helyi Közösség	772072560	532668690	1475516250	126250560	168157125
DÉL-MÁTRA Helyi Közösség	1013817600	570272400	1807546838	0	0
Dél-borsodi Akciócsoport	1015705440	600366397,5	1692090000	103586040	142354462,5
Déli Napfény + Helyi Közösség	613785600	391174650	1063460250	0	0
Dél-Zempléni Nektár LEADER Helyi Közösség	1122161040	655974247,5	1908635288	398460240	549838912,5
Duna-Pilis-Gerecse, kalandra hív a régi vármegyét!	783172800	503917200	1390590000	0	0
Észak-Hevesi Helyi Közösség	795765600	447618150	1582398788	316317600	431119912,5
Észak Tolna Hegyhát Helyi Közösség	690402960	429874965	1424508750	267323760	366525675
Észak-Borsodi LEADER Unió Helyi Közösség	904845600	542553187,5	684855000	316317600	431119912,5
Észak-Kaposi Partnerek	369187200	207667800	1228277925	0	0
Felső-Bácska	1212721200	782730337,5	2171401538	144622800	214251412,5
Felső-Homokhátság Helyi Közösség	672926400	450550350	1181976750	0	0
Felső-Szabolcsi LEADER	1075032000	604705500	1792237500	0	0
Felső-Tisza Völgye	732838320	452555842,5	1345819163	288952920	382201537,5
GERJE-SZTÖK	530236800	382788450	971525250	0	0
HAJT-A Csoport	680486400	440148600	1183635000	0	0
Homokhátság	693941040	443469735	1209410775	101669040	151387650
HORTOBÁGY	172821600	256464900	478786500	0	0
Innovatív Dél-Zala	656251200	369141300	1268617500	0	0
Jászsági Kistérségi Helyi Közösség	539373600	423466650	1039340250	0	0
Kemenesalja-Hegyhát	806025600	453389400	1598715000	0	0
Kis-Duna-menti Helyi Közösség	281102400	241256475	576358875	0	0
Kiskunok Vidékéért Akciócsoport	781164000	497363625	1386527625	0	0
Koppányvölgye	1025455680	576818820	1929874500	19450080	23809500
Közép-Nyírségért és Rétközért Helyi Közösség	1419819840	858415860	2449010700	352041840	491133825
Közép-Tisza-Zagyva Vidékfejlesztési Társaság LEADER Közösség	626702400	418278600	1121481000	0	0
Maros-völgyi Helyi Közösség	533001600	385403400	994905000	0	0
Mecsekvidék	506109600	302601150	1005360750	0	0
Mecsek-Völgység-Hegyhát	737220960	414686790	1389957750	243149760	298415250
Mezőföld Helyi Közösség	326030400	229828725	596359125	0	0

Helyi közösség elnevezése	Helyi Vidékfejlesztési Közösség számára rendelkezésre álló összeg	LEADER kiegészítő források	Összes forrás	Leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználandó források HVK esetén	Leghátrányosabb helyzetű településeken felhasználandó források LEADER csoport esetén
Mezőföldi Híd	837194400	509609475	1427803875	0	0
Nyírség Fejlődéséért Helyi Közösség	1325993760	745871490	1340296875	422998560	595122750
Nyírség Helyi Közösség	746107200	513189675	2188865250	0	0
NYUGAT KAPUJA	367977600	206987400	735390000	0	0
Ormánságtól a Szársomlyóig	1028179440	578350935	2115480375	300738240	354731625
Rábaköz	718502400	477179100	1423381500	0	0
Rinya-Dráva Szövetség	717547680	456301282,5	1386023963	208738080	268447837,5
Sárköz-Dunavölgye-Siómente Helyi Közösség	757317600	449342775	1314660375	0	0
Sárvíz Helyi Közösség	1205344800	723197700	2063542500	0	0
Strázsa-Felső-Tápió	417830400	284129100	760459500	0	0
Szatmár Helyi Közösség	1783922400	1111412813	3334085213	850424400	1102886213
Szigetköz-Mosoni-sík Helyi Közösség	1021507200	594891675	1802698875	0	0
SZINERGIA LEADER KÖZÖSSÉG	648397440	388547685	1428895125	375359040	435129750
Tisza-menti LEADER Helyi Közösség	259588800	170318700	462307500	0	0
Tisza-tó Térsége	599870880	450195907,5	997191000	191378880	287510287,5
TISZATÉR	517514400	398676600	1117566788	0	0
Tiszától a homokhátságig LEADER fejlesztési csoport	561146400	415929600	1049076000	0	0
Tiszaugért	381628800	246094200	668223000	0	0
Velencei-tó Helyi Közösség	255571200	191805300	483826500	0	0
Vértes-Gerecse	1258005600	725458275	2180113875	0	0
VIDÉKÜNK A JÖVŐNK HELYI KÖZÖSSÉG	612895680	369490545	1199736225	176003280	228316725
Völgy Vidék Helyi Akciócsoport	642578400	409908600	1133487000	0	0
zAGYvaság	679514400	402834600	1136349000	0	0
Zala Termárvölgye	520603200	318614175	100992375	0	0
Zalai Dombháttaktól a Vulkanok Völgyéig	677311200	380987550	1285998750	0	0
Zempléni Tájak Helyi Közösség	1181329920	725019255	2228099175	403805520	536321925
ZENGŐ-DUNA HELYI KÖZÖSSÉG	981244800	551950200	1884195000	0	0
Zselici Lámpások	937157040	563715585	1754447625	153383040	233839125
			102091065750,00		

2. számú melléklet
a 147/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

**Leghátrányosabb helyzetű kistérségek
és a hozzájuk tartozó települések**

<i>Dél-Alföld</i>	
Bácsalmási kistérség	Bácsalmás
	Bácsszőlős
	Csikéria
	Katymár
	Kunbaja
	Madaras
	Mátételke
	Tataháza
Jánoshalmi kistérség	Borota
	Jánoshalma
	Kéleshalom
	Mélykút
Kisteleki kistérség	Baks
	Balástya
	Csegele
	Kistelek
	Ópusztaszer
	Pusztaszer
Mezőkovácsházai kistérség	Almáskamarás
	Battonya
	Dombegyház
	Dombiratos
	Kaszaper
	Kevermes
	Kisdombegyház
	Kunágota
	Magyarbánhegyes
	Magyardombegyház
	Medgyesbodzás
	Medgyesegyháza
	Mezőhegyes
	Mezőkovácsháza
	Nagybánhegyes
	Nagykamarás
	Pusztaszentlaka
	Végegyháza
Sarkadi kistérség	Biharugra
	Geszt
	Körösnagyharsány
	Kötegyán
	Méhkerék

	Mezőgyán
	Okány
	Sarkad
	Sarkadkeresztúr
	Újszalonta
	Zsadány
<i>Dél-Dunántúl</i>	
Barcsi kistérség	Babócsa
	Barcs
	Bélavár
	Bolhó
	Csokonyavisonta
	Darány
	Drávacsernyő
	Drávaföldvár
	Drávaföldvár
	Heresznye
	Homokszentgyörgy
	Istvándi
	Kálmánca
	Kastélyosdombó
	Komlósd
	Lad
	Lakócsa
	Patosfa
	Péterhida
	Potony
	Rinyaújfalv
	Rinyaújnép
	Somogyaracs
	Szentborbás
	Szulok
	Tótújfalu
	Vízvár
Csurgói kistérség	Berzence
	Csurgó
	Csurgónagymarton
	Gyékényes
	Iharos
	Iharosberény
	Inke
	Órtilos
	Pogányszentpéter
	Porrog
	Porrogszentkirály
	Porrogszentpál
	Somogybükkösd
	Somogyicsicsó

	Somogyudvarhely		Kishajmás
	Szenta		Kisvaszar
	Zákány		Mágocs
	Zákányfalu		Mekényes
Kadarkuti kistérség	Bárdudvarnok		Meződ
	Csököly		Mindszentgodisa
	Gige		Nagyhajmás
	Hedrehely		Oroszló
	Hencse		Palé
	Jákó		Sásd
	Kadarkút		Szágy
	Kaposfő		Tarrós
	Kaposmérő		Tékes
	Kaposszerdahely		Tormás
	Kaposújlak		Varga
	Kisasszond		Vásárosdombó
	Kiskorpád		Váznok
	Kökút	Sellyei kistérség	Adorjás
	Mike		Baranyahídvég
	Nagybajom		Besence
	Pálmajor		Bogádmindszent
	Patca		Bogdása
	Rinyakovácsi		Csányoszró
	Szena		Drávafok
	Szilvásszentmárton		Drávaiványi
	Visnye		Drávakeresztúr
	Zselickislak		Drávasztára
Lengyeltóti kistérség	Buzsák		Felsőszentmárton
	Gyugy		Gilvánfa
	Hács		Hegyszentmárton
	Kisberény		Hirics
	Lengyeltóti		Kákics
	Öreglak		Kemse
	Pamuk		Kisasszonyfa
	Somogyvámos		Kisszentmárton
	Somogyvár		Kórós
	Szőlősgyörök		Lúzsok
Sásdi kistérség	Ág		Magyarmecske
	Alsómocsolád		Magyartelek
	Bakóca		Markóc
	Baranyajenő		Marócsa
	Baranyaszentgyörgy		Nagycsány
	Bikal		Okorág
	Felsőegerszeg		Ózdfalu
	Gerényes		Páprád
	Gödre		Piskó
	Kisbeszterce		Sámod

	Sellye		Tótszentgyörgy
	Sósvertike		Várad
	Vajszló		Vásárosbéc
	Vejtí		Zádor
	Zaláta		
Szigetvári kistérség	Almamellék	Tamási kistérség	Belecska
	Almáskeresztúr		Diósberény
	Bánfa		Dúzs
	Basal		Értény
	Boldogasszonyfa		Felsőnyék
	Botykapeterd		Fürged
	Bürös		Gyöng
	Csebény		Hőgyész
	Csertő		Iregszemcse
	Dencsháza		Kalaznó
	Endrőc		Keszőhidegkút
	Gyöngyösmellék		Kisszékely
	Hobol		Koppányszántó
	Horváthertelend		Magyarkeszi
	Ibafa		Miszla
	Katádfa		Mucsi
	Kétújfalu		Nagykónyi
	Kisdobsza		Nagyzékely
	Kistamási		Nagyszokoly
	Magyarlukafa		Ozora
	Merenye		Pincehely
	Molvány		Regöly
	Mozsgó		Simontornya
	Nagydobsza		Szakadát
	Nagypeterd		Szakály
	Nagyváty		Szárasd
	Nemeske		Tamási
	Nyugotszenterzsébet		Tolnanémedi
	Patapoklosi		Udvari
	Pettend		Újireg
	Rózsafa		Varsád
	Somogyapáti		Apagy
	Somogyhárságy	<i>Észak-Alföld</i>	
	Somogyhatvan	Baktalórántházai kistérség	Baktalórántháza
	Somogyviszló		Berkesz
	Szentdénes		Besenyőd
	Szentegeát		Laskod
	Szentlászló		Levelek
	Szigetvár		Magy
	Szörény		Nyíribrony
	Szulimán		Nyírkákó
	Teklafalu		Nyírkársz
			Nyírkércs

	Nyírmada		Tyukod
	Nyírtass		Ura
	Nyírtét	Fehérgyarmati kistérség	Botpalád
	Ófehértó		Cégénydányád
	Petneháza		Csaholc
	Pusztadobos		Császló
	Ramocsaháza		Csegöld
	Rohod		Darnó
Berettyóújfalui kistérség	Ártánd		Fehérgyarmat
	Bakonszeg		Fülesd
	Bedő		Gacsály
	Berekböszörmény		Garbolc
	Berettyóújfalu		Gyügye
	Biharkeresztes		Hermánszeg
	Bojt		Jánkmajtis
	Csökmő		Kérsemjén
	Darvas		Kisar
	Esztár		Kishódos
	Furta		Kisnamény
	Gáborján		Kispalád
	Hencida		Kisszekeres
	Kismarja		Kölcse
	Komádi		Kömörő
	Körösszakál		Magosliget
	Körösszegapáti		Mánd
	Magyarhomorog		Méhtelek
	Mezőpeterd		Milota
	Mezősas		Nábrád
	Nagykerek		Nagyar
	Pocsaj		Nagyhódos
	Szentpéterszeg		Nagyszekeres
	Tépe		Nemesborzova
	Told		Olcsvaapáti
	Újiráz		Panyola
	Váncsod		Penyige
	Vekerd		Rozsály
	Zsáka		Sonkád
Csengeri kistérség	Csenger		Szamossályi
	Csengersima		Szamosújlak
	Csengerújfalu		Szatmárcseke
	Komlódtótfalu		Tiszabecs
	Pátyod		Tiszacséce
	Porcsalma		Tizsakóród
	Szamosangyalos		Tizstaberek
	Szamosbecs		Tunyogmatolcs
	Szamosatárfalva		Túristvándi
			Túrricse

	Uszka		Piricse
	Vámosoroszi		Pócspetri
	Zajta		Terem
	Zsarolyán	Tiszafüredi kistérség	Abádszalók
Mátészalkai kistérség	Fábiánháza		Kunhegyes
	Fülpösdaróc		Nagyiván
	Géberjén		Tiszabura
	Györtelek		Tiszaderzs
	Hodász		Tiszafüred
	Jármi		Tiszagyenda
	Kántorjánosi		Tiszaigar
	Kocsord		Tiszaörs
	Mátészalka		Tiszaroff
	Mérk		Tiszaszentimre
	Nagydobos		Tiszaszőlős
	Nagyecsed		Tomajmonostora
	Nyírcsaholy	Vásárosnaményi kistérség	Aranyosapáti
	Nyírkáta		Barabás
	Nyírmeggyes		Beregdaróc
	Nyírparasznya		Beregsurány
	Ópályi		Csaroda
	Ökörítőfülpös		Gelénes
	Ór		Gemzse
	Papos		Gulács
	Rápolt		Gyüre
	Szamoskér		Hetefejércse
	Szamosszeg		Ilk
	Tiborszállás		Jánd
	Vaja		Kisvarsány
	Vállaj		Lónya
Nyírbátori kistérség	Bátorliget		Márokpapi
	Encsencs		Mátyus
	Kisléta		Nagyvarsány
	Máriapócs		Olcsva
	Nyírbátor		Tákos
	Nyírbéltek		Tarpa
	Nyírbogát		Tiszaadony
	Nyírcsászári		Tiszakerecseny
	Nyírderzs		Tiszaszalka
	Nyírgelse		Tiszavid
	Nyírgyulaj		Tivadar
	Nyírlugos		Vámosatya
	Nyírmihálydi		Vásárosnamény
	Nyírpilis	Észak-Magyarország	
	Nyírvasvári	Abaúj-hegyközi kistérség	Abaújszántó
	Önböly		Abaújvár
	Penészlek		Arka

	Baskó		Ricse
	Boldogkőújfalu		Semjén
	Boldogkőváralja		Tiszacsermely
	Fony		Tizsakarád
	Gönc		Zemplénagárd
	Göncruszka	Edelényi kistérség	Abod
	Hejce		Balajt
	Hernádcéce		Becskeháza
	Hernádszurdok		Bódvalenke
	Hidasnémeti		Bódvarákó
	Kéked		Bódvaszilás
	Korlát		Boldva
	Mogyoróska		Borsodszirák
	Pányok		Damak
	Regéc		Debréte
	Sima		Edelény
	Telkibánya		Égerszög
	Tornyosnémeti		Galvács
	Vilmány		Hangács
	Vizsoly		Hegymeg
	Zsujta		Hidvégdó
Bátonyterenyi kistérség	Bátonyterenye		Irota
	Dorogháza		Jósvafő
	Kisbárkány		Komjáti
	Lucfalva		Ládbesenyő
	Márkháza		Lak
	Mátramindszent		Martonyi
	Mátranovák		Meszes
	Mátraterenye		Nyomár
	Mátraverebély		Perkupa
	Nagybárkány		Rakaca
	Nagykeresztúr		Rakacaszend
	Nemti		Szakácsi
	Sámsonháza		Szalonna
	Szuha		Szendrő
Bodrogközi kistérség	Alsóberecki		Szendrőlád
	Bodroghalom		Szin
	Cigánd		Szinpetri
	Dámóc		Szögliget
	Felsőberecki		Szőlősardó
	Karcsa		Szuhogy
	Karos		Teresztenye
	Kisrosvány		Tomor
	Lácacséke		Tornabarakony
	Nagyrosvány		Tornakápolna
	Pácin		Tornanádaska
	Révleányvár		Tornaszentandrás

	Tornaszentjakab		Pély
	Varbóc		Tarnabod
	Viszló		Tarnaméra
	Ziliz		Tarnaörs
Encsi kistérség	Abaújalpár		Tarnaszentmiklós
	Abaújkér		Tarnasasadány
	Alsógagy		Tenk
	Baktakék		Tiszanána
	Beret		Zaránk
	Büttös	Mezőcsáti kistérség	Ároktő
	Csenyéte		Gelej
	Csobád		Igrici
	Detek		Mezőcsát
	Encs		Tiszabábolna
	Fáj		Tiszadorogma
	Fancsal		Tiszakeszi
	Felsőgagy		Tiszatarján
	Forró		Tiszavalk
	Fulókércs	Ózdi kistérség	Arló
	Gagyapáti		Bánréve
	Garadna		Borsodbóta
	Hernádbúd		Borsodnádasd
	Hernádpetri		Borsodszentgyörgy
	Hernádszentandrás		Bükkmogyorósd
	Hernádvécse		Csernely
	Ináncs		Csokvaomány
	Kány		Domaháza
	Keresztéte		Dubicsány
	Krasznokvajda		Farkaslyuk
	Litka		Gömörszőlős
	Méra		Hangony
	Novajidrány		Hét
	Pamlény		Járdánháza
	Pere		Kelemér
	Percse		Királd
	Pusztaradvány		Kissikátor
	Szalaszend		Lénárdaróc
	Szászfa		Nekézseny
	Szemere		Ózd
Hevesi kistérség	Átány		Putnok
	Boconád		Sajómercse
	Erdőtelek		Sajónémeti
	Erk		Sajópüspöki
	Heves		Sajóvelezd
	Hevesvezekény		Sáta
	Kisköre		
	Kömlő		

	Serényfalva
	Uppony
Sárospataki kistérség	Bodrogolaszi
	Erdőhorváti
	Györgyarló
	Háromhuta
	Hercegkút
	Kenézlő
	Komlóska
	Makkoshotyka
	Olaszliszka
	Sárazsadány
	Sárospatak
	Tolcsva
	Vajdácská
	Vámosújfalú
	Viss
	Zalkod
Szerencsi kistérség	Alsódobsza
	Bekecs
	Golop
	Legyesbénye
	Mád
	Megyaszó
	Mezőzombor
	Monok
	Prügy
	Rátka
	Sóstófalva
	Szerencs
	Taktaharkány
	Taktakenéz
	Taktaszada
	Tállya
	Tíszalúc
	Újcsanak
Szikszói kistérség	Abaújlak
	Abaújszolnok
	Alsóvadász
	Aszaló
	Felsődobsza
	Felsővadász
	Gadna
	Gagybátor
	Gagyvendégi
	Halmai

	Hernádkércs
	Homrogd
	Kázsmárk
	Kiskinizs
	Kupa
	Léh
	Monaj
	Nagykinizs
	Nyéta
	Rásonysápberencs
	Selyeb
	Szentistvánbaksa
	Szikszó
Tokaji kistérség	Bodrogkeresztúr
	Bodrogkisfalud
	Csobaj
	Erdőbénye
	Szegi
	Szegilong
	Taktabáj
	Tarcal
	Tiszaladány
	Tiszatardos
	Tokaj

*3. számú melléklet
a 147/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez*

A „Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása”, valamint a „Turisztikai tevékenység ösztönzése” támogatások igénybevételére jogosult települések

Abádszalók
Abaliget
Abasár
Abaújalpár
Abaújkér
Abaújlak
Abaújszántó
Abaújszolnok
Abaújvár
Abda
Abod
Ábrahámhegy
Ács
Acsa
Acsád
Acsalag

Ácsteszer
Adács
Ádánd
Adásztevel
Adony
Adorjánháza
Adorjás
Ág
Ágasegyháza
Ágfalva
Aggtelek
Agyagosszergény
Ajak
Aka
Akasztó
Alacska
Alap
Alattyán
Alcsútdoboz
Aldebrő
Algyő
Alibánfa
Almamellék
Almásfüzitő
Almásháza
Almáskamarás
Almáskeresztúr
Álmosd
Alsóberecki
Alsóbogát
Alsódobsza
Alsógagy
Alsómocsolád
Alsónána
Alsónemesapáti
Alsónyék
Alsóörs
Alsópáhok
Alsópetény
Alsórajk
Alsóregmec
Alsószenterzsébet
Alsószentiván
Alsószentmárton
Alsószőlnök
Alsózuha
Alsótelekes
Alsótold
Alsóújlak
Alsóvadász
Ambrózfalva
Anarcs
Andocs
Andornaktálya
Andrásfa
Annavölgy

Apácatorna
Apagy
Apaj
Aparhant
Apátfalva
Apátistvánfalva
Apátvarasd
Apc
Áporka
Apostag
Aranyosapáti
Aranyosgadány
Arka
Arló
Arnót
Ároktő
Árpádhalom
Árpás
Ártánd
Ásotthalom
Ásványráró
Aszaló
Ászár
Aszófő
Áta
Átány
Atkár
Attala
Babarc
Babarcszőlős
Babócsa
Bábolna
Bábonymegyer
Babosdöbréte
Babót
Bácsalmás
Bácsbokod
Bácsborsód
Bácsszentgyörgy
Bácsszőlős
Badacsonytomaj
Badacsonytördemic
Bag
Bagamér
Baglad
Bagod
Bágyogszovát
Baj
Bajánsenye
Bajna
Bajót
Bak
Bakháza
Bakóca
Bakonszeg
Bakonya

Bakonybánk
Bakonybél
Bakonycsérnye
Bakonygyirót
Bakonyjákó
Bakonykoppány
Bakonykúti
Bakonynána
Bakonyoszlop
Bakonypéterd
Bakonypölöske
Bakonyság
Bakonysárkány
Bakonyszentiván
Bakonyszentkirály
Bakonyszentlászló
Bakonyszombathely
Bakonyzücs
Bakonytamási
Baks
Baksa
Baktakék
Baktalórántháza
Baktüttös
Balajt
Balástya
Balaton
Balatonakali
Balatonberény
Balatoncsicsó
Balatonederics
Balatonendréd
Balatonfenyves
Balatonfőkajár
Balatonföldvár
Balatonfüzfő
Balatongyörök
Balatonhenye
Balatonkenese
Balatonkeresztúr
Balatonmagyaród
Balatonmáriafürdő
Balatonőszöd
Balatonrendes
Balatonszabadi
Balatonszárszó
Balatonszemes
Balatonszentgyörgy
Balatonszepezd
Balatonszőlős
Balatonudvari
Balatonújlak
Balatonvilágos
Balinka
Balkány
Ballószög

Balmazújváros
Balogunyom
Balotaszállás
Balsa
Bálványos
Bana
Bánd
Bánfa
Bánhorváti
Bánk
Bánokszentgyörgy
Bánréve
Bár
Barabás
Baracs
Baracska
Báránd
Baranyahídvég
Baranyajenő
Baranyaszentgyörgy
Barbacs
Barcs
Bárdudvarnok
Barlahida
Bárna
Barnag
Bársonyos
Basal
Baskó
Báta
Bátaapáti
Baté
Bátmonostor
Bátor
Bátorliget
Battonya
Bátya
Batyk
Bázakerettye
Bazsi
Béb
Becsehely
Becske
Becskeháza
Becsvölgye
Bedegkér
Bedő
Bejcgertyános
Békás
Bekecs
Békéssámson
Békésszentandrás
Bekölce
Bélapátfalva
Bélavár
Belecska

Beled
Beleg
Belezna
Bélmegyer
Beloianisz
Belsősárd
Belvárdgyula
Benk
Bénye
Bér
Bérbaltavár
Bercel
Beregdaróc
Beregsurány
Berekböszörmény
Berekfürdő
Beremend
Berente
Beret
Berettyóújfalu
Berkenye
Berkesd
Berkesz
Bernecebaráti
Berzék
Berezence
Besence
Besenyőd
Besenyőtelek
Besenyszög
Besnyő
Beszterec
Bezdek
Bezenye
Bezeréd
Bezi
Bicsérd
Bihardancsháza
Biharkeresztes
Biharnagybajom
Bihartorda
Biharugra
Bikács
Bikal
Biri
Birján
Bisse
Boba
Bocfölde
Boconád
Bócsa
Bocska
Bocskaikert
Boda
Bodajk
Bodmér

Bodolyabér
Bodonhely
Bodony
Bodorfa
Bodrog
Bodroghalom
Bodrogkeresztúr
Bodrogkisfalud
Bodrogolaszi
Bódvalenke
Bódvarákó
Bódvaszilás
Bogács
Bogád
Bogádmindszent
Bogdása
Bogyiszló
Bogyoszló
Bojt
Bókaháza
Bokod
Bokor
Boldog
Boldogasszonyfa
Boldogkőújfalu
Boldogkőváralsa
Boldva
Bolhás
Bolhó
Bóly
Boncodfölde
Bonyhádvarasd
Bonnya
Bordány
Borgáta
Borjád
Borota
Borsfa
Borsodbóta
Borsodgeszt
Borsodivánka
Borsodnádásd
Borsodszentgyörgy
Borsodszirák
Borsosberény
Borszörcsök
Borzavár
Bosta
Botpalád
Botykapeterd
Bozzai
Bozsok
Bózsva
Bő
Bőcs
Böde

Bödeháza
Bögöt
Bögöte
Böhönye
Bököny
Bölcske
Bőny
Börcs
Börzönce
Bősárkány
Bószénfa
Bucsa
Bucusu
Búcsúszentlászló
Bucsuta
Bugac
Bugacpusztaháza
Bugyi
Buj
Buják
Buzsák
Bük
Bükkábrány
Bükkaranyos
Bükkmogyorós
Bükkösd
Bükkszék
Bükkszenterzsébet
Bükkszentkereszt
Bükkszentmárton
Bükkszérc
Bürüs
Büssü
Büttös
Cák
Cakóháza
Cece
Cégénydányád
Ceglédbercel
Cered
Chernelházadamonya
Cibakháza
Cigánd
Cikó
Cirák
Cún
Csabacsúd
Csabasabadi
Csabdi
Csabrendek
Csáfordjánosfa
Csaholc
Csajág
Csákány
Csákánydoroszló
Csákberény

Csákvár
Csanádalberti
Csanádapáca
Csanádpalota
Csánig
Csány
Csányoszró
Csanytelek
Csapi
Csapod
Csárdaszállás
Csarnóta
Csaroda
Császár
Császártöltés
Császló
Csátalja
Csatár
Csataszög
Csatka
Csávoly
Csebény
Csécse
Csegöld
Csehbánya
Csehi
Csehimindszent
Csém
Csemő
Csempezkopács
Csengele
Csengersima
Csengerújfalu
Csengőd
Csénye
Csenyéte
Csép
Csépa
Csepreg
Csér
Cserdi
Cserénfa
Cserépfalu
Cserépváralja
Cserháthaláp
Cserhátsurány
Cserhátszentiván
Cserkeszölő
Cserkút
Csernely
Cserszegtomaj
Csertalagos
Csertő
Csesznek
Csesztreg
Csesztve

Csetény
Csévharaszt
Csibrák
Csikéria
Csikóstóttós
Csikvánd
Csincse
Csipkerek
Csitár
Csobád
Csobaj
Csókakő
Csokonyavisonta
Csokvaomány
Csolnok
Csólyospálos
Csoma
Csombárd
Csonkahegyhát
Csonkamindszent
Csopak
Csór
Csorvás
Csót
Csöde
Csögle
Csökmő
Csököly
Csömend
Csömödér
Csönge
Csörnyeföld
Csörög
Csörötnek
Csősz
Csővár
Csurgó
Csurgónagymarton
Dabas
Dabronc
Dabrony
Dad
Dág
Dáka
Dalmand
Damak
Dámóc
Dánszentmiklós
Dány
Daraboshegy
Darány
Darnó
Darnózseli
Daruszentmiklós
Darvas
Dávod

Debercsény
Debréte
Decs
Dédestapolcsány
Dég
Dejtár
Demecser
Demjén
Dencsháza
Dénesfa
Derecske
Derekegyház
Deszk
Detek
Detk
Dévaványa
Devecser
Dinnyeberki
Diósberény
Diósjenő
Dióskál
Diósviszló
Doba
Doboz
Dobri
Dobronhegy
Dóc
Domaháza
Domaszék
Dombegyház
Dombiratos
Dombrád
Domony
Domoszló
Dormánd
Dorogháza
Dozmat
Döbörhegy
Döbröce
Döbrököz
Döbrönte
Döge
Dömös
Dömsöd
Dör
Dörgicse
Döröske
Dötk
Dövény
Drágszél
Drávacsehi
Drávacsepely
Drávafok
Drávagárdony
Drávaiványi
Drávakeresztúr

Drávapalkonya
Drávapiski
Drávaszabolcs
Drávaszerdahely
Drávasztára
Drávatamási
Drégelypalánk
Dubicsány
Dudar
Duka
Dunaalmás
Dunaegyháza
Dunafalva
Dunaföldvár
Dunakiliti
Dunapataj
Dunaremete
Dunaszeg
Dunaszekcső
Dunaszentbenedek
Dunaszentgyörgy
Dunaszentmiklós
Dunaszentpál
Dunasziget
Dunatétlen
Dunavecse
Dusnok
Dúzs
Ebergőc
Ebes
Écs
Ecséd
Ecseg
Ecsegfalva
Ecseny
Edde
Edve
Egerág
Egeralja
Egeraracsa
Egerbakta
Egerbocs
Egercsehi
Egerfarmos
Egerlövő
Egerszalók
Egerszólát
Égerszög
Egervár
Egervölgy
Egyed
Egyek
Egyházasdengeleg
Egyházásfalu
Egyházasgerge
Egyházasharaszti

Egyházashetye
Egyházashollós
Egyházaskesző
Egyházaskozár
Egyházasrádóc
Elek
Ellend
Előszállás
Encsencs
Endrefalva
Endrőc
Enese
Enying
Eperjes
Eperjeske
Eplény
Epöl
Erdőbénye
Erdőhorváti
Erdőkövesd
Erdőkürt
Erdősmárok
Erdősmecske
Erdőtarcsa
Erdőtelek
Erk
Érpatak
Érsekcsanád
Érsekhalma
Érsekvadkert
Értény
Erzsébet
Eszár
Eszteregnye
Esztergályhorváti
Ete
Etes
Etyek
Fábiánháza
Fábiánsebestyén
Fácánkert
Fadd
Fáj
Fajsz
Fancsal
Farád
Farkasgyepű
Farkaslyuk
Farmos
Fazekasboda
Fedémes
Fehértó
Fehérvárcsurgó
Feked
Feketeerdő
Felcsút

Feldebrő
Felgyő
Felpéc
Felsőberecki
Felsőcsatár
Felsődobsza
Felsőegerszeg
Felsőgagy
Felsőjánosfa
Felsőkelecsény
Felsőlajos
Felsőmarác
Felsőmocsolád
Felsőnána
Felsőnyárad
Felsőnyék
Felsőörs
Felsőpáhok
Felsőpetény
Felsőrajk
Felsőregmec
Felsőszenterzsébet
Felsőszentiván
Felsőszentmárton
Felsőszölnök
Felsőtárkány
Felsőtelekes
Felsőtold
Felsővadász
Fényeslitke
Fenyőfő
Ferencszállás
Fertőboz
Fertőd
Fertőendréd
Fertőhomok
Fertőrákos
Fertőszentmiklós
Fertőszéplak
Fiad
Filkeháza
Fityeház
Foktő
Folyás
Fonó
Fony
Forráskút
Forró
Földeák
Földes
Főnyed
Fulókércs
Furta
Füle
Fülesd
Fülöp

Fülöpháza
Fülöpjakab
Fülöpszállás
Fülpösdaróc
Fürged
Füzér
Füzérkajata
Füzérkomlós
Füzérradvány
Füzesgyarmat
Fűzvölgy
Gáborján
Gáborjánháza
Gacsály
Gadács
Gadány
Gadna
Gádoros
Gagyapáti
Gagybátor
Gagyvendégi
Galambok
Galgaguta
Galgagyörk
Galgahévíz
Galgamácsa
Gálosfa
Galvács
Gamás
Ganna
Gánt
Gara
Garáb
Garabonc
Garadna
Garbolc
Garé
Gasztony
Gátér
Gávavencsellő
Géberjén
Gecse
Géderlak
Gégény
Gelej
Gelénes
Gellénháza
Gelse
Gelsesziget
Gemzse
Gencsapáti
Gérce
Gerde
Gerendás
Gerényes
Geresdlak

Gerjen
Gersekarát
Geszt
Gesztely
Geszteréd
Gétye
Gic
Gige
Gilvánfa
Girincs
Gógánfa
Golop
Gomba
Gomboszeg
Gór
Gordisa
Gosztola
Gödre
Gölle
Gömörszőlős
Gönc
Göncruszka
Gönyű
Görbeháza
Görcsöny
Görcsönydoboka
Görgeteg
Gősfá
Grábóc
Gulács
Gutorföldre
Gyalóka
Gyanóeregye
Gyarmat
Gyékényes
Gyenesdiás
Gyepükaján
Gyermely
Gyód
Gyomaendrőd
Gyóró
Gyömöre
Gyöngyfa
Gyöngyösfalu
Gyöngyöshalász
Gyöngyösmellék
Gyöngyösoroszi
Gyöngyöspata
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Gyönk
Győrasszonyfa
Györe
Györgyarló
Györköny
Győrladamér

Győröcske
Gyórság
Gyórsövényház
Gyórszemere
Győrtelek
Győrújfalú
Győrvár
Győrzámoly
Gyugy
Gyulaháza
Gyulaj
Gyulakeszi
Gyúró
Gyügye
Gyüre
Gyűrűs
Hács
Hagyárosbörönd
Hahót
Hajdúbagos
Hajdúböszörmény
Hajdúdorog
Hajdúnánás
Hajdúszoboszló
Hajdúszovát
Hajmás
Hajmáskér
Hajós
Halastó
Halászi
Halimba
Halmaj
Halmajugra
Halogy
Hangács
Hangony
Hantos
Harasztifalu
Harc
Harka
Harkakötöny
Harkány
Háromfa
Háromhuta
Harsány
Hárskút
Harta
Hásságy
Hédervár
Hedrehely
Hegyesd
Hegyeshalom
Hegyfalu
Hegyháthodász
Hegyhátmaróc
Hegyhátsál

Hegyhátszentjakab
Hegyhátszentmárton
Hegyhátszentpéter
Hegykő
Hegymagas
Hegymeg
Hegyszentmárton
Héhalom
Hejce
Hejőbába
Hejőkeresztúr
Hejőkürt
Hejőpapi
Hejőszalonta
Helesfa
Helvécia
Hencida
Hencse
Hercegekút
Hercegszántó
Heréd
Héreg
Herencsény
Herend
Heresznye
Hermánszeg
Hernád
Hernádbúd
Hernádcéce
Hernádkak
Hernádkércs
Hernádnémeti
Hernádpetri
Hernádszentandrás
Hernádszurdok
Hernádvécse
Hernyék
Hét
Hetefejércse
Hetes
Hetvehely
Hetyefő
Hevesaranyos
Hevesvezekény
Hévíz
Hévízgyörk
Hidas
Hidasnémeti
Hidegkút
Hidegség
Hidvégardó
Himesháza
Himod
Hirics
Hobol
Hodász

Hódmezővásárhely
Hollád
Hollóháza
Hollókő
Homokbödöge
Homokkomárom
Homokmégy
Homokszentgyörgy
Homorúd
Homrogd
Hont
Horpács
Hort
Hortobágy
Horváthertelend
Horvátlövő
Horvátzsidány
Hosszúhetény
Hosszúpályi
Hosszúpereszteg
Hosszúvíz
Hosszúvölgy
Hosztót
Hottó
Hőgyész
Hövej
Hugyag
Hunya
Hunyadfalva
Husztót
Ibafa
Iborfia
Igal
Igar
Igrici
Iharos
Iharosberény
Ikervár
Iklad
Iklanberény
Iklódbördöce
Ikrény
Iliny
Ilk
Illocska
Imola
Imrehegy
Ináncs
Inárcs
Inke
Ipacsfa
Ipolydamásd
Ipolytarnóc
Ipolytölgyes
Ipolyvece
Iregszemcse

Irota
Ispánk
Istenmezeje
Istvándi
Iszkaszentgyörgy
Iszkáz
Isztimér
Ivád
Iván
Ivánbattyán
Ivánc
Ivánca
Ivándárda
Izmény
Izsák
Izsófalva
Jágónak
Ják
Jakabszállás
Jákfa
Jákfalva
Jákó
Jánd
Jánkmajtis
Jánoshalma
Jánosháza
Jánoshida
Jánossomorja
Járdánháza
Jármi
Jásd
Jászágó
Jászsós-szentgyörgy
Jászboldogháza
Jászdózsza
Jászfelső-szentgyörgy
Jászfényszaru
Jászivány
Jászkárohalma
Jászkarajenő
Jázkisér
Jászladány
Jász-szentandrás
Jász-szentlászló
Jásztelek
Jéke
Jenő
Jobaháza
Jobbágyi
Jósvafő
Juta
Kaba
Kacorlak
Kács
Kacsóta
Kadarkút

Kajárpéc
Kajászó
Kajdacs
Kakasd
Kákics
Kakucs
Kál
Kalaznó
Káld
Kálló
Kallósd
Kállósemjén
Kálmánca
Kálmánháza
Kálócfa
Káloz
Kám
Kamond
Kamut
Kánó
Kántorjánosi
Kány
Kánya
Kányavár
Kapolcs
Kápolna
Kápolnásnyék
Kapoly
Kaposfő
Kaposgyarmat
Kaposhomok
Kaposkeresztúr
Kaposmérő
Kapospula
Kaposújlak
Kapossekcső
Kaposzardahely
Káptalanfa
Káptalantóti
Kára
Karácsond
Karád
Karakó
Karakószőrösök
Karancsalja
Karancsberény
Karancskeszti
Karancslapujtó
Karancsság
Kárász
Karcag
Karcsa
Kardos
Kardoskút
Karmacs
Károlyháza

Karos
Kásád
Kaskantyú
Kastélyosdombó
Kaszaper
Kaszó
Katádfa
Katafa
Kátoly
Katymár
Káva
Kávás
Kazár
Kázmárk
Kazsok
Kecel
Kecskéd
Kehidakustány
Kék
Kékcse
Kéked
Kékesd
Kékkút
Kelebia
Keléd
Kelemér
Kéleshalom
Kelevíz
Kemence
Kemendollár
Kemeneshőgyész
Kemeneskápolna
Kemenesmagasi
Kemenesmihályfa
Kemenespálfa
Kemenessömjén
Kemenesszentmárton
Kemenesszentpéter
Keménfa
Kémes
Kemestaródfa
Kemse
Kenderes
Kenéz
Kenézlő
Kengyel
Kenyeri
Kercaszomor
Kercseliget
Kerecsend
Kerecseny
Kerekegyháza
Kereki
Kérékteleki
Keresztéte
Kerkabarabás

Kerkafalva
Kerkakutas
Kerkaskápolna
Kerkaszentkirály
Kerkateskánd
Kérsemjén
Kerta
Kertészsziget
Keszeg
Kesznyéten
Keszőhidegkút
Kesztölc
Keszü
Kétbodyony
Kétegyháza
Kéthely
Kétpó
Kétsoprony
Kétújfalu
Kétvölgy
Kéty
Kevermes
Kilimán
Kimle
Kincsesbánya
Királd
Királyegyháza
Királyhegyes
Királyszentistván
Kisapáti
Kisapostag
Kisar
Kisasszond
Kisasszonyfa
Kisbabot
Kisbágyon
Kisbajcs
Kisbajom
Kisbárapáti
Kisbárkány
Kisberény
Kisberzseny
Kisbeszterce
Kisbodak
Kisbucsa
Kisbudmér
Kiscséc
Kiscsehi
Kiscsős
Kisdér
Kisdobsza
Kisdombegyház
Kisdorog
Kisecset
Kisfalud
Kisfüzes

Kisgörbő
Kisgyalán
Kisgyőr
Kishajmás
Kisharsány
Kishartyán
Kisherend
Kishódos
Kishuta
Kisigmánd
Kisjakabfalva
Kiskassa
Kiskinizs
Kiskorpád
Kisköre
Kiskunlacháza
Kiskunmajsa
Kiskutas
Kisláng
Kisléta
Kislippó
Kislőd
Kismányok
Kismarja
Kismaros
Kisnamény
Kisnána
Kisnémedi
Kisnyárad
Kispalád
Kispáli
Kispirit
Kisrákos
Kisréce
Kisrozvagy
Kissikátor
Kissomlyó
Kistamási
Kistapolca
Kistokaj
Kistolmács
Kistormás
Kistótfalu
Kisújszállás
Kisunyom
Kisvarsány
Kisvásárhely
Kisvaszar
Kisvejke
Kiszombor
Kiszsidány
Kisszállás
Kisszékely
Kisszekeres
Kisszentmárton
Kissziget

Kisszőlős
Klárafalva
Kocs
Kocsér
Kocsola
Kocsord
Kóka
Kokad
Kolontár
Komádi
Komjáti
Komlódtótfalu
Komlósod
Komlóska
Komoró
Kompolt
Kondó
Kondorfá
Kondoros
Kóny
Konyár
Kópháza
Koppányszántó
Korlát
Koroncó
Körös
Kosd
Kóspallag
Kótaj
Kovácsbuda
Kovácsszénája
Kovácsvágás
Kozárd
Kozmadombja
Köblény
Köcsk
Kökény
Kőkút
Kölcse
Kölesd
Kölked
Kömlő
Kömlőd
Kömörő
Kömpöc
Környe
Köröm
Köröshegy
Körösbadány
Körösnyáras
Köröstarcsa
Köröstetetlen
Körösújfalú
Körösszakál
Körösszegapáti
Kőszárhegy

Kőszegdoroszló
Kőszegpaty
Kőszegszerdahely
Kötcese
Kötegyán
Kötelek
Kővágóörs
Kővágószőlős
Kővágótöttös
Kövegy
Köveskál
Krasznokvajda
Kulcs
Kunadacs
Kunágota
Kunbaja
Kunbaracs
Kuncsorba
Kunfehértó
Kunhegyes
Kunmadaras
Kunpeszér
Kunszállás
Kunszentmárton
Kunszentmiklós
Kunsziget
Kup
Kupa
Kurd
Kurityán
Kustánszeg
Kutas
Kutasó
Kübekháza
Külsősárd
Külsővat
Küngös
Lábod
Lácacséke
Lad
Ladánybene
Ládbesenyő
Lajoskomárom
Lajosmizse
Lak
Lakhegy
Lakitelek
Lakócsa
Lánycsók
Lápfő
Lapáncsa
Laskod
Lasztonya
Látrány
Lázi
Leányvár

Lébény
Legénd
Legyesbénye
Léh
Lénárddaróc
Lendvadedes
Lendvajakabfa
Lengyel
Lengyeltóti
Lepsény
Lesencefalu
Lesenceistvánd
Lesencetomaj
Létavértes
Letenye
Letkés
Levél
Levelek
Libickozma
Lickóvadamos
Liget
Ligetfalva
Lipót
Lippó
Liptód
Lispezsentadorján
Liszó
Litér
Litka
Litke
Lócs
Lókút
Lónya
Lórév
Lothárd
Lovas
Lovasberény
Lovászhetény
Lovászi
Lovászpátona
Lókösháza
Lövő
Lövőpetri
Lucfalva
Ludányhalászi
Ludas
Lukácsháza
Lulla
Lúzsok
Mád
Madaras
Madocsa
Maglóca
Mágocs
Magosliget
Magy

Magyaralmás
Magyaratád
Magyarbánhegyes
Magyarbóly
Magyarcsanak
Magyardombegyház
Magyaregregy
Magyaregres
Magyarföld
Magyargéc
Magyargencs
Magyarhertelend
Magyarhomorog
Magyarkeresztúr
Magyarkeszi
Magyarlak
Magyarlukafa
Magyarmecske
Magyarnádajla
Magyarnándor
Magyarpolány
Magyarsarlós
Magyarszecsőd
Magyarszék
Magyarszentmiklós
Magyarszerdahely
Magyarszombatfa
Magyartelek
Majs
Makád
Makkoshotyka
Maklár
Malomsok
Mályi
Mályinka
Mánd
Mándok
Mánfa
Mány
Maráza
Marcalgergelyi
Marcaltó
Márfa
Máriaalom
Máriakálnok
Máriakéménd
Márianosztra
Máriapócs
Markaz
Márkháza
Márkó
Markóc
Markotabödöge
Maróc
Marócsa
Márok

Márokföld
Márokpapi
Maroslele
Mártély
Martonfa
Martonyi
Mátételke
Mátraballa
Mátraderecske
Mátramindszent
Mátranovák
Mátraszele
Mátraszentimre
Mátraszőlős
Mátraterenye
Mátraverebély
Mátyásdomb
Matty
Mátyus
Máza
Mecseknádasd
Mecsekpölöske
Mecsér
Medgyesbodzás
Medgyesegyháza
Medina
Megyaszó
Megyehíd
Megyer
Meggyeskovácsi
Méhkerék
Méhtelek
Mekényes
Mélykút
Mencshely
Mende
Méra
Merenye
Mérges
Mérk
Mernye
Mersevát
Mesterháza
Mesteri
Mesterszállás
Meszes
Meszlen
Mesztegnyő
Mezőberény
Mezőcsát
Mezőcsokonya
Meződ
Mezőfalva
Mezőgyán
Mezőhegyes
Mezőhék

Mezőkeresztes
Mezőkomárom
Mezőladány
Mezőlak
Mezőnagy Mihály
Mezőnyárad
Mezőörs
Mezőpeterd
Mezősas
Mezőszemere
Mezőszentgyörgy
Mezőszilas
Mezőtárkány
Mezőtúr
Mezőzombor
Miháld
Mihályfa
Mihálygerge
Mihályháza
Mihályi
Mike
Mikebuda
Mikekarácsonyfa
Mikepécs
Miklósi
Mikófalva
Mikóháza
Mikosszéplak
Milejszeg
Milota
Mindszentgodisa
Mindszentkálta
Misefa
Miske
Miszla
Mocsa
Mogyorósbánya
Mogyoróska
Moha
Mohora
Molnári
Molnaszecsőd
Molvány
Monaj
Monok
Mónosbél
Monostorapáti
Monostorpályi
Monoszló
Monyoród
Mórág
Mórahalom
Móricgát
Mórichida
Mosdós
Mosonszentmiklós

Mosonszolnok
Mozsgó
Mőcsény
Mucsfa
Mucsi
Múcsony
Muhi
Murakeresztúr
Murarátka
Muraszemenye
Murga
Murony
Nábrád
Nadap
Nádasd
Nádasdladány
Nádudvar
Nágocs
Nagyacsád
Nagyalásny
Nagyar
Nagybajcs
Nagybajom
Nagybakónak
Nagybánhegyes
Nagybaracska
Nagybarca
Nagybárkány
Nagyberény
Nagyberki
Nagybörzsöny
Nagybudmér
Nagycentk
Nagycsány
Nagycsécs
Nagycepepy
Nagycerkesz
Nagydém
Nagydobos
Nagydobsza
Nagydorog
Nagyér
Nagyesztergár
Nagyfüged
Nagygeresd
Nagygörbő
Nagygyimót
Nagyhajmás
Nagyharsány
Nagyhegyes
Nagyhódos
Nagyhuta
Nagyigmánd
Nagyiván
Nagykamarás
Nagykapornak

Nagykarácsony
Nagykerekéi
Nagykeresztúr
Nagykinizs
Nagykónyi
Nagykorpád
Nagykozár
Nagyökényes
Nagyölkéd
Nagyörű
Nagykutas
Nagylak
Nagylengyel
Nagylóc
Nagylók
Nagylózs
Nagymágocs
Nagymányok
Nagymaros
Nagymizdó
Nagynyárád
Nagyoroszi
Nagypáli
Nagypall
Nagypeterd
Nagypirit
Nagyrábé
Nagyrada
Nagyrákos
Nagyrécsé
Nagyréde
Nagyrev
Nagyrosvány
Nagysáp
Nagysimonyi
Nagyszakácsi
Nagyszékely
Nagyszekeres
Nagyszénás
Nagyszentjános
Nagyszokoly
Nagytálya
Nagytevel
Nagytilaj
Nagytótfalu
Nagytóke
Nagyút
Nagyvarsány
Nagyváty
Nagyvázsony
Nagyvejke
Nagyveleg
Nagyvenyim
Nagyvisnyó
Nak
Napkor

Nárai
Narda
Naszály
Négyes
Nekézseny
Nemesapáti
Nemesbikk
Nemesborzova
Nemesbód
Nemesbük
Nemescsó
Nemesdéd
Nemesgörzsöny
Nemesgulács
Nemeshany
Nemeshetés
Nemeske
Nemeskér
Nemeskeresztúr
Nemeskisfalud
Nemeskocs
Nemeskolta
Nemesládony
Nemesmedves
Nemesnádudvar
Nemesnép
Nemespátró
Nemesrádó
Nemesrempehollós
Nemessándorháza
Nemesvamos
Nemesvid
Nemesvita
Nemesszalók
Nemesszentandrás
Németbánya
Németfalu
Németkér
Nemti
Neszmély
Nézsá
Nick
Nikla
Nógrád
Nógrádkövesd
Nógrádmargal
Nógrádmegyer
Nógrádsáp
Nógrádsipek
Nógrádszakál
Nóráp
Noszlop
Noszvaj
Nova
Novaj
Novajdrány

Nőtincs
Nyalka
Nyárad
Nyáregyháza
Nyárlőrinc
Nyársapát
Nyésta
Nyim
Nyírábrány
Nyíracsád
Nyirád
Nyíradony
Nyírbétek
Nyírbogát
Nyírbogdány
Nyírcsaholy
Nyírcsászári
Nyílderzs
Nyírgelse
Nyírgyulaj
Nyíri
Nyíribrony
Nyírijákó
Nyírkarász
Nyírkáta
Nyírkércs
Nyírlövő
Nyírlugos
Nyírmártonfalva
Nyírmeggyes
Nyírmihálydi
Nyírparasznya
Nyírpazony
Nyírpilis
Nyírtass
Nyírtét
Nyírtura
Nyírvasvári
Nyomár
Nyögér
Nyugotszenterzsébet
Nyúl
Óbánya
Óbarok
Óbudavár
Ócsárd
Ófalu
Ófehértó
Óföldreák
Óhíd
Okány
Okorág
Okorvölgy
Olasz
Olaszfa
Olaszfa

Olaszliszka
Olcsva
Olcsvaapáti
Old
Ólmod
Oltárc
Onga
Ónod
Ópályi
Ópusztaszer
Orbányosfa
Orci
Ordacsehi
Ordas
Orfalu
Orfű
Orgovány
Ormándlak
Ormosbánya
Oroszi
Oroszló
Orosztony
Ortaháza
Osl
Ostffyasszonyfa
Ostros
Oszkó
Oszlár
Osztopán
Ózdfalu
Ozmánbük
Ozora
Öcs
Öcsény
Öcsöd
Ökörítőfülpös
Ölbő
Ömböly
Ör
Öregcsertő
Öreglak
Örhalom
Örimagyarósd
Öriszentpéter
Örkény
Örményes
Örménykút
Örtilos
Örvényes
Ósagárd
Ósi
Óskü
Öttevény
Öttömös
Ötvöskónyi
Óbánya

Óbarok
Óbudavár
Ócsárd
Ófalu
Ófehértó
Óföldsétek
Óhíd
Ókány
Ókorág
Ókorvölgy
Ólasz
Ólaszfa
Ólaszfa
Ólaszfa
Ólaszliszka
Ólcsva
Ólcsvaapáti
Óld
Ólmod
Óltárc
Ónga
Ónod
Ópályi
Ópusztaszer
Órbánysfa
Órci
Órdacsehi
Órdas
Órfalu
Órfű
Órgovány
Órmándlak
Órmosbánya
Óroszi
Óroszló
Órosztony
Órtaháza
Ósli
Óstffyasszonyfa
Óstoros
Ószkó
Ószlár
Ósztopán
Ózdfalu
Ózmánbük
Ózora
Ócs
Ócsény
Ócsöd
Ókörítőfülpös
Ólbő
Ómböly
Ór
Óregcsertő
Óreglak
Órhalom
Órimagyarósd

Óriszentpéter
Órkény
Órményes
Órménykút
Órtilos
Órvényes
Ósagárd
Ósi
Óskü
Óttevény
Óttömös
Ótvöskónyi
Ócín
Ócsa
Ócsóny
Ódár
Óahi
Óaka
Óakod
Óakozd
Óalé
Óálfa
Óálfiszeg
Óálháza
Óáli
Óalkonya
Óálmajor
Óálmónostora
Óalotabozsok
Óalotás
Óaloznak
Óamlény
Óamuk
Óánd
Óankasz
Óannonhalma
Óányok
Óanyola
Óap
Óápadereske
Óápakovácsi
Óápasalamon
Óápateszér
Óapkeszi
Óápoc
Óapos
Óáprád
Óarád
Óarásasvár
Óarasnya
Óaszab
Óasztori
Óat
Óatak
Óatalom
Óatapoklosi

Patca	Pogány
Pátka	Pogányszentpéter
Patosfa	Pókaszepetk
Pátroha	Polány
Patvarc	Polgár
Pátyod	Polgárdi
Pázmánd	Porcsalma
Pázmándfalu	Pornóapáti
Pecöl	Poroszló
Pécsbagota	Porpác
Pécsdevecser	Porrog
Pécsely	Porrogszentkirály
Pécsudvard	Porrogszentpál
Pécsvárad	Pórszombat
Pellérd	Porva
Pély	Pósfa
Penc	Potony
Penészlek	Potyond
Pénzesgyőr	Pölöske
Penyige	Pölöskefő
Pér	Pörböly
Pere	Pördefölde
Perecse	Pötréte
Pereked	Prügy
Perenye	Pula
Peresznye	Pusztapáti
Pereszteg	Pusztaberki
Perkáta	Pusztacsalád
Perkupa	Pusztacsó
Perőcsény	Pusztadobos
Peterd	Pusztaderics
Péterhida	Pusztafalu
Péteri	Pusztaföldvár
Pétervására	Pusztahencse
Pethőhenye	Pusztakovácsi
Petneháza	Pusztamagyaród
Petőfibánya	Pusztamérges
Petőfiszállás	Pusztamiske
Petőháza	Pusztamonostor
Petőmihályfa	Pusztatollaka
Petrikeresztúr	Pusztaradvány
Petrivente	Pusztaszemes
Pettend	Pusztaszentlászló
Piliny	Pusztaszer
Piliscsév	Pusztavacs
Pilismarót	Pusztavám
Pincehely	Püski
Pinkamindszent	Püspökhatvan
Pinnye	Püspökladány
Piricse	Püspökmolnári
Pirtó	Püspökszilágy
Piskó	Rábacsanak
Pitvaros	Rábacsécsény
Pócsa	Rábagyarmat
Pocsaj	Rábahídvég
Pócspetri	Rábakecöl

Rábapatoná
Rábapaty
Rábapordány
Rábasebes
Rábaszentandrás
Rábaszentmihály
Rábaszentmiklós
Rábatamási
Rábatöttös
Rábcakapi
Rácalmás
Ráckeresztúr
Rád
Rádfalva
Rádóckölked
Radostyán
Ragály
Rajka
Rakaca
Rakacaszend
Rákóczibánya
Rákócziújfalu
Ráksi
Ramocsa
Ramocsaháza
Rápolta
Raposka
Rásonyáperencs
Rátka
Rátót
Ravaszd
Recsk
Réde
Rédics
Regéc
Regenye
Regöly
Rém
Répáshuta
Répcelak
Répceszemere
Répceszentgyörgy
Répcevis
Resznek
Rétalap
Rétközberencs
Rétság
Révfülöp
Révleányvár
Rezi
Ricse
Rígács
Rigyác
Rimóc
Rinyabesenyő
Rinyakovácsi

Rinyaszentkirály
Rinyaújlak
Rinyaújnép
Rohod
Románd
Romhány
Romonya
Rózsafa
Rózsály
Rózsaszentmárton
Röjtökmuzsaj
Rönök
Röszke
Rudabánya
Rudolftelep
Rum
Ruzsa
Ságújfalu
Ságvár
Sajóbábony
Sajóecseg
Sajógalgóc
Sajóhidvég
Sajóivánka
Sajókápolna
Sajókaza
Sajókeresztúr
Sajólád
Sajólászlófalu
Sajómercese
Sajónémeti
Sajóörös
Sajópálfala
Sajópetri
Sajópüspöki
Sajósenye
Sajószöged
Sajóvámos
Sajóvelezd
Sajtoskál
Salföld
Salköveskút
Salomvár
Sály
Sámod
Sámsonháza
Sand
Sántos
Sáp
Sáránd
Sárazsadány
Sárbogárd
Sáregres
Sárfimizdó
Sárhida
Sárisáp

Sarkad
Sarkadkeresztúr
Sárkeresztes
Sárkeresztúr
Sárkeszi
Sármellék
Sárok
Sárosd
Sárospatak
Sárpilis
Sárrétudvari
Sarród
Sárszentágota
Sárszentlőrinc
Sárszentmihály
Sarud
Sásd
Sáska
Sáta
Sátorhely
Sávoly
Sé
Segesd
Selyeb
Sellye
Semjén
Semjénháza
Sénye
Sényő
Seregélyes
Serényfalva
Sérsekszőlős
Sikátor
Siklósbodony
Siklónagyfalu
Sima
Simaság
Simonfa
Simontornya
Sióagárd
Siójut
Sirok
Sítke
Sobor
Sokorópátka
Solt
Soltszentimre
Soltvadkert
Sóly
Som
Somberek
Somlójenő
Somlószlós
Somlónásárhely
Somlóvecse
Somodor

Somogyacsa
Somogyapáti
Somogyaracs
Somogyaszaló
Somogybabod
Somogybükkösd
Somogycsicsó
Somogydöröcske
Somogyegres
Somogyfajsz
Somogygeszti
Somogyhárságy
Somogyhatvan
Somogyjád
Somogymeggyes
Somogysámsón
Somogysárd
Somogysimonyi
Somogyszentpál
Somogyszil
Somogyszob
Somogytúr
Somogyudvarhely
Somogyvamos
Somogyvár
Somogyviszló
Somogyzsitfa
Sonkád
Soponya
Sopronhorpács
Sopronkövesd
Sopronnémeti
Sorkifalud
Sorkikápolna
Sormás
Sorokpolány
Sóshartyán
Sóstófalva
Sósvertike
Sótony
Söjtör
Söpte
Söréd
Sukoró
Sumony
Súr
Surd
Sükösd
Sümegecsei
Sümegeprága
Süttő
Szabadbattyán
Szabadegyháza
Szabadhídvég
Szabadi
Szabadkígyós

Szabadszállás
Szabadszentkirály
Szabás
Szabolcs
Szabolcsbáka
Szabolcsveresmart
Szágy
Szajk
Szajla
Szajol
Szakácsi
Szakadát
Szakáld
Szakály
Szakcs
Szakmár
Szaknyér
Szakoly
Szakony
Szakonyfalu
Szákszend
Szalafő
Szalánta
Szalapa
Szalaszend
Szalatnak
Szálka
Szalkszentmárton
Szalmatercs
Szalonna
Szamosangyalos
Szamosbecs
Szamoskér
Szamossályi
Szamostatárfalva
Szamosújlak
Szamoszeg
Szanda
Szank
Szántód
Szany
Szápár
Szaporca
Szár
Szárász
Szárasd
Szárföld
Szárliget
Szarvasgede
Szarvaskend
Szarvaskő
Szászberek
Szászfa
Szászvár
Szatmárcseke
Szátok

Szatta
Szatymaz
Szava
Szebény
Szécsénke
Szécsényfelfalu
Szécsisziget
Szederkény
Szedres
Szegerdő
Szeghalom
Szegi
Szegilong
Szegvár
Székely
Székelyszabar
Székkutas
Szeleste
Szelevény
Szellő
Személy
Szemenye
Szemere
Szendehely
Szendrő
Szendrőlád
Szenna
Szenta
Szentantalfa
Szentbalázs
Szentbékálla
Szentborbás
Szentdénés
Szentdomonkos
Szente
Szentegát
Szentes
Szentgál
Szentgáloskér
Szentgyörgyvár
Szentgyörgyvölgy
Szentimrefalva
Szentistván
Szentistvánbaksa
Szentjakabfa
Szentkatalin
Szentkirály
Szentkirályszabadja
Szentkozmadombja
Szentlászló
Szentlisló
Szentlőrincváta
Szentmargitfalva
Szentmártonkáta
Szentpéterfa
Szentpéterföldre

Szentszécsény
 Szentszék
 Szepetnek
 Szerencsény
 Szeremle
 Szerep
 Szergény
 Szigetbecse
 Szigetcsép
 Szigetszentmárton
 Szigetújfalu
 Szigliget
 Szihalom
 Szijártóháza
 Szil
 Szilágy
 Szilaspogony
 Szilsárkány
 Szilvágy
 Szilvás
 Szilvásvárad
 Szilvásszentmárton
 Szin
 Szinpetri
 Szirák
 Szirmabesenyő
 Szob
 Szokolya
 Szólád
 Szomód
 Szomolya
 Szomor
 Szorgalmatos
 Szorosad
 Szóc
 Szóce
 Szögliget
 Szőke
 Szőkéd
 Szőkedencs
 Szőlősárdó
 Szőlősgyőrök
 Szörény
 Szúcs
 Szuha
 Szuhaő
 Szuhaálló
 Szuhogy
 Szulimán
 Szulok
 Szurdokpüspöki
 Szücsi
 Szügy
 Szűr
 Tab

Tabajd
 Tabdi
 Táborfalva
 Tác
 Tagyon
 Takácsi
 Tákos
 Taktabáj
 Taktaharkány
 Taktakenéz
 Taktaszada
 Taliándörögd
 Tállya
 Tamási
 Tanakajd
 Táp
 Tápióbicske
 Tápiógyörgye
 Tápióság
 Tápiószentmárton
 Tápiószőlős
 Táplánszentkereszt
 Tapsony
 Tápszentmiklós
 Tar
 Tarany
 Tarcál
 Tard
 Tardona
 Tardos
 Tarhos
 Tarján
 Tarjánpuszta
 Tárkány
 Tarnabod
 Tarnalelesz
 Tarnaméra
 Tarnaörs
 Tarnaszentmária
 Tarnaszentmiklós
 Tarnasápany
 Tárnokrét
 Tarpa
 Tarrós
 Táská
 Tass
 Taszár
 Tataháza
 Tatárszentgyörgy
 Tázlár
 Tékes
 Teklafalu
 Telekes
 Telekgerendás
 Teleki
 Telkibánya

Tengelic
Tengeri
Tengőd
Tenk
Tényő
Tépe
Terem
Terény
Tereske
Teresztenye
Terpes
Tés
Tésa
Tésenfa
Téseny
Teskánd
Tét
Tétlen
Tevel
Tibolddaróc
Tiborszállítás
Tihany
Tikos
Tilaj
Timár
Tiszaadony
Tiszaalpár
Tiszabábolna
Tiszabecs
Tiszabercel
Tiszabezded
Tiszabő
Tiszabura
Tiszacsécse
Tiszacsege
Tiszacsermely
Tiszadada
Tiszaderzs
Tiszadob
Tiszadorogma
Tiszaeszlár
Tiszafüred
Tiszagyenda
Tiszagyulaháza
Tiszaigar
Tiszainoka
Tiszajenő
Tizakanyár
Tizakarád
Tizakécske
Tizakerecseny
Tizakeszi
Tizakóród
Tizakürt
Tizaladány
Tizamogyorós

Tiszanagyfalu
Tiszanána
Tiszaörs
Tiszapalkonya
Tiszapüspöki
Tiszarád
Tiszaroff
Tiszasas
Tiszasüly
Tiszaszalka
Tiszaszentimre
Tiszaszentmárton
Tiszasziget
Tiszaszőlős
Tiszatardos
Tiszatarján
Tiszatelek
Tiszatenyő
Tiszaug
Tiszavalk
Tiszavárkony
Tiszavid
Tisztaberek
Tivadar
Tóalmás
Tófalu
Tófej
Tófü
Tokaj
Tokod
Tokodaltáró
Tokorcs
Tolcsva
Told
Tolmács
Tolnanémedi
Tomajmonostora
Tomor
Tomba
Tompaládony
Tordas
Tormafölde
Tormás
Tormásliget
Tornabarakony
Tornakápolna
Tornanádaska
Tornaszentandrás
Tornaszentjakab
Tornyiszentmiklós
Tornyosnémeti
Tornyospálca
Torony
Torvaj
Tószeg
Tótkomlós

Tótszentgyörgy
Tótszentmárton
Tótszerdahely
Tótújfalu
Tótvázsony
Töltéstava
Tömörd
Tömörkény
Törökkoppány
Törtel
Töttös
Trizs
Tunyogmatolcs
Túristvándi
Túrkeve
Túrony
Túrricse
Tuzsér
Türje
Tüskevár
Tyukod
Udvar
Udvari
Ugod
Újbarok
Újcsanáros
Újdombrád
Újfehértó
Újhartyán
Újiráz
Újireg
Újkenéz
Újkér
Újlengyel
Újléta
Újlőrincfalva
Újpetre
Újrónafő
Újsolt
Újszalonta
Újszentiván
Újszentmargita
Újszilvás
Újtelek
Újtikos
Újudvar
Újvárfalva
Ukk
Und
Úny
Uppony
Úra
Úraiújfalu
Úrhida

Úri
Úrkút
Uzka
Uzód
Uzsa
Üllés
Vácduka
Vácegres
Váchartyán
Váckisújfalu
Vácszentlászló
Vadna
Vadosfa
Vág
Vágáshuta
Vaja
Vajdácská
Vajszló
Vajta
Vál
Valkó
Valkonya
Vállaj
Vállus
Vámosatya
Vámoscsalád
Vámosgyörk
Vámosmikola
Vámosoroszi
Vámospércs
Vámosújfalu
Vámosszabadi
Váncsod
Vanyarc
Vanyola
Várad
Váralja
Varászló
Váraszó
Várbalog
Varbó
Varbóc
Várda
Várdomb
Várfölde
Varga
Várgesztes
Várkesző
Várong
Városföld
Városlőd
Varsád
Varsány
Várvölgy

Vasad
Vasalja
Vásárosbéc
Vásárosdombó
Vásárosfalu
Vásárosmiske
Vasasszonyfa
Vasboldogasszony
Vasegerszeg
Vashosszúfalu
Vaskeresztes
Vaskút
Vasmegyer
Vaspör
Vassurány
Vasvár
Vaszar
Vászoly
Vasszécseny
Vasszentmihály
Vasszilvágy
Vát
Vatta
Vázsnok
Vécs
Végegyháza
Vejtí
Vékény
Vekerd
Velem
Velemér
Velény
Véménd
Vének
Vép
Vereb
Verőce
Verpelét
Verseg
Versend
Vértesacsa
Vértesboglár
Vérteskethely
Vértessomló
Vértestolna
Vértesszőlős
Vése
Veszkény
Veszprémfajsz
Veszprémgalsa
Veszprémvarsány
Vésztő
Vezseny

Vid
Vigántpetend
Villány
Villánykövesd
Vilmány
Vilonya
Vilyvitány
Vinár
Vindornyafok
Vindornyalak
Vindornyaszőlős
Visnye
Visonta
Viss
Visz
Viszák
Vizlő
Viznek
Vitnyéd
Vízvár
Vizslás
Vizsoly
Vokány
Vonyarcvashegy
Vöckönd
Völcsej
Vönöck
Vöröstó
Vörs
Zabar
Zádor
Zádorfalva
Zagyvarékas
Zagyvaszántó
Záhony
Zajk
Zajta
Zákány
Zákányfalu
Zákányszék
Zala
Zalaapáti
Zalabaksa
Zalabér
Zalaboldogfa
Zalacsány
Zalacséb
Zalaerdőd
Zalagyömörő
Zalahaláp
Zalaháshágy
Zalaiatrice
Zalaistvánd
Zalakaros

Zalakomár
 Zalaköveskút
 Zalalövő
 Zalameggyes
 Zalamerenye
 Zalasárszeg
 Zalaszabar
 Zalaszántó
 Zalaszegvár
 Zalaszentbalázs
 Zalaszentgrót
 Zalaszentgyörgy
 Zalaszentiván
 Zalaszentjakab
 Zalaszentlászló
 Zalaszentlőrinc
 Zalaszentmárton
 Zalaszentmihály
 Zalaszombatfa
 Zaláta
 Zalatárnok
 Zalaújlak
 Zalavár
 Zalavég
 Zalkod
 Zamárdi
 Zámoly
 Zánka
 Zaránk
 Závod
 Zebecke
 Zebegény
 Zemplénagárd
 Zengővárkony
 Zichyújfalu
 Zics
 Ziliz
 Zimány
 Zók
 Zomba
 Zubogy
 Zsadány
 Zsáka
 Zsámbok
 Zsana
 Zsarolyán
 Zsebeháza
 Zsédeny
 Zselickisfalud
 Zselickislak
 Zselicszentpál
 Zsennye
 Zsira
 Zsombó
 Zsujta
 Zsurk

4. számú melléklet
 a 147/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

**A „Falumegújítás és -fejlesztés”,
 valamint a „Vidéki örökség megőrzése
 és fenntartható fejlesztése” támogatások
 igénybevételére belterületükkel jogosult
 települések**

Abaliget
 Abasár
 Abaújalpár
 Abaújkér
 Abaújlak
 Abaújszolnok
 Abaújvár
 Abda
 Abod
 Ábrahámhegy
 Ács
 Acsa
 Acsád
 Acsalag
 Ácsteszer
 Adács
 Ádánd
 Adásztevel
 Adorjánháza
 Adorjás
 Ág
 Ágasegyháza
 Ágfalva
 Aggtelek
 Agyagoszsergény
 Ajak
 Aka
 Akasztó
 Alacska
 Alap
 Alattyán
 Alcsútdoboz
 Aldebrő
 Algyő
 Alibánfa
 Almamellék
 Almásfüzitő
 Almásháza
 Almáskamarás
 Almáskeresztúr
 Álmosd
 Alsóberecki
 Alsóbogát
 Alsódobsza
 Alsógagy
 Alsómocsolád
 Alsónána
 Alsónemesapáti

Alsónyék
Alsóörs
Alsópáhok
Alsópetény
Alsórajk
Alsóregmec
Alsószerterzsébet
Alsószentiván
Alsószentmárton
Alsószőlők
Alsószuha
Alsótelekes
Alsótold
Alsóújlak
Alsóvadász
Ambrózfalva
Anarcs
Andocs
Andornaktálya
Andrásfa
Annavölgy
Apácatorna
Apagy
Apaj
Aparhant
Apátfalva
Apátistvánfalva
Apátvarasd
Apc
Áporka
Apostag
Aranyosapáti
Aranyosgadány
Arka
Arló
Arnót
Ároktő
Árpádhalom
Árpás
Ártánd
Ásotthalom
Ásványráró
Aszaló
Ászár
Aszófő
Áta
Átány
Atkár
Attala
Babarc
Babarcszőlős
Babócsa
Bábonymegyer
Babosdöbréte
Babót
Bácsbokod

Bácsborsód
Bácsszentgyörgy
Bácsszőlős
Badacsonytördemic
Bag
Bagamér
Baglad
Bagod
Bágyogszovát
Baj
Bajánsenye
Bajna
Bajót
Bak
Bakháza
Bakóca
Bakonszeg
Bakonya
Bakonybánk
Bakonybél
Bakonycsernye
Bakonygyirót
Bakonyjákó
Bakonykoppány
Bakonykúti
Bakonynána
Bakonyoszlop
Bakonypéterd
Bakonypölöske
Bakonytság
Bakonyársarkány
Bakonyzentiván
Bakonyzentkirály
Bakonyzentlászló
Bakonyzombathely
Bakonyzücs
Bakonytamási
Baks
Baksa
Baktakék
Baktüttös
Balajt
Balástya
Balaton
Balatonakali
Balatonberény
Balatoncsicsó
Balatonederics
Balatonendréd
Balatonfenyves
Balatonfőkajár
Balatongyörök
Balatonhenye
Balatonkenese
Balatonkeresztúr
Balatonmagyaród

Balatonmáriafürdő
Balatonőszöd
Balatonrendes
Balatonszabadi
Balatonszárszó
Balatonszemes
Balatonszentgyörgy
Balatonszepezd
Balatonszőlős
Balatonudvari
Balatonújlak
Balatonvilágos
Balinka
Ballószög
Balognyom
Balotaszállás
Balsa
Bálványos
Bana
Bánd
Bánfa
Bánhorváti
Bánk
Bánokszentgyörgy
Bánréve
Bár
Barabás
Baracs
Baracska
Báránd
Baranyahídvég
Baranyajenő
Baranyaszentgyörgy
Barbacs
Bárdudvarnok
Barlahida
Bárna
Barnag
Bársonyos
Basal
Baskó
Báta
Bátaapáti
Baté
Bátmonostor
Bátor
Bátorliget
Bátya
Batyk
Bázakerettye
Bazsi
Béb
Becsehely
Becske
Becskeháza
Becsvölgye

Bedegkér
Bedő
Bejczyertyános
Békás
Bekecs
Békéssámson
Békésszentandrás
Bekölce
Bélavár
Belecska
Beled
Beleg
Belezna
Bélmegyer
Beloianisz
Belsőárd
Belvárdgyula
Benk
Bénye
Bér
Bérbaltavár
Bercel
Beregdaróc
Beregsurány
Berekböszörmény
Berekfürdő
Beremend
Berente
Beret
Berkenye
Berkesd
Berkesz
Bernecebaráti
Berzék
Berzence
Besence
Besenyőd
Besenyőtelek
Besenyszög
Besnyő
Beszterec
Bezedeck
Bezenye
Bezeréd
Bezi
Bicsérd
Bihardancsháza
Biharnagybajom
Bihartorda
Biharugra
Bikács
Bikal
Biri
Birján
Bisse
Boba

Bocfölde
Boconád
Bócsa
Bocska
Bocskai kert
Boda
Bodajk
Bodmér
Bodolyabér
Bodonhely
Bodony
Bodorfa
Bodrog
Bodroghalom
Bodrogkeresztúr
Bodrogkisfalud
Bodrogolaszi
Bódvalenke
Bódvarákó
Bódvaszilás
Bogács
Bogád
Bogádmindszent
Bogdása
Bogyiszló
Bogyoszló
Bojt
Bókaháza
Bokod
Bokor
Boldog
Boldogasszonyfa
Boldogkőújfalu
Boldogkőváralja
Boldva
Bolhás
Bolhó
Boncodfölde
Bonyhádvarasd
Bonnya
Bordány
Borgáta
Borjád
Borota
Borsfa
Borsodbóta
Borsodgeszt
Borsodivánka
Borsodszentgyörgy
Borsodszirák
Borsosberény
Borszörcsök
Borzavár
Bosta
Botpalád
Botykapeterd

Bozzai
Bozsok
Bózsva
Bő
Bőcs
Böde
Bödeháza
Bögöt
Bögöte
Böhönye
Bököny
Bölcske
Bőny
Börcs
Börzönce
Bősárkány
Bőszénfa
Bucsa
Bucus
Búcsúszentlászló
Bucsuta
Bugac
Bugacpusztaháza
Bugyi
Buj
Buják
Buzsák
Bük
Bükkábrány
Bükkaranyos
Bükkmogyorósd
Bükkösd
Bükkszék
Bükkszenterzsébet
Bükkszentkereszt
Bükkszentmárton
Bükkzsérc
Bürüs
Büssü
Büttös
Cák
Cakóháza
Cece
Cégénydányád
Ceglédbercel
Cered
Chernelháadamonya
Cibakháza
Cikó
Cirák
Cún
Csabacsúd
Csabaszabadi
Csabdi
Csabrendek
Csáfordjánosfa

Csaholc	Csertő
Csajág	Csesznek
Csákány	Csesztreg
Csákánydoroszló	Csesztve
Csákberény	Csetény
Csákvár	Csévharaszt
Csanádalberti	Csibrák
Csanádapáca	Csikéria
Csanádpalota	Csikóstóttós
Csánig	Csikvánd
Csány	Csincse
Csányoszló	Csipkerek
Csanytelek	Csitár
Csapi	Csobád
Csapod	Csobaj
Csárdaszállás	Csókakő
Csarnóta	Csokonyavisonta
Csaroda	Csokvaomány
Császár	Csolnok
Császártöltés	Csolyospálos
Császló	Csoma
Csátalja	Csombárd
Csatár	Csonkahegyhát
Csataszög	Csonkamindszent
Csatka	Csopak
Csávoly	Csór
Csebény	Csót
Csécese	Csöde
Csegöld	Csőgle
Csehbánya	Csőkmő
Csehi	Csőköly
Csehimindszent	Csömend
Csém	Csömödér
Csemő	Csőnge
Csempezkopács	Csőrnycsőr
Csengele	Csörög
Csengersima	Csörötnek
Csengerújfalu	Csősz
Csengőd	Csővár
Csénye	Csurgónagymarton
Csenyéte	Dabronc
Csép	Dabrony
Csépa	Dad
Csér	Dág
Cserdi	Dáka
Cserénfa	Dalmand
Cserépfalu	Damak
Cserépváralja	Dámóc
Cserháthaláp	Dánszentmiklós
Cserhátsurány	Dány
Cserhátszentiván	Daraboshegy
Cserkeszlő	Darány
Cserkút	Darnó
Csernely	Darnószeli
Cserszegtomaj	Daruszentmiklós
Csertalajos	Darvas

Dávod
Debercsény
Debréte
Decs
Dédestapolcsány
Dég
Dejtár
Demjén
Dencsháza
Dénesfa
Derekegyház
Deszk
Detek
Detk
Dinnyeberki
Diósberény
Diósjenő
Dióskál
Diósviszló
Doba
Doboz
Dobri
Dobronhegy
Dóc
Domaháza
Domaszék
Dombegyház
Dombiratos
Domony
Domoszló
Dormánd
Dorogháza
Dozmat
Döbörhegy
Döbröce
Döbrököz
Döbrönte
Döge
Dömös
Dömsöd
Dör
Dörgicse
Döröske
Dötk
Dövény
Drágszél
Drávacsehi
Drávacsepely
Drávafok
Drávagárdony
Drávaiványi
Drávakeresztúr
Dráwapalkonya
Dráwapiski
Drávaszabolcs
Drávaszerdahely

Drávasztára
Drávatomási
Drégelypalánk
Dubicsány
Dudar
Duka
Dunaalmás
Dunaegyháza
Dunafalva
Dunakiliti
Dunapataj
Dunaremete
Dunaszeg
Dunaszekcső
Dunaszentbenedek
Dunaszentgyörgy
Dunaszentmiklós
Dunaszentpál
Dunasziget
Dunatetétlen
Dusnok
Dúzs
Ebergőc
Ebes
Écs
Ecséd
Ecseg
Ecsegfalva
Ecseny
Edde
Edve
Egerág
Egeralja
Egeraracsa
Egerbakta
Egerbocs
Egercsehi
Egerfarmos
Egerlövő
Egerszalók
Egerszólát
Égerszög
Egervár
Egervölgy
Egyed
Egyek
Egyházasdengeleg
Egyházasfalu
Egyházasgerge
Egyházasharaszti
Egyházashetye
Egyházashollós
Egyházaskesző
Egyházaskozár
Egyházasrádóc
Ellend

Előszállás
Encsencs
Endrefalva
Endrőc
Enese
Eperjes
Eperjeske
Eplény
Epöl
Erdőbénye
Erdőhorváti
Erdőkövesd
Erdőkürt
Erdősmárok
Erdősmecske
Erdőtarcsa
Erdőtelek
Erk
Érpatak
Érsekcsanád
Érsekhalma
Érsekvadkert
Értény
Erzsébet
Esztár
Eszteregnye
Esztergályhorváti
Ete
Etes
Etyek
Fábiánháza
Fábiánsebestyén
Fácánkert
Fadd
Fáj
Fajsz
Fancsal
Farád
Farkasgyepű
Farkaslyuk
Farmos
Fazekasboda
Fedémes
Fehértó
Fehérvárcsurgó
Feked
Feketeerdő
Felcsút
Feldebrő
Felgyő
Felpéc
Felsőberecki
Felsőcsatár
Felsődobsza
Felsőegerszeg
Felsőgagy

Felsőjánosfa
Felsőkelecsény
Felsőlajos
Felsőmarác
Felsőmocsolád
Felsőnána
Felsőnyárád
Felsőnyék
Felsőörs
Felsőpáhok
Felsőpetény
Felsőrajk
Felsőregmec
Felsőszenterzsébet
Felsőszentiván
Felsőszentmárton
Felsőszölnök
Felsőtárkány
Felsőtelekes
Felsőtold
Felsővadász
Fényeslitke
Fenyőfő
Ferencszállás
Fertőboz
Fertőendréd
Fertőhomok
Fertőrákos
Fertőszentmiklós
Fertőszéplak
Fiad
Filkeháza
Fityeház
Foktő
Folyás
Fonó
Fony
Forráskút
Forró
Földeák
Földes
Főnyed
Fulókércs
Furta
Füle
Fülesd
Fülöp
Fülöpháza
Fülöppakab
Fülöpszállás
Fülpösdaróc
Fürged
Füzér
Füzérkajata
Füzérkomlós
Füzérradvány

Fűzvölgy
Gáborján
Gáborjánháza
Gacsály
Gadács
Gadány
Gadna
Gádos
Gagyapáti
Gagybátor
Gagyvendégi
Galambok
Galgaguta
Galgagyörk
Galgahévíz
Galgamácsa
Gálosfa
Galvács
Gamás
Ganna
Gánt
Gara
Garáb
Garabonc
Garadna
Garbolc
Garé
Gasztony
Gátér
Gávavencsellő
Géberjén
Gecse
Géderlak
Gégény
Gelej
Gelénes
Gellénháza
Gelse
Gelsesziget
Gemzse
Gencsapáti
Gérce
Gerde
Gerendás
Gerényes
Geresdlak
Gerjen
Gersekarát
Geszt
Gesztely
Geszteréd
Gétye
Gic
Gige
Gilvánfa
Girincs

Gógánfa
Golop
Gomba
Gomboszeg
Gór
Gordisa
Gosztola
Gödre
Gölle
Gömörszőlős
Göncruszka
Gönyű
Görbeháza
Görcsöny
Görcsöndoboka
Görgeteg
Gősfá
Grábóc
Gulács
Gutorföldre
Gyalóka
Gyanógeregye
Gyarmat
Gyékényes
Gyenesdiás
Gyepükaján
Gyermely
Gyód
Gyóró
Gyömöre
Gyöngyfa
Gyöngyösfalu
Gyöngyöshalász
Gyöngyösmellék
Gyöngyösoroszi
Gyöngyöspata
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Gyönk
Gyórásszonyfa
Györe
Györgyarló
Györköny
Gyórladamér
Győröcske
Gyórság
Gyórsövényház
Gyórszemere
Gyórtelek
Győrújfalu
Győrvár
Győrzámoly
Gyugy
Gyulaháza
Gyulaj
Gyulakeszi

Gyúró
Gyügye
Gyüre
Gyűrűs
Hács
Hagyárosbörönd
Hahót
Hajdúbagos
Hajdúszovát
Hajmás
Hajmáskér
Hajós
Halastó
Halászi
Halimba
Halmaj
Halmajugra
Halogy
Hangács
Hangony
Hantos
Harasztifalu
Harc
Harka
Harkakötöny
Háromfa
Háromhuta
Harsány
Hárskút
Harta
Hásságy
Hédervár
Hedrehely
Hegyesd
Hegyeshalom
Hegyfalu
Hegyháthodász
Hegyhátmaróc
Hegyhátsál
Hegyhátszentjakab
Hegyhátszentmárton
Hegyhátszentpéter
Hegykő
Hegymagas
Hegymeg
Hegyszentmárton
Héhalom
Hejce
Hejőbába
Hejőkeresztúr
Hejőkürt
Hejőpapi
Hejőszalonta
Helesfa
Helvécia
Hencida

Hencse
Hercegekút
Hercegszántó
Heréd
Héreg
Herencsény
Heresznye
Hermánszeg
Hernád
Hernádbúd
Hernádcéce
Hernádkak
Hernádkércs
Hernádnémeti
Hernádpetri
Hernádszentandrás
Hernádszurdok
Hernádvécese
Hernyék
Hét
Hetefejércse
Hetes
Hetvehely
Hetyefő
Hevesaranyos
Hevesvezekény
Hévízgyörk
Hidas
Hidasnémeti
Hidegkút
Hidegség
Hidvégardó
Himesháza
Himod
Hirics
Hobol
Hodász
Hollád
Hollóháza
Hollókő
Homokbödöge
Homokkomárom
Homokmégy
Homokszentgyörgy
Homorúd
Homrogd
Hont
Horpács
Hort
Hortobágy
Horváthertelend
Horvátlövő
Horvátszidány
Hosszúhetény
Hosszúpályi
Hosszúpereszteg

Hosszúvíz
Hosszúvölgy
Hosztót
Hottó
Hőgyész
Hövej
Hugyag
Hunya
Hunyadfalva
Husztót
Ibafa
Iborfia
Igal
Igar
Igrici
Iharos
Iharosberény
Ikervár
Iklad
Iklanberény
Iklódbördőce
Ikrény
Iliny
Ilk
Illocska
Imola
Imrehegy
Ináncs
Inárcs
Inke
Ipacsfa
Ipolydamásd
Ipolytarnóc
Ipolytölgyes
Ipolyvece
Iregszemcse
Irota
Ispánk
Istenmezeje
Istvándi
Iszkaszentgyörgy
Iszkáz
Isztimér
Ivád
Iván
Ivánbattyán
Ivánc
Iváncsa
Ivándárda
Izmény
Izsófalva
Jágónak
Ják
Jakabszállás
Jákfa
Jákfalva

Jákó
Jánd
Jánkmajtis
Jánosháza
Jánoshida
Járdánháza
Jármi
Jásd
Jászágó
Jászsalsószentgyörgy
Jászboldogháza
Jászdózsa
Jászfelsőszentgyörgy
Jászivány
Jászfákóhalma
Jászkarajenő
Jáskisér
Jászladány
Jászszentandrás
Jászszentlászló
Jásztelek
Jéke
Jenő
Jobaháza
Jobbágyi
Jósvafő
Juta
Kacorlak
Kács
Kacsóta
Kajárpéc
Kajászó
Kajdacs
Kakasd
Kákics
Kakucs
Kál
Kalaznó
Káld
Kálló
Kallósd
Kállósemjén
Kálmánca
Kálmánháza
Kálócfa
Káloz
Kám
Kamond
Kamut
Kánó
Kántorjánosi
Kány
Kánya
Kányavár
Kapolcs
Kápolna

Kápolnásnyék
Kapoly
Kaposfő
Kaposgyarmat
Kaposhomok
Kaposkeresztúr
Kaposmérő
Kaspupa
Kaposújlak
Kaposzekcső
Kaposzerdahely
Káptalanfa
Káptalantóti
Kára
Karácsond
Karád
Karakó
Karakószörcsök
Karancsalja
Karancsberény
Karancskeszi
Karancslapujtó
Karancsság
Kárász
Karcsa
Kardos
Kardoskút
Karmacs
Károlyháza
Karos
Kásád
Kaskantyú
Kastélyosdombó
Kaszaper
Kaszó
Katádfa
Katafa
Kátoly
Katymár
Káva
Kávás
Kazár
Kázmárk
Kazsok
Kecskéd
Kehidakustány
Kék
Kékcse
Kéked
Kékesd
Kékkút
Kelebia
Keléd
Kelemér
Kéleshalom
Kelevíz

Kemence
Kemendollár
Kemeneshőgyész
Kemeneskápolna
Kemenesmagasi
Kemenesmihályfa
Kemenespálfa
Kemenessömjén
Kemenesszentmárton
Kemenesszentpéter
Keménfa
Kémes
Kemestaródfa
Kemse
Kenéz
Kenézlő
Kengyel
Kenyeri
Kercaszomor
Kercseliget
Kerecsend
Kerecseny
Kereki
Kérékteleki
Keresztéte
Kerkabarabás
Kerkafalva
Kerkakutas
Kerkaskápolna
Kerkaszentkirály
Kerkateskánd
Kérsenjén
Kerta
Kertészsziget
Keszeg
Kesznyéten
Keszőhidegkút
Kesztölc
Keszü
Kétbodony
Kétegyháza
Kéthely
Kétpó
Kétsoprony
Kétújfalu
Kétvölgy
Kéty
Kevermes
Kilimán
Kimle
Kincsesbánya
Királd
Királyegyháza
Királyhegyes
Királyszentistván
Kisapáti

Kisapostag
Kisar
Kisasszond
Kisasszonyfa
Kisbabot
Kisbágyon
Kisbajcs
Kisbajom
Kisbárapáti
Kisbárkány
Kisberény
Kisberzseny
Kisbeszterce
Kisbodak
Kisbucsa
Kisbudmér
Kiscséc
Kiscsehi
Kiscsész
Kisdér
Kisdobsza
Kisdombegyház
Kisdorog
Kisecset
Kisfalud
Kisfüzes
Kisgörbő
Kisgyalán
Kisgyőr
Kishajmás
Kisharsány
Kishartyán
Kisherend
Kishódos
Kishuta
Kisigmánd
Kisjakabfalva
Kiskassa
Kiskinizs
Kiskorpád
Kiskunlacháza
Kiskutas
Kisláng
Kisléta
Kislippó
Kislőd
Kismányok
Kismarja
Kismaros
Kisnamény
Kisnána
Kisnémedi
Kisnyárad
Kispalád
Kispáli
Kispirit

Kisrákos
Kisrécse
Kisrosvágy
Kissikátor
Kissomlyó
Kistamási
Kistapolca
Kistokaj
Kistolmács
Kistormás
Kistótfalu
Kisunyom
Kisvarsány
Kisvásárhely
Kisvaszar
Kisvejke
Kiszombor
Kiszsidány
Kisszállás
Kisszékely
Kisszekeres
Kisszentmárton
Kissziget
Kisszőlős
Klárafalva
Kocs
Kocsér
Kocsola
Kocsord
Kóka
Kokad
Kolontár
Komjáti
Komlódótfalu
Komlósd
Komlóska
Komoró
Kompolt
Kondó
Kondorfa
Kondoros
Kóny
Konyár
Kópháza
Koppányszántó
Korlát
Koronc
Kórós
Kosd
Kóspallag
Kótaj
Kovácsida
Kovácsszénája
Kovácsvágás
Kozárd
Kozmadombja

Köblény
Köcsk
Kökény
Kőkút
Kölcse
Kölesd
Kölked
Kömlő
Kömlőd
Kömörő
Kömpöc
Környe
Köröm
Köröshegy
Körösladány
Körösnagyharsány
Köröstarcsa
Köröstetétlen
Körösújfalú
Körösszakál
Körösszegapáti
Kőszárhegy
Kőszegdoroszló
Kőszegpaty
Kőszegszerdahely
Kötcese
Kötegyán
Kötelek
Kővágóörs
Kővágószőlős
Kővágótöttös
Kövegy
Köveskál
Krasznokvajda
Kulcs
Kunadacs
Kunágota
Kunbaja
Kunbaracs
Kuncsorba
Kunféhértó
Kunmadaras
Kunpeszér
Kunszállás
Kunsziget
Kup
Kupa
Kurd
Kurityán
Kustánszeg
Kutas
Kutasó
Kübekháza
Külsősárd
Külsővat
Küngös

Lábod
Lácacséke
Lad
Ladánybene
Ládbesenyő
Lajoskomárom
Lak
Lakhegy
Lakitelek
Lakócsa
Lánycsók
Lápadfő
Lapánca
Laskod
Lasztonya
Látrány
Lázi
Leányvár
Lébény
Legénd
Legyesbénye
Léh
Lénárddaróc
Lendvadedes
Lendvajakabfa
Lengyel
Lepsény
Lesencefalu
Lesenceistvánd
Lesencetomaj
Letkés
Levél
Levelek
Libickozma
Lickóvados
Liget
Ligetfalva
Lipót
Lippó
Liptód
Lispezsentadorján
Liszó
Litér
Litka
Litke
Lócs
Lókút
Lónya
Lórév
Lothárd
Lovas
Lovasberény
Lovászhetény
Lovászi
Lovászpata
Lőkősháza

Lövő
Lövőpetri
Lucfalva
Ludányhalászi
Ludas
Lukácsháza
Lulla
Lúzsok
Mád
Madaras
Madocsa
Maglóca
Mágocs
Magosliget
Magy
Magyaralmás
Magyaratád
Magyarbánhegyes
Magyarbóly
Magyarcsanád
Magyardombegyház
Magyaregregy
Magyaregres
Magyarföld
Magyargéc
Magyargencs
Magyarhertelend
Magyarhomorog
Magyarkeresztúr
Magyarkeszi
Magyarlak
Magyarlukafa
Magyarmecske
Magyarnádalja
Magyarnándor
Magyarpolány
Magyarsarlós
Magyarszecsőd
Magyarszék
Magyarszentmiklós
Magyarszerdahely
Magyarszombatfa
Magyartelek
Majs
Makád
Makkoshotyka
Maklár
Malomsok
Mályi
Mályinka
Mánd
Mándok
Mánfa
Mány
Maráza
Marcalgergelyi

Marcaltó
Márfa
Máriaalom
Máriakálnok
Máriakéménd
Márianosztra
Markaz
Márkháza
Márkó
Markóc
Markotabödöge
Maróc
Marócsa
Márok
Márokföld
Máropapi
Maroslele
Mártély
Martonfa
Martonyi
Mátételke
Mátraballa
Mátraderecske
Mátramindszent
Mátranovák
Mátraszele
Mátraszentimre
Mátraszőlős
Mátraterenye
Mátraverebély
Mátyásdomb
Matty
Mátyus
Máza
Mecseknádasd
Mecsekpölöske
Mecsér
Medgyesbodzás
Medgyesegyháza
Medina
Megyaszó
Megyehíd
Megyer
Meggyeskovácsi
Méhkerék
Méhtelek
Mekényes
Mélykút
Mencshely
Mende
Méra
Merenye
Mérges
Mérk
Mernye
Mersevát

Mesterháza
Mesteri
Mesterszállás
Meszes
Meszen
Mesztegyő
Mezőcsokonya
Meződ
Mezőfalva
Mezőgyán
Mezőhék
Mezőkeresztes
Mezőkomárom
Mezőladány
Mezőlak
Mezőnagymihály
Mezőnyárad
Mezőörs
Mezőpeterd
Mezősas
Mezőszemere
Mezőszentgyörgy
Mezőszilas
Mezőtárkány
Mezőzombor
Miháld
Mihályfa
Mihálygerge
Mihályháza
Mihályi
Mike
Mikebuda
Mikekarácsonyfa
Mikepércs
Miklósi
Mikófalva
Mikóháza
Mikosszéplak
Milejszeg
Milota
Mindszentgodisa
Mindszentkállya
Misefa
Miske
Miszla
Mocsa
Mogyorósbánya
Mogyoróska
Moha
Mohora
Molnári
Molnaszecsőd
Molvány
Monaj
Monok
Mónosbél

Monostorapáti
Monostorpályi
Monoszló
Monyoród
Mórággy
Móricgát
Mórichida
Mosdós
Mosonszentmiklós
Mosonszolnok
Mozsgó
Mócsény
Mucsfa
Mucsi
Múcsony
Muhi
Murakeresztúr
Murarátka
Muraszemenye
Murga
Murony
Nábrád
Nadap
Nádasd
Nádasdladány
Nágocs
Nagyacsád
Nagyalásony
Nagyar
Nagybajcs
Nagybakónak
Nagybánhegyes
Nagybaracska
Nagybarca
Nagybárkány
Nagyberény
Nagyberki
Nagybörzsöny
Nagybudmér
Nagycenk
Nagycsány
Nagycsécs
Nagycepely
Nagycerkesz
Nagydém
Nagydobos
Nagydobsza
Nagydorog
Nagyér
Nagyesztergár
Nagyfüged
Nagygeresd
Nagygörbő
Nagygyimót
Nagyhajmás
Nagyharsány

Nagyhegyes	Nagyvarsány
Nagyhódos	Nagyváty
Nagyhuta	Nagyvázsony
Nagyigmánd	Nagyvejke
Nagyiván	Nagyveleg
Nagykamarás	Nagyvenyim
Nagykapornak	Nagyvisnyó
Nagykarácsony	Nak
Nagykereki	Napkor
Nagykeresztúr	Nárai
Nagykinizs	Narda
Nagykónyi	Naszály
Nagykorpád	Négyes
Nagykozár	Nekézseny
Nagyökényes	Nemesapáti
Nagykölked	Nemesbikk
Nagykőrű	Nemesborzova
Nagykutas	Nemesbód
Nagylak	Nemesbük
Nagylengyel	Nemesesó
Nagylóc	Nemesdéd
Nagylók	Nemesgörzsöny
Nagylózs	Nemesgulács
Nagymágocs	Nemeshany
Nagymányok	Nemeshetés
Nagymizdó	Nemeske
Nagynyárád	Nemeskér
Nagyoroszi	Nemeskeresztúr
Nagypáli	Nemeskisfalud
Nagypall	Nemeskocs
Nagypeterd	Nemeskolta
Nagypirit	Nemesládony
Nagyrábé	Nemesmedves
Nagyrada	Nemesnádudvar
Nagyrákos	Nemesnép
Nagyrécse	Nemespátró
Nagyréde	Nemesrádó
Nagyrév	Nemesrempehollós
Nagyrozvág	Nemessándorháza
Nagysáp	Nemesvámos
Nagysimonyi	Nemesvid
Nagyszakácsi	Nemesvita
Nagyszékely	Nemesszalók
Nagyszekerés	Nemesszentandrás
Nagyszénás	Németbánya
Nagyszentjános	Németfalu
Nagyszokoly	Németkér
Nagytálya	Nemti
Nagytevel	Neszmély
Nagytilaj	Nézsza
Nagytótfalu	Nick
Nagytőke	Nikla
Nagyút	Nógrád

Nógrádkövesd
Nógrádmarcal
Nógrádmegyer
Nógrádsáp
Nógrádsipek
Nógrádszakál
Nóráp
Noszlop
Noszvaj
Nova
Novaj
Novajdrány
Nőtincs
Nyalka
Nyárad
Nyáregyháza
Nyárlőrinc
Nyársapát
Nyésta
Nyim
Nyírábrány
Nyíracсад
Nyírad
Nyírbéltek
Nyírbogát
Nyírbogdány
Nyírcsaholy
Nyírcsászári
Nyírderzs
Nyírgelse
Nyírgyulaj
Nyíri
Nyíribrony
Nyírkákó
Nyírkarász
Nyírkáta
Nyírkércs
Nyírlövő
Nyírmártonfalva
Nyírmeggyes
Nyírmihálydi
Nyírparasznya
Nyírpazony
Nyírpilis
Nyírtass
Nyírtét
Nyírtura
Nyírvasvári
Nyomár
Nyőgér
Nyugotszenterzsébet
Nyúl

Óbánya
Óbarok
Óbudavár
Ócsárd
Ófalu
Ófehértó
Óföldaák
Óhíd
Okány
Okorág
Okorvölgy
Olasz
Olaszfa
Olaszfalu
Olaszliszka
Olcsva
Olcsvaapáti
Old
Ólmod
Oltárce
Onga
Ónod
Ópályi
Ópusztaszer
Orbányosfa
Orci
Ordacsehi
Ordas
Orfalu
Orfü
Orgovány
Ormándlak
Ormosbánya
Oroszi
Oroszló
Orosztony
Ortaháza
Osli
Ostffyasszonyfa
Ostros
Oszkó
Oszlár
Osztopán
Ózdfalu
Ozmánbük
Ozora
Öcs
Öcsény
Öcsöd
Ökörítőfülpös
Ölbő
Ömböly
Ör

Öregcsertő
Öreglak
Órhalom
Őrimagyarósd
Örményes
Örménykút
Örtilos
Örvényes
Ősagárd
Ősi
Öskü
Öttevény
Öttömös
Ötvöskónyi
Pácin
Pacsa
Pácsony
Padár
Páhi
Páka
Pakod
Pákozd
Palé
Pálfa
Pálfiszeg
Páli
Palkonya
Pálmajor
Pálmonostora
Palotabozsok
Palotás
Paloznak
Pamlény
Pamuk
Pánd
Pankasz
Pányok
Panyola
Pap
Pápadereske
Pápakovácsi
Pápasalamon
Pápateszér
Papkeszi
Pápoc
Papos
Páprád
Parád
Parádsasvár
Parasznya
Paszab
Pásztori

Pat
Patak
Patalom
Patapoklosi
Patca
Pátka
Patosfa
Pátroha
Patvarc
Pátyod
Pázmánd
Pázmándfalu
Pecöl
Pécsbagota
Pécsdevecser
Pécsely
Pécsudvard
Pellérd
Pély
Penc
Penészlek
Pénzesgyőr
Penyige
Pér
Pere
Perece
Pereked
Perenye
Peresznye
Peresztteg
Perkáta
Perkupa
Perőcsény
Peterd
Péterhida
Péteri
Pethőhenye
Petneháza
Petőfibánya
Petőfiszállás
Petőháza
Petőmihályfa
Petrikeresztúr
Petrivente
Pettend
Piliny
Piliscsév
Pilismarót
Pincehely
Pinkaminszent
Pinnye
Piricse

Pirtó	Püspökmolnári
Piskó	Püspökszilágy
Pitvaros	Rábacsanak
Pócsa	Rábacsécsény
Pocsaj	Rábagyarmat
Pócspetri	Rábahídvég
Pogány	Rábakecöl
Pogányszentpéter	Rábapatoná
Pókaszepetk	Rábapaty
Polány	Rábapordány
Porcsalma	Rábasebes
Pornóapáti	Rábaszentandrás
Poroszló	Rábaszentmihály
Porpác	Rábaszentmiklós
Porrog	Rábatamási
Porrogszentkirály	Rábatöttös
Porrogszentpál	Rábcakapi
Pórszombat	Rácalmás
Porva	Ráckeresztúr
Pósfa	Rád
Potony	Rádfalva
Potyond	Rádóckölked
Pölöske	Radostyán
Pölöskefő	Ragály
Pörböly	Rajka
Pördefölde	Rakaca
Pötréte	Rakacaszend
Prügy	Rákóczibánya
Pula	Rákócziújfalú
Pusztapáti	Ráksi
Pusztaberki	Ramocsa
Pusztacsalád	Ramocsaháza
Pusztacsó	Rápolit
Pusztadobos	Raposka
Pusztaderics	Rásonysápberencs
Pusztafalu	Rátka
Pusztaföldvár	Rátót
Pusztahencse	Ravazd
Pusztakovácsi	Recsk
Pusztamagyaród	Réde
Pusztamérges	Rédics
Pusztamiske	Regéc
Pusztamonostor	Regenye
Pusztatötlaka	Regöly
Pusztaradvány	Rém
Pusztaszemes	Répáshuta
Pusztaszentlászló	Répceszemere
Pusztaszer	Répceszentgyörgy
Pusztavacs	Répczevis
Pusztavám	Resznek
Püski	Rétalap
Püspökhatvan	Rétközberencs

Révfülöp
Révleányvár
Rezi
Ricsé
Rigács
Rigyác
Rimóc
Rinyabesenyő
Rinyakovácsi
Rinyaszentkirály
Rinyaújlak
Rinyaújnép
Rohod
Románd
Romhány
Romonya
Rózsafa
Rozsály
Rózsaszentmárton
Röjtökmuzsaj
Rönök
Röszke
Rudabánya
Rudolftelep
Rum
Ruzsa
Ságújfalu
Ságvár
Sajóbábony
Sajóecseg
Sajógalgóc
Sajóhidvég
Sajóivánka
Sajókápolna
Sajókaza
Sajókeresztúr
Sajólád
Sajólászlófalu
Sajómercse
Sajónémeti
Sajóőrös
Sajópálfala
Sajópetri
Sajópüspöki
Sajósenye
Sajószöged
Sajóvámos
Sajóvelezd
Sajtoskál
Salföld
Salköveskút
Salomvár

Sály
Sámod
Sámsonháza
Sand
Sántos
Sáp
Sáránd
Sárazsadány
Sáregres
Sárfimizdó
Sárhida
Sárisáp
Sarkadkeresztúr
Sárkeresztés
Sárkeresztúr
Sárkeszi
Sármellék
Sárok
Sárosd
Sárpilis
Sárrétudvari
Sarród
Sárszentágota
Sárszentlőrinc
Sárszentmihály
Sarud
Sáska
Sáta
Sátorhely
Sávoly
Sé
Segesd
Selyeb
Semjén
Semjénháza
Sénye
Sényő
Seregélyes
Serényfalva
Sérsekszőlős
Sikátor
Siklóbodony
Siklósnagyfalu
Sima
Simaság
Simonfa
Sióagárd
Siójut
Sirok
Sitke
Sobor
Sokorópátka
Soltszentimre

Sóly	Sumony
Som	Súr
Somberek	Surd
Somlójenő	Sükösd
Somlószőlős	Sümegecehi
Somlóvásárhely	Sümegeprága
Somlóvecse	Süttő
Somodor	Szabadbattyán
Somogyacsa	Szabadegyháza
Somogyapáti	Szabadhídvég
Somogyaracs	Szabadi
Somogyaszaló	Szabadkígyós
Somogybabod	Szabadszentkirály
Somogybükkösd	Szabás
Somogycsicsó	Szabolcs
Somogydöröcske	Szabolcsbáka
Somogyegres	Szabolcsveresmart
Somogyfajsz	Szágy
Somogygeszti	Szajk
Somogyhárságy	Szajla
Somogyhatvan	Szajol
Somogyjád	Szakácsi
Somogymeggyes	Szakadát
Somogysámson	Szakáld
Somogysárd	Szakály
Somogysimonyi	Szakcs
Somogyszentpál	Szadmár
Somogyszil	Szaknyér
Somogyszob	Szakoly
Somogytúr	Szakony
Somogyudvarhely	Szakonyfalu
Somogyvámos	Szakszend
Somogyvár	Szalafő
Somogyviszló	Szalánta
Somogyzsitfa	Szalapa
Sonkád	Szalaszend
Soponya	Szalatnak
Sopronhorpács	Szálka
Sopronkövesd	Szalkszentmárton
Sopronnémeti	Szalmatercs
Sorkifalud	Szalonna
Sorkikápolna	Szamosangyalos
Sormás	Szamosbecs
Sorokpolány	Szamoskér
Sóshartyán	Szamosályi
Sóstófalva	Szamosatárfalva
Sósvertike	Szamosújlak
Sótony	Szamoszeg
Söjtör	Szanda
Söpte	Szank
Söréd	Szántód
Sukoró	Szany
	Szápár

Szaporca	Szentgyörgyvölgy
Szár	Szentimrefalva
Szárász	Szentistván
Szárazd	Szentistvánbaksa
Szárfa	Szentjakabfa
Szárliget	Szentkatalin
Szarvasgede	Szentkirály
Szarvaskend	Szentkirályszabadja
Szarvaskő	Szentkozmadombja
Szászberek	Szentlászló
Szászfa	Szentliszló
Szászvár	Szentlőrincváta
Szatmárcseke	Szentmargitfalva
Szátok	Szentmártonkáta
Szatta	Szentpéterfa
Szatymaz	Szentpéterföde
Szava	Szentpéterszeg
Szebény	Szentpéterúr
Szécsénke	Szenyér
Szécsényfalu	Szpetnek
Szécsisziget	Szerecseny
Szederkény	Szeremle
Szedres	Szerep
Szegerdő	Szergény
Szegi	Szigetbecse
Szegilong	Szigetcsép
Szegvár	Szigetszentmárton
Székely	Szigetújfalu
Székelyszabar	Szigliget
Székkutas	Szihalom
Szeleste	Szijaártóháza
Szelevény	Szil
Szellő	Szilágy
Szemely	Szilaspogony
Szemenye	Szilsárkány
Szemere	Szilvágy
Szendehely	Szilvás
Szendrőlád	Szilvásvár
Szena	Szilvásszentmárton
Szenta	Szin
Szentantalfa	Szinpetri
Szentbalázs	Szirák
Szentbékáll	Szirmabesenyő
Szentborbás	Szokolya
Szentdénes	Szólád
Szentdomonkos	Szomód
Szente	Szomolya
Szenteagát	Szomor
Szengál	Szorgalmatos
Szengáloskér	Szorosad
Szentgyörgyvár	Szóc
	Szóce

Szögliget	Tarnalelesz
Szóke	Tarnaméra
Szókéd	Tarnaörs
Szokedenes	Tarnaszentmária
Szőlősardó	Tarnaszentmiklós
Szőlősgyörök	Tarnaszány
Szörény	Tárnokréti
Szúcs	Tarpa
Szuha	Tarrós
Szuhafő	Táska
Szuhakálló	Tass
Szuhogy	Taszár
Szulimán	Tataháza
Szulok	Tatárszentgyörgy
Szurdokpüspöki	Tázlár
Szücsi	Tékes
Szügy	Teklafalu
Szűr	Telekes
Tabajd	Telekgerendás
Tabdi	Teleki
Táborfalva	Telkibánya
Tác	Tengélic
Tagyon	Tengeri
Takácsi	Tengőd
Tákos	Tenk
Taktabáj	Tényő
Taktaharkány	Tépe
Taktakenéz	Terem
Taktaszada	Terény
Taliándörög	Tereske
Tállya	Teresztenye
Tanakajd	Terpes
Táp	Tés
Tápióbicske	Tésa
Tápiógyörgye	Tésenfa
Tápióság	Tésény
Tápiószentmárton	Teskánd
Tápiószőlős	Tetétlen
Táplánszentkereszt	Tevel
Tapsony	Tibolddaróc
Tápszentmiklós	Tiborszállás
Tar	Tihany
Tarany	Tikos
Tarcal	Tilaj
Tard	Timár
Tardona	Tiszaadony
Tardos	Tiszaalpár
Tarhos	Tiszababolna
Tarján	Tiszabecs
Tarjánpuszta	Tiszabercel
Tárkány	Tiszabездéd
Tarnabod	Tiszabő
	Tiszabura

Tiszacsécse
Tiszacsermely
Tiszadada
Tiszaderzs
Tiszadob
Tiszadorogma
Tiszaeszlár
Tiszagyenda
Tiszagyulaháza
Tiszaigar
Tiszainoka
Tiszajenő
Tiszakanyár
Tiszakarád
Tiszakerecseny
Tiszakeszi
Tiszakóród
Tiszakürt
Tiszaladány
Tizamogyorós
Tiszanagyfalu
Tiszanána
Tiszaörs
Tiszapalkonya
Tiszapüspöki
Tiszarád
Tiszaroff
Tiszasas
Tiszasüly
Tiszaszalka
Tiszaszentimre
Tiszaszentmárton
Tiszasziget
Tiszaszőlős
Tiszatardos
Tiszatarján
Tiszatelek
Tiszatenyő
Tiszaug
Tiszavalk
Tiszavárkony
Tiszavid
Tisztaberek
Tivadar
Tóalmás
Tófalva
Tófej
Tófű
Tokod
Tokodaltáró
Tokorcs
Tolcsva

Told
Tolmács
Tolnanémedi
Tomajmonostora
Tomor
Tompaládony
Tordas
Tormafölde
Tormás
Tormásliget
Tornabarakony
Tornakápolna
Tornanádaska
Tornaszentandrás
Tornaszentjakab
Tornyiszentmiklós
Tornyosnémeti
Tornyospálca
Torony
Torvaj
Tószeg
Tótszentgyörgy
Tótszentmárton
Tótszerdahely
Tótújfalu
Tótvázsony
Töltéstava
Tömörd
Tömörkény
Törökkoppány
Törtel
Töttös
Trizs
Tunyogmatolcs
Túristvándi
Túrony
Túrricse
Tuzsér
Türje
Tüskevár
Tyukod
Udvar
Udvari
Ugod
Újbarok
Újcsanáros
Újdombrád
Újhartyán
Újiráz
Újireg
Újkenéz
Újkér

Újlengyel
Újléta
Újlőrincfalva
Újpetre
Újrónafő
Újsolt
Újszalonta
Újszentiván
Újszentmargita
Újszilvás
Újtelek
Újtikos
Újudvar
Újvárfalva
Ukk
Und
Úny
Uppony
Úra
Uraiújfalu
Úrhida
Úri
Úrkút
Uszka
Uszód
Uzsa
Üllés
Vácduka
Vácegres
Váchartyán
Váckisújfalu
Vácszentlászló
Vadna
Vadosfa
Vág
Vágáshuta
Vaja
Vajdácska
Vajszló
Vajta
Vál
Valkó
Valkonya
Vállaj
Vállus
Vámosatya
Vámoscsalád
Vámosgyörk
Vámosmikola
Vámosoroszi
Vámosújfalva
Vámosszabadi
Váncsod
Vanyarc
Vanyola
Várad

Váralja
Varászló
Váraszó
Várbalog
Varbó
Varbóc
Várda
Várdomb
Várfölde
Varga
Várgesztes
Várkesző
Várong
Városföld
Városföld
Városlód
Varsád
Varsány
Várvölgy
Vasad
Vasalja
Vásárosbéc
Vásárosdombó
Vásárosfalu
Vásárosmiske
Vasasszonyfa
Vasboldogasszony
Vasegerszeg
Vashosszúfalva
Vaskeresztes
Vaskút
Vasmegyer
Vaspör
Vassurány
Vaszar
Vászoly
Vasszécseny
Vasszentmihály
Vasszilvág
Vát
Vatta
Váznok
Vécs
Végegyháza
Vejtí
Vékény
Vekerd
Velem
Velemér
Velény
Véménd
Vének
Vép
Vereb
Verőce
Verpelét
Verseg

Versend
Vértesacsa
Vértesboglár
Vérteskethely
Vértessomló
Vértestolna
Vértesszőlős
Vése
Veszvény
Veszprémfajsz
Veszprémgalsa
Veszprémvarsány
Vezeny
Vid
Vigántpetend
Villánykövesd
Vilmány
Vilonya
Vilyvitány
Vinár
Vindornyafook
Vindornyalak
Vindornyaszőlős
Visnye
Visonta
Viss
Visz
Vizák
Vizlő
Viznek
Vitnyéd
Vízvár
Vizslás
Vizsoly
Vokány
Vonyarcvashegy
Vöckönd
Völcsej
Vönöck
Vöröstó
Vörs
Zabar
Zádor
Zádorfalva
Zagyvarékas
Zagyvaszántó
Zajk
Zajta
Zákány
Zákányfalva
Zákányszék
Zala
Zalaapáti
Zalabaksa
Zalabér
Zalaboldogfa

Zalacsány
Zalacséb
Zalaerdőd
Zalagyömörő
Zalahaláp
Zalaháshágy
Zalaigrice
Zalaistvánd
Zalacomár
Zalaköveskút
Zalamegyes
Zalamerenye
Zalasárszeg
Zalaszabar
Zalaszántó
Zalaszegvár
Zalaszentbalázs
Zalaszentgyörgy
Zalaszentiván
Zalaszentjakab
Zalaszentlászló
Zalaszentlőrinc
Zalaszentmárton
Zalaszentmihály
Zalaszombatfa
Zaláta
Zalatárnok
Zalaujlak
Zalavár
Zalavég
Zalkod
Zamárdi
Zámoly
Zánka
Zaránk
Závod
Zebecke
Zebegény
Zemplénagárd
Zengővárkony
Zichyújfalu
Zics
Ziliz
Zimány
Zók
Zomba
Zubogy
Zsadány
Zsáka
Zsámbok
Zsana
Zsarolyán
Zsebeháza
Zsédeny
Zselickisfalud
Zselickislak

Zselicszentpál
Zsennye
Zsira
Zsombó
Zsujta
Zsurk

5. számú melléklet
a 147/2007. (XII. 4.) FVM rendelethez

**A „Falumegújítás és -fejlesztés”,
valamint a „Vidéki örökség megőrzése
és fenntartható fejlesztése” támogatások
igénybevételére külterületükkel jogosult
települések**

Abony
Albertirsa
Bábolna
Bácsalmás
Baja
Balkány
Bátaszék
Békés
Békéscsaba
Bonyhád
Cegléd
Csongrád
Dabas
Debrecen
Dunaföldvár
Edelény
Enying
Füzesabony
Gyomaendrőd
Gyula
Hajdúböszörmény
Hajdúdorog
Hajdúnánás
Hajdúsámson
Heves
Hódmezővásárhely
Izsák
Jánoshalma
Jánossomorja
Jászberény
Kaba
Kaposvár
Karcag
Kecel
Kecskemét
Kerekegyháza
Keszthely
Kisbér
Kiskőrös
Kiskunfélegyháza

Kiskunhalas
Kiskunmajsza
Kistelek
Komádi
Kunszentmárton
Kunszentmiklós
Lajosmizse
Martonvásár
Mezőberény
Mezőhegyes
Mezőtúr
Mohács
Monor
Mór
Mórahalom
Nagyhalász
Nagykálló
Nagykáta
Nagykőrös
Nyíradony
Nyíregyháza
Nyírtelek
Orosháza
Örkény
Pápa
Pécsvárad
Pilis
Polgárdi
Pusztaszabolcs
Ráckeve
Sándorfalva
Sárbogárd
Sárospatak
Sásd
Siklós
Solt
Soltvadkert
Sülysáp
Sümege
Szabadszállás
Szarvas
Szeghalom
Szekszárd
Szentés
Szentlőrinc
Szigetvár
Tamási
Tapolca
Tata
Tizsakécske
Tomba
Túrkeve
Újfehértó
Vámospercs
Zalaegerszeg

III. rész HATÁROZATOK

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 81/2007. (XII. 4.) ME határozata

a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatójának felmentéséről

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 12. § (2) bekezdése alapján, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszternek a honvédelemért felelős miniszterrel és a rendészetért felelős miniszterrel egyetértésben történő előterjesztésére

Hetesy Zsoltot, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatóját e tisztségéből – más fontos megbízatása miatt, 2007. november 30-i hatállyal –

felmentem.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 82/2007. (XII. 4.) ME határozata

a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatójának kinevezéséről

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 12. § (2) bekezdése alapján, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszternek a honvédelemért felelős miniszterrel és a rendészetért felelős miniszterrel egyetértésben történő előterjesztésére

Balajti Lászlót, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatójává – 2007. december 1-jei hatállyal –

kinevezem.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 83/2007. (XII. 4.) ME határozata

az Információs Hivatal főigazgatójának kinevezéséről

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 12. § (1) bekezdése alapján, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter előterjesztésére

dr. Hetesy Zsoltot, az Információs Hivatal főigazgatójává – 2007. december 1-jei hatállyal –

kinevezem.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A külügyminiszter határozatai

A külügyminiszter 35/2007. (XII. 4.) KÜM határozata

a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, 1990. július 23-án Brüsszelben aláírt Egyezmény, az Osztrák Köztársaságnak, a Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak a társult vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Alírási Jegyzőkönyv, a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló 1990. július 23-i egyezmény módosításáról szóló Jegyzőkönyv, valamint a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló Egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Alírási Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi XXXVI. törvény 3–6. §-ai hatálybalépéséről

A 2006. évi XXXVI. törvénnyel, a Magyar Közlöny 2006. február 24-i számában kihirdetett a kapcsolatos vállalkozások

kozás nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, 1990. július 23-án Brüsszelben aláírt Egyezmény, az Osztrák Köztársaságnak, a Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak a társult vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Aláírási Jegyzőkönyv, a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló 1990. július 23-i egyezmény módosításáról szóló Jegyzőkönyv, valamint a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló Egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Aláírási Jegyzőkönyv a Második Csatlakozási Egyezmény 5. cikkében meghatározott időpontban lépnek hatályba. A Második Csatlakozási Egyezmény 5. cikke szerint az egyezmény az egyezményt megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó aláíró államok között az utolsó megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okirat ezen államok általi letétbe helyezését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

Az Egyezmény 5. cikke szerinti letétbe helyezésre a Magyar Köztársaság vonatkozásában 2006. március 23-án került sor.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 2006. évi XXXVI. törvény 7. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló, 1990. július 23-án Brüsszelben aláírt Egyezmény, az Osztrák Köztársaságnak, a Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak a társult vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Aláírási Jegyzőkönyv, a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló 1990. július 23-i egyezmény módosításáról szóló Jegyzőkönyv, valamint a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak a kapcsolatos vállalkozások nyereségkiigazításával kapcsolatos kettős adóztatás megszüntetéséről szóló Egyezményhez való csatlakozásáról szóló Egyezmény és az ehhez kapcsolódó Aláírási Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2006. évi XXXVI. törvény 3–6. §-ai a Magyar Köztársaság, valamint

- a Dán Királyság, a Holland Királyság, valamint a Szlovák Köztársaság vonatkozásában 2006. június 1-jén,
- az Ír Köztársaság vonatkozásában 2006. augusztus 1-jén,

- a Finn Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, valamint a Svéd Királyság tekintetében 2006. szeptember 1-jén,
- a Ciprusi Köztársaság és a Cseh Köztársaság vonatkozásában 2006. október 1-jén,
- a Máltai Köztársaság tekintetében 2006. november 1-jén,
- a Litván Köztársaság vonatkozásában 2006. december 1-jén,
- a Lengyel Köztársaság tekintetében 2007. február 1-jén,
- az Észt Köztársaság vonatkozásában 2007. április 1-jén,
- a Portugál Köztársaság tekintetében 2007. május 1-jén,
- a Görög Köztársaság, a Lett Köztársaság, valamint a Német Szövetségi Köztársaság vonatkozásában 2007. június 1-jén,
- az Egyesült Királyság tekintetében 2007. szeptember 1-jén,
- a Spanyol Királyság és az Osztrák Köztársaság vonatkozásában 2007. november 1-jén hatályba léptek.

A 2006. évi XXXVI. törvény 3–6. §-ainak az Európai Unió további tagállamai tekintetében történő hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter azok ismertté válását követően valamennyi tagállam esetében egyedi határozatával állapítja meg.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

A külügyminiszter 36/2007. (XII. 4.) KÜM határozata

**a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák
Köztársaság Kormánya között
Hegyeshalom–Nickelsdorfban közös kapcsolattartási
szolgálati helyen történő együttműködésről szóló,
Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt
Megállapodás kihirdetéséről szóló
274/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a
hatálybalépéséről**

A 274/2007. (X. 20.) Korm. rendelettel a Magyar Közlöny 2007. október 20-i, 142. számában kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között Hegyeshalom–Nickelsdorfban közös kapcsolattartási szolgálati helyen történő együttműködésről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás a 7. cikk értelmében azon hónap első napján lép

hatályba, amely azt a hónapot követi, amikor a második Szerződő Fél diplomáciai úton értesítést adott a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi előírások teljesítéséről.

A Magyar Fél az Osztrák Felet 2007. október 27-i keltezésű jegyzékében értesítette a belső jogi előírások teljesítéséről, az Osztrák Fél hasonló tartalmú értesítését a Magyar Fél 2007. október 31-én vette kézhez, így a Megállapodás 2007. november elsején hatályba lépett.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 274/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között Hegyeshalom–Nickelsdorfban közös kapcsolattartási szolgálati helyen történő együttműködésről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 274/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a 2007. november 1-jén, azaz kettőezer-hét november elsején hatályba lépett.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külgügyminiszter

A külgügyminiszter
37/2007. (XII. 4.) KÜM
határozata

a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között határforgalmi ellenőrző helyek létesítéséről és a határforgalom ellenőrzésében való együttműködésről szóló, Bécsben, 2004. április 29-én aláírt Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 275/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről

A 275/2007. (X. 20.) Korm. rendelettel a Magyar Közlöny 2007. október 20-i, 142. számában kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között határforgalmi ellenőrző helyek létesítéséről és a határforgalom ellenőrzésében való együttműködésről szóló, Bécsben, 2004. április 29-én aláírt Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás a 8. cikk értelmében azon hónap első napján lép hatályba, amely azt a hónapot követi, amikor a második Szerződő Fél diplomáciai úton értesítést adott a szükséges belső jogi előírások teljesítéséről.

A Magyar Fél az Osztrák Felet 2007. október 27-i keltezésű jegyzékében értesítette a belső jogi előírások teljesítéséről, az Osztrák Fél hasonló tartalmú értesítését a Ma-

gyar Fél 2007. október 31-én vette kézhez, így a Megállapodás 2007. november elsején hatályba lépett.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 275/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között határforgalmi ellenőrző helyek létesítéséről és a határforgalom ellenőrzésében való együttműködésről szóló, Bécsben, 2004. április 29-én aláírt Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 275/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a 2007. november 1-jén, azaz kettőezer-hét november elsején hatályba lépett.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külgügyminiszter

A külgügyminiszter
38/2007. (XII. 4.) KÜM
határozata

a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között a közös államhatáron átvezető turistaútvonalakon történő államhatár-átlépésről szóló Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 276/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről

A 276/2007. (X. 20.) Korm. rendelettel a Magyar Közlöny 2007. október 20-i, 142. számában kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között a közös államhatáron átvezető turistaútvonalakon történő államhatár-átlépésről szóló Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás a 3. cikk értelmében azon hónap első napján lép hatályba, amely azt a hónapot követi, amikor a második Szerződő Fél diplomáciai úton értesítést adott a belső jogi előírások teljesítéséről.

A Magyar Fél az Osztrák Felet 2007. október 27-i keltezésű jegyzékében értesítette a belső jogi előírások teljesítéséről, az Osztrák Fél hasonló tartalmú értesítését a Magyar Fél 2007. október 31-én vette kézhez, így a Megállapodás 2007. november elsején hatályba lépett.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 276/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és az Osztrák Köztársaság Kormánya között a közös államhatáron átvezető turistaútvonalakon történő államhatár-átlépésről

szóló Megállapodás módosításáról és kiegészítéséről szóló, Nickelsdorfban, 2007. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 276/2007. (X. 20.) Korm. rendelet 2–3. §-a 2007. november 1-jén, azaz kettőezer-hét november elsején hatályba lépett.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külgügyminiszter

**A külgügyminiszter
39/2007. (XII. 4.) KÜM
határozata**

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Moldovai Köztársaság Kormánya között a Moldovai Köztársaságnak a Magyar Köztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között kötött kétoldalú szerződésekben való utódlásáról szóló, Budapesten, 2005. november 17-én aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi CXIII. törvény 2–3. §-a hatálybalépéséről

A 2007. évi CXIII. törvénnyel a Magyar Közlöny 2007. október 3-i, 131. számában kihirdetett, a Magyar Köztár-

saság Kormánya és a Moldovai Köztársaság Kormánya között a Moldovai Köztársaságnak a Magyar Köztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között kötött kétoldalú szerződésekben való utódlásáról szóló, Budapesten, 2005. november 17-én aláírt Jegyzőkönyv 3. cikke szerint a Felek értesítik egymást a hatálybalépéséhez szükséges belső jogi követelményeinek teljesítéséről, a Jegyzőkönyv a második értesítés keltének napján lép hatályba.

A Moldáv Fél 2006. június 13-án értesítette a Magyar Felet a szükséges belső jogi követelmények teljesítéséről. A Magyar Fél hasonló tartalmú jegyzékét a Moldáv Fél 2007. október 19-én vette kézhez, így a Jegyzőkönyv a 3. cikk értelmében 2007. október 19-én hatályba lépett.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 2007. évi CXIII. törvény 4. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és a Moldovai Köztársaság Kormánya között a Moldovai Köztársaságnak a Magyar Köztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között kötött kétoldalú szerződésekben való utódlásáról szóló, Budapesten, 2005. november 17-én aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi CXIII. törvény 2–3. §-a 2007. október 19-én, azaz kettőezer-hét október tizenkilencedikén hatályba lépett.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külgügyminiszter

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2007. évi 156. számában közzétett, az Egészségügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 7/2007. (MK 156.) EüM utasítás mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzat:

- 15. § *a)* pontjának „*a)*” megjelölése elmarad,
- 23. § (8) bekezdése *p)* pontjának megjelölése helyesen: *o)* pont,
- „Nemzetközi és Európai Ügyek Főosztály” alcím alatti 24. § számozása helyesen **24/A.** §,
- 35. § (1) bekezdés *c)*, *d)* és *e)* pontjainak megjelölése helyesen: *b)*, *c)* és *d)* pont.

(Kézirathiba)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik – többek között – a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2008. évre: 26 460 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

2008. évi előfizetési díj egy évre: 26 460 Ft áfával.

fél évre: 13 230 Ft áfával.

Csekket kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Miniszterelnöki Hivatal, valamint az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium közös szerkesztésében havonta megjelenő

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

az önkormányzatok számára működésük során hasznos és nélkülözhetetlen tájékoztatói forrás.
A kiadvány első három része az önkormányzatokat érintő, újonnan kihirdetett jogszabályokat (törvények, rendeletek – ideértve az önkormányzati rendeleteket is –, alkotmánybíróági és egyéb határozatok) közli. Negyedik főrésze közleményeket, pályázati felhívásokat és tájékoztatásokat (szakértői közleményei, az Állami Számvevőszék ajánlásai, az önkormányzatok által elnyerhető támogatások pályázati feltételei, az önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit, alapító okiratok stb.) tartalmaz.

Az **Önkormányzatok Közlönye** előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62., Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

2008. évi éves előfizetés díja: 6552 Ft áfával; féléves előfizetés: 3276 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....

cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Az EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI KÖZLÖNY

– az egészségbiztosítási ágazat központi igazgatási szerve, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár hivatalos lapja – az előfizetői érdekeket szem előtt tartva, kedvező áron kívánja az egészségügyi ágazatban érdekeltek rendelkezésére bocsátani a jogszabályok szövegét, valamint a munkához szükséges aktuális OEP-közleményeket, -felhívásokat, -tájékoztatókat. Lapunk címzettjei elsősorban: az alapellátásban részt vevő háziorvosok; fekvőbeteg-ellátó és szakellátó intézmények; gyógyszer, gyógyászati segédeszközgyártók, illetve forgalmazók; gyógyfürdők; oktatási intézmények; társadalombiztosítási kifizetőhelyek, foglalkoztatók; könyvelők; adótanácsadók stb.

Az Egészségbiztosítási Közlöny előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62., Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

2008. évi éves előfizetési díj: 25 452 Ft áfával, féléves előfizetés: 12 726 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGREDELŐLAP

Megrendeljük az **Egészségbiztosítási Közlöny** című lapot ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette

a

Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez

című kiadványt.

Az útmutató célja, hogy a helyi önkormányzati rendeletek alkotása során történő helyes alkalmazásához gyakorlati segítséget nyújtson. Az útmutató sorra veszi a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek azon rendelkezéseit, amelyeket a helyi önkormányzati jogalkotásnál alkalmazni kell. Ezen rendelkezésekhez fűz gyakorlati útmutatást, kifejezetten önkormányzati rendeletekből merített helyes és helytelen példákat.

Jelenleg igen nagy az eltérés az egyes megyékben, illetve a megyéken belül az egyes településeken használt önkormányzati rendeletek alkotása során alkalmazott módszerekben, szokásokban. Erre tekintettel néhány közigazgatási hivatal mintarendeletekkel segíti az adott megyében működő települések jegyzőinek munkáját. Egységes, a helyi önkormányzatok részére készülő jogszabály-szerkesztési segédanyagot azonban még sem az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, sem az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nem adott ki. Ezt a hiányt próbálja részben pótolni ez a kiadvány. Egyre nagyobb ugyanis az igény arra, hogy a helyi önkormányzati rendeleteket is egységes szerkesztési módszerrel, egységes szerkezetben, elektronizálva minden állampolgár elérhesse, megismerhesse és következetesen alkalmazhassa.

A fentiekre tekintettel ajánljuk a kiadványt az ország valamennyi jegyzőjének, körjegyzőjének, főjegyzőjének, a polgármestereknek, megyei közgyűlési elnököknek, a képviselő-testületek tagjainak, valamint a helyi jogalkotás előkészítésében részt vevő hivatali munkatársaknak.

A 104 oldalas kiadvány ára: **1155 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez** című kiadványt

(ára: **1155 Ft** + postaköltség), ... példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2008. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnék előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél-cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2008. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	121 212 Ft/év	Közlekedési Értesítő	28 476 Ft/év
Határozatok Tára	26 460 Ft/év	Kulturális Közlöny	21 672 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	6 552 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	23 940 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	22 428 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	17 640 Ft/év
Bányászati Közlöny	5 544 Ft/év	Nemzetközi Közlöny	7 400 Ft/év
Belügyi Közlöny	29 232 Ft/év	Oktatási Közlöny	25 200 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	25 452 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	35 028 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	31 752 Ft/év	Sportétesítő	6 048 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	4 284 Ft/év	Statisztikai Közlöny	15 120 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	21 924 Ft/év	Szociális Közlöny	17 892 Ft/év
Gazdasági Közlöny	26 964 Ft/év	Turisztikai Értesítő	14 112 Ft/év
Hírközlési Értesítő	7 560 Ft/év	Ügyességi Közlöny	7 560 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	21 420 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	6 048 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	18 900 Ft/év	Pénzügyi Szemle	22 680 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	17 388 Ft/év	L'udové noviny	5 796 Ft/év
Közigazgatási Szemle	7 400 Ft/év	Neue Zeitung	5 544 Ft/év

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díjai:

(Árunk a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

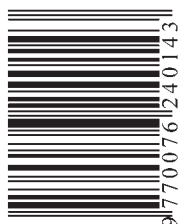
Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díjai:

(Árunk a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2007-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti küllak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 18 480 Ft + áfa.

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1-3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközi emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.4111 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.